

**T.C.
PAMUKKALE ÜNİVERSİTESİ
EĞİTİM BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
GÜZEL SANATLAR EĞİTİMİ ANABİLİM DALI
RESİM İŞ EĞİTİMİ BİLİM DALI
YÜKSEK LİSANS TEZİ**

**GÖRSEL SANATLAR EĞİTİMİNDE
SÜRDÜRÜLEBİLİRLİK BAĞLAMINDA ECOPRINT
ÇALIŞMALARININ DEĞERLENDİRİLMESİ
(PAMUKKALE ÜNİVERSİTESİ ÖRNEKLEMİNDE)**

Nuran ÇAĞDAŞ ÖREN

DENİZLİ-2019

T.C.
PAMUKKALE ÜNİVERSİTESİ
EĞİTİM BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
GÜZEL SANATLAR EĞİTİMİ ANABİLİM DALI
RESİM İŞ EĞİTİMİ BİLİM DALI
YÜKSEK LİSANS TEZİ

GÖRSEL SANATLAR EĞİTİMİNDE SÜRDÜRÜLEBİLİRLİK
BAĞLAMINDA ECOPRINT ÇALIŞMALARININ
DEĞERLENDİRİLMESİ
(PAMUKKALE ÜNİVERSİTESİ ÖRNEKLEMİNDE)

Nuran ÇAĞDAŞ ÖREN

Danışman

Doç. Dr. Feryal BEYKAL ORHUN

JÜRİ ÜYELERİ ONAY SAYFASI

Bu çalışma Güzel Sanatlar Eğitimi Anabilim Dalı, Resim-İş Eğitimi Bilim Dalı'nda jürimiz tarafından Yüksek Lisans Tezi olarak kabul edilmiştir.

İmza

Başkan: Doç. Dr. Feryal BEYKAL ORHUN

Üye: Dr. Öğretim Üyesi: Hatice Nilüfer SÜZEN

Üye: Dr. Öğretim Üyesi Bekir İNCE

Pamukkale Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü Yönetim Kurulu'nun 10.07.2019 tarih ve 29/b sayılı kararı ile onaylanmıştır.

Prof. Dr. Mustafa BULUŞ

Enstitü Müdürü

ETİK BEYANNAMESİ

Pamukkale Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü'nün yazım kurallarına uygun olarak hazırladığım bu tez çalışmasında; tez içindeki bütün bilgi ve belgeleri akademik kurallar çerçevesinde elde ettiğimi; görsel, işitsel ve yazılı tüm bilgi ve sonuçları bilimsel ahlak kurallarına uygun olarak sunduğumu; başkalarının eserlerinden yararlanılması durumunda ilgili eserlere bilimsel normlara uygun olarak atıfta bulunduğumu; atıfta bulunduğum eserlerin tümünü kaynak olarak gösterdiğimi; kullanılan verilerde herhangi bir tahrifat yapmadığımı; bu tezin herhangi bir bölümünü bu üniversitede veya başka bir üniversitede başka bir tez çalışması olarak sunmadığımı beyan ederim.

İmza

Nuran ÇAĞDAŞ ÖREN

TEŞEKKÜR

Bu araştırma Pamukkale üniversitesi Eğitim Fakültesi Resim-İş Eğitimi bölümünün değerli hocaları ve öğrencilerinin görüşleri alınarak hazırlanmıştır. Araştırmama katılan ve katkı sağlayan tüm hocalarıma ve öğrenci arkadaşlarıma çok teşekkür ediyorum.

Araştırma sürecinde bilgi ve birikimini, manevi desteğini eksik etmeyen değerli hocam ve danışmanım, Doç. Dr Feryal BEYKAL ORHUN'a teşekkürü bir borç bilirim. Araştırma sürecinde deneyim ve bilgi desteğini esirgemeyen, Dr. Öğr. Üyesi Bekir İNCE, Öğr. Gör. Dr. Barış BOZOK, Doç. Dr. Nuray MAMUR ve Arş. Gör. Ceren TEKİN KARAGÖZ'e, süreç boyunca her anımda her türlü desteklerini esirgemeyen, kaygılarıma ve sorunlarıma çözümcül yaklaşım, moral ve motivasyonuma çok ciddi katkılar sağlayan sevgili arkadaşlarım; Derya KESER, Havvane BARIM, Özlem CAN AKYOL'a, tüm eğitim hayatım boyunca hakkını ödeyemeyeceğim sevgili annem Fatma ÇAĞDAŞ, babam İsmail ÇAĞDAŞ'a, kız kardeşim Huriye ÇAĞDAŞ'a ve bu zorlu süreçte beni hep anlayışla karşılayan kızım İdil Peri ÖREN'e çok teşekkür ederim.

ÖZET

Görsel Sanatlar Eğitiminde Sürdürülebilirlik Bağlamında Ecoprint Çalışmalarının Değerlendirilmesi (Pamukkale Üniversitesi Örneğinde)

Nuran ÇAĞDAŞ ÖREN

Yüksek Lisans Tezi, Güzel Sanatlar Eğitimi Anabilim Dalı

Resim İş Eğitimi Bilim Dalı

Tez Danışmanı: Doç. Dr. Feryal BEYKAL ORHUN

Mayıs 2019, 123 sayfa

Dünyanın ekolojik dengesini sağlamak ve daha sağlıklı ürünler kullanmak ve doğa dostu olarak sanat eğitiminde sürdürülebilirlik sağlayabilmek için ecoprint çalışmaları hayatımızda olmalıdır. Bu yüzden, sürdürülebilir gelecek için güzel sanatlar eğitimi bölümlerinde ecoprint çalışmalarının sanat eğitimi alan öğrenciler için gerekliliği ve tanıtılması büyük önem taşımaktadır. Bu çalışma, Pamukkale Üniversitesi Eğitim Fakültesi Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü Resim-İş Eğitimi Anabilim Dalı öğrencileri ile görsel sanatlar eğitiminde sürdürülebilirlik bağlamında, ecoprint tekniğinin gerekliliğini ve uygulanabilirliğini tespit etmek amacıyla gerçekleştirilmiştir. Sürdürülebilirlik bağlamında ecoprint çalışmaları değerlendirilmiş, öğretmen adaylarına katkısı araştırılmıştır. Nitel araştırma yöntemi ile gerçekleştirilen bu çalışma Resim-İş Eğitimi Anabilim Dalı 3. ve 4. sınıflar arasından özgün baskı dersi almış olan gönüllü sekiz öğrenci ile yürütülmüştür. Araştırmanın modeli, “durum çalışması”dır. Araştırma verileri yapılan görüşmeler, uygulama, gözlem ve dokümanlardan elde edilmiştir. Veri analizinde araştırmacının ve iki alan uzmanının görüşlerinden yararlanılmıştır. Araştırma sonucunda, ecoprintin dünyada yeni uygulanmaya başlanılan bir teknik olmasından kaynaklı, yeterli bilgi ve araştırmalarının bulunmadığı tespit edilmiştir. Ecoprint konusunun öğretim programında yer almayışının yanı sıra, öğrencilerin sürdürülebilirlik farkındalıklarının yeteri kadar oluşmadığı ortaya çıkmıştır. Gelişen ve değişen dünyada, sanat anlayışı da farklılık göstermeye başlamıştır, bu bağlamda sürdürülebilir bir dünya için sanat anlayışımızı da bu yönde değiştirmek durumundayız. Bu nedenle sanat eğitimi programlarında ecoprint tekniğine yer verilmesi önerilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Ecoprint, sürdürülebilirlik, ekoloji, baskı, sanat eğitimi

ABSTRACT

Evaluation of Ecoprint Studies in the Context of Sustainability in Visual Arts Education (In Pamukkale University Example)

ÇAĞDAŞ ÖREN, Nuran

Master's Thesis, Institute of Educational Sciences
Department of Visual Arts
Supervisor: Assoc. Prof. Dr. Feryal BEYKAL ORHUN
May 2019, 123 pages

In order to ensure the ecological balance of the world and to use more healthy products to provide sustainability in art education as nature-friendly, ecoprint studies should be in our lives. Therefore it would be important for the future of sustainable to give education for the art students for the necessity and introduction of ecoprint studies. This study, has been evaluated the effects and applicability of the ecoprint technique for students in workshop class in art education department of Pamukkale University. In the context of sustainability, ecoprint studies were evaluated and their contribution to prospective to the teachers was investigated. This study using qualitative research method, has been carried out with eight volunteer students, who was in eco printing workshop classes in the third and fourth grade in art education. The mode of the research is "Case Study". The research data has been collected by observations, interviews and documents. In the data analysis were used the views of the researcher and opinion of the two experts. As a result of the research, ecoprinting is a technique that has been started to be applied in the world and it is observed that the existing art education in general is not sufficient in ecoprint technique and applications since it has not enough knowledge and research and therefore it is not included in the scope of art education. In addition to not being included in the curriculum of Ecoprint, students awareness of sustainability is not enough. In the developing and changing world, the concept of art has started to show a difference, in this context, we have to change our understanding of art for a sustainable world. Therefore it has been suggested to include ecoprint technique in art education programs.

Keywords: ecoprint, sustainability, ecology, printing, art education.

İÇİNDEKİLER

JÜRİ ÜYELERİ ONAY SAYFASI.....	iii
ETİK BEYANNAMESİ	iv
TEŞEKKÜR.....	v
ÖZET	vi
ABSTRACT.....	vii
İÇİNDEKİLER	viii
TABLOLAR LİSTESİ.....	xii
ŞEKİLLER LİSTESİ	xiii
BİRİNCİ BÖLÜM	1
GİRİŞ	1
1.1.Problem Durumu	3
1.1.1. Problem Cümlesi	4
1.1.2. Alt Problemler	4
1.2. Araştırmanın Amacı	4
1.3. Araştırmanın Önemi.....	4
1.4. Araştırmanın Sınırlılıkları	5
1.5. Sayıtlar	5
1.6. Tanımlar	5
İKİNCİ BÖLÜM.....	7
KURAMSAL ÇERÇEVE VE İLGİLİ ARAŞTIRMALAR	7
2.1. Kuramsal Çerçeve	7
2.1.1. Sanat ve Sanat Eğitiminde Sürdürülebilirlik.....	7
2.1.2. Ecoprint	11
2.1.2.1. Ecoprintte kullanılan malzemeler ve yapılışı.	13
2.1.3.4. Mordan ve mordanlama işlemi.	19
2.1.3.5. Ecoprint sanatçıları.	21
2.1.3.5.1. India flint.....	21
2.1.3.5.2. Irit Dulman.....	24
2.1.3.5.3. Bahar Bozacı.....	27
2.2. İlgili Araştırmalar	31

2.2.1.Yurtiçi Araştırmalar	31
2.2.2.Yurtdışı Araştırmalar	32
ÜÇÜNCÜ BÖLÜM	34
YÖNTEM	34
3.1. Araştırmanın Modeli	34
3.2. Çalışma Grubu	36
3.3. Veri Toplama Araçları ve Teknikleri	37
3.3.1. Görüşme	37
3.3.2.Uygulama	38
3.3.3.Gözlem	39
3.3.4. Dokümanlar	39
3.3.5. Alan Yazın (Literatür)Taraması	39
3.3.6. Nitel Verilerin Toplanması.....	40
3.4. Verilerin Analizi.....	40
DÖRDÜNCÜ BÖLÜM	48
BULGULAR ve YORUM	48
4.1. Resim-İş Eğitimi ABD Öğrencilerinin Ecoprint Tekniği ve Uygulamalarına İlişkin Görüşlerine Dair Bulgular	48
4.1.1. Resim-İş Eğitimi ABD’de Okuyan Öğrencilerin Ecoprint Tekniği Ve Uygulamalarına İlişkin Görüşlerine Dair Bulgular	48
4.1.2. Resim-İş Eğitimi ABD’de Okuyan Öğrencilerin Ecoprint’te Kullanılan Malzemelere İlişkin Görüşlerine Dair Bulgular	49
4.1.3. Resim-İş Eğitimi ABD’de Okuyan Öğrencilerin Ecoprintin Kullanım Alanlarına Dair Bulgular	52
4.1.4. Resim-İş Eğitimi ABD’de Okuyan Öğrencilerin Ecoprintin Uygulama Yaş Aralığına Dair Bulguları.....	54
4.1.5. Resim-İş Eğitimi ABD’de Okuyan Öğrencilerin Ecoprintin Uygulama Mekanına Dair Bulguları.....	57
4.2. Resim-İş Eğitimi ABD Öğrencilerinin Sanatta Ekolojik (Doğal) Malzeme Kullanımı ile Sürdürülebilir Gelecek Hakkındaki Görüşlerine Dair Bulgular.....	60
4.2.1. Resim-İş Eğitimi ABD’de Okuyan Öğrencilerin Ecoprint ve Sürdürülebilirliğe Dair Bulguları	60

4.2.2. Resim-İş Eğitimi ABD’de Okuyan Öğrencilerin Ecoprint ve Çevre Duyarlılığı Bilgisine Dair Bulguları.....	63
4.2. 3. Resim-İş Eğitimi ABD’de Okuyan Öğrencilerin Ecoprintin Sürdürülebilir Yaşamla ilişkisine Dair Bulguları	66
4.3. Resim-İş Eğitimi ABD Öğrencilerinin Mevcut Atölye Derslerinde Kullanılan Malzemelerin Sürdürülebilir Yaşam Bakımından Uygunluğu Hakkındaki Görüşlerine Dair Bulgular.....	69
4.3.1.Resim-İş Eğitimi ABD’de Okuyan Öğrencilerin Ecoprintin Uygulama Uygunluğuna Dair Bulguları.....	69
4.4. Resim-İş Eğitimi ABD Öğrencilerinin Ecoprint Tekniği ile Sanatsal Çalışma Yapmaya İlişkin Görüşlerine Dair Bulgular.	72
BEŞİNCİ BÖLÜM	75
SONUÇ ve TARTIŞMA.....	75
5.1. Sonuç ve Tartışma.....	75
5.1.1. “Resim-İş Eğitimi ABD’de Okuyan Öğrencilerin Ecoprint Tekniği Ve Uygulamalarına İlişkin Görüşleri Nelerdir?” Alt Problemine Çıkan Sonuçlar... 75	
5.1.2. “Sanatta Ekolojik (Doğal) Malzeme Kullanımı İle Sürdürülebilir Gelecek Arasında Öğrenciler Nasıl Bir İlişki Kurmaktadır?” Alt Problemine Çıkan Sonuçlar.....	77
5.1.3. “Mevcut Atölye Derslerinde Kullanılan Malzemenin Sürdürülebilir Yaşam Bakımından Uygunluğuna İlişkin Öğrenci Görüşleri Nelerdir?”Alt Problemine Çıkan Sonuçlar.....	78
5.1.4. Ecoprint Tekniği ile Sanatsal Çalışma Yapmaya İlişkin Öğrenci Görüşleri Nelerdir? Alt Problemine Çıkan Sonuçlar	79
5.2. Öneriler	80
5.2.1. Uygulama Sonuçlarına Yönelik Öneriler	80
5.2.2. Araştırmacılara Yönelik Öneriler	81
EKLER.....	86
Ek: 1	86
Ek: 2 Öğrenci uygulama sonuçları.....	98
Ek: 3 Öğrenci Gözlem Formu	106
Ek: 4	107
Ek:5	109

ÖZGEÇMİŞ	110
----------------	-----

TABLolar LİSTESİ

Tablo 3. 1. <i>Araştırmanın Aşamaları</i>	35
Tablo 3. 2. <i>Öğrencilerin sınıflarına göre dağılımı</i>	36
Tablo 3. 3. <i>Öğrencilerin cinsiyetlerine göre dağılımı</i>	36
Tablo 3. 4. <i>Öğrencilerin yaşlarına göre dağılımı</i>	36
Tablo 3. 5. <i>Uzmanların Demografik özellikleri</i>	37
Tablo 3. 6. <i>Veri toplama süreci</i>	40
Tablo 3. 7. <i>Veri toplama sürecinde elde edilen nitel veri seti</i>	41
Tablo 3. 8. <i>Ön görüşme tablosu kodlar ve temalar</i>	43
Tablo 3. 9. <i>Son görüşme tablosu kodlar ve temalar</i>	44
Tablo 3. 10. <i>Ortalama kodlama güvenilirliği</i>	45
Tablo 3. 11. <i>Ortalama kodlama güvenilirliği</i>	46
Tablo 4. 1. <i>Resim-İş eğitimi ABD’de okuyan öğrencilerin ecoprint bilgisine dair Tema-Kod Tablosu ön görüşme</i>	48
Tablo 4. 2. <i>Resim-İş eğitimi ABD’de okuyan öğrencilerin ecoprint malzemelerine dair Tema-Kod tablosu Ön Görüşme</i>	50
Tablo 4. 3. <i>Resim-İş Eğitimi ABD’de okuyan öğrencilerin ecoprintin kullanım alanlarına dair bilgisi Tema-Kod Tablosu</i>	53
Tablo 4. 4. <i>Resim-İş Eğitimi ABD’de okuyan öğrencilerin ecoprintin uygulama yaş aralığına dair Tema-Kod Tablosu</i>	55
Tablo 4. 5. <i>Resim-İş Eğitimi ABD’de okuyan öğrencilerin ecoprintin uygulama mekanına dair Tema-Kod Tablosu</i>	58
Tablo 4. 6. <i>Resim-İş Eğitimi ABD’de okuyan öğrencilerin ecoprint ve sürdürülebilirlik bilgisine dair Tema-Kod Tablosu</i>	60
Tablo 4. 7. <i>Resim-İş Eğitimi ABD’de okuyan öğrencilerin ecoprint ve çevre duyarlılığına dair Tema-Kod Tablosu</i>	63
Tablo 4. 9. <i>Resim-İş Eğitimi ABD’de Okuyan Öğrencilerin Ecoprintin Sürdürülebilir yaşamla ilişkisine dair Tema-Kod Tablosu</i>	66
Tablo 4. 8. <i>Resim-İş Eğitimi ABD’de okuyan öğrencilerin ecoprintin uygulama uygunluğuna dair Tema-Kod Tablosu</i>	69
Tablo 4. 10. <i>Resim-İş Eğitimi ABD’de okuyan öğrencilerin ecoprintle sanat eseri oluşturulabilmesine dair Tema-Kod Tablosu</i>	72

ŞEKİLLER LİSTESİ

<i>Şekil 2.1.</i> Andy Goldsworthy Carefully Broken Pebbles Scratched White Scotland, 1985. .9	
<i>Şekil 2.2.</i> Ecoprintte kullanılan okalıptüs yaprakları ve gül	14
<i>Şekil 2.3.</i> Bitki ve yaprakların kumaş üzerine yerleştirilmesi.....	14
<i>Şekil 2. 5.</i> Nar kabuğuyla renklendirilmiş kumaş yüzeye bitkilerin yerleştirilmesi	15
<i>Şekil 2.6.</i> Geniş yüzeye yerleştirilen bitkilerin kumaşın diğer yarısıyla kapatılması	16
<i>Şekil 2.7.</i> Keçe yüzeye yerleştirilen bitkilerin streç film sert çubuk ile birlikte sarılması... 16	
<i>Şekil 2.8.</i> Ecoprint bohçasının ipe sarılması	17
<i>Şekil 2.9..</i> Ekoprintlerin kaynatılması	17
<i>Şekil 2.10..</i> Ecoprint bohçalarının soğumaya bırakılması.....	18
<i>Şekil 2.11.</i> Açılan ecoprint.....	18
<i>Şekil 2.12.</i> Boyama sonrası kumaş.....	20
<i>Şekil 2.13.</i> India Flint'e ait ecoprint örneği (Flint,2019).	22
<i>Şekil 2.14.</i> India Flint'e ait ecoprint örneği (Flint, 2019)	22
<i>Şekil 2.15.</i> India Flint'e ait ecoprint örneği (Flint, 2019)	23
<i>Şekil 2.16.</i> India Flint'e ait ecoprint örneği (Flint, 2019)	23
<i>Şekil 2.17.</i> India Flint'e ait ecoprint örneği (Flint, 2019)	24
<i>Şekil 2.18.</i> Irit Dulman'a ait ecoprint örneği (Dulman, 2019).	25
<i>Şekil 2.19.</i> Dulman'a ait ecoprint örneği (Dulman, 2019).	25
<i>Şekil 2.20.</i> Irit Dulman'a ait ecoprint örneği (Dulman, 2019).	26
<i>Şekil 2.21..</i> Irit Dulman'a ait ecoprint örneği (Dulman, 2019).	26
<i>Şekil 2.22..</i> Irit Dulman'a ait ecoprint örneği (Dulman, 2019).	27
<i>Şekil 2.23.</i> Bahar Bozacı'ya ait ecoprint örneği (Bozacı, 2019).	28
<i>Şekil 2.24.</i> Bahar Bozacı'ya ait ecoprint örneği (Bozacı, 2019).	28
<i>Şekil 2.25.</i> Bahar Bozacı'ya ait ecoprint örneği (Bozacı, 2019).	29
<i>Şekil 2.26.</i> Bahar Bozacı'ya ait ecoprint örneği (Bozacı, 2019).	29
<i>Şekil 2.27.</i> Bahar Bozacı'ya ait ecoprint örneği (Bozacı, 2019).	30
<i>Şekil 2.28.</i> Bahar Bozacı'ya ait ecoprint örneği (Bozacı, 2019).	30

BİRİNCİ BÖLÜM

GİRİŞ

İnsanlar iletişime sesler ve çizgilerle başlamışlardır. Öncelikle zorunluluktan oluşan çizgiler, konuşma ve yazı daha sonraları sanata dönüşmüştür. Geçmişle bağlantılarımızdan olan mağara ve kaya yüzeylere yapılan resimler, bizlere o dönemler hakkında ciddi anlamda bilgi, veri kaynağı olmuştur. Kaya duvarını resimleyen ilkel sanatçılar hayvansal yağlar ile karıştırılmış renkli topraklar kullanmışlar, bitki özsularından ve süttten yararlanmışlardır. Resimlerin sınırlarını kazıyarak, farklı yöntemlerle çizip boyayı elleri ile ya da bitkileri ezerek yaptıkları tamponlarla sürmüşlerdir. Resimlerini renklendirmede hayvan kemikleriyle püskürtme tekniğini gibi teknikler kullanmışlardır (Tansuğ, 2004).

Doğal yaşam içindeki insanın o dönemlerdeki yaşamsal problemlerini kestirmek zor, her dönemin kendisine özel sorunları olduğu bir gerçektir. Ancak sorunlarının çoğunun çözümü de doğada mevcuttur. İnsan, doğada varlığını sürdürebilmek için doğa ile ilişki kurmak zorunda olan bir canlıdır (Aydın ve Zümrüt, 2013). Önceleri zorunluluktan oluşan çizgi resim ve sesler, medeniyetlerin gelişimi ile beraber yaşamsal zorluktan çıkıp kendini ifade edebilme biçimine dönüşmüş ve sanatın oluşumu başlamıştır. Birçok alanda olduğu gibi, sanatın oluşmasında da doğa bize hep yol gösterici olmuştur.

İnsanlığın gelişimiyle sanat varlığını farklı şekillerde sürdürmeye devam etmiştir. Sanayileşme ve teknoloji, biryandan insanının yaşam şartlarını kolaylaştırırken, biryandan onun varlığını tehdit eden olumsuz etkileriyle mücadele etme durumuna bırakmıştır. Bu süreç kimyasal atıkların sebep olduğu çevre kirliliği ve çevre sorunlarını yaratmıştır. Doğanın kurallarını yeterince gözetmeyen insan yaşamsal anlamda ciddi sorunlarla karşı karşıya kalmıştır. İnsanın bu tehlikenin içine düşmesinde ki sebep, önemli ölçüde teknoloji ve endüstriyel üretimle özdeşleşmiş olan modern toplum anlayışıdır (Kılıç, 2006). Bu bağlamda insanların kimyasallardan arınmış bir dünyada yaşamaya başlaması birçok tehlikeyi ortadan kaldıracaktır. Günümüzde her alanda kullanılan boyaların çoğu kimyasal bazlıdır. Bu kimyasallar, resim yapıyorsak nefesimize cildimize, kıyafetlerdeki kimyasallarda tenimiz vasıtasıyla vücudumuza işleyerek hem insan sağlığına hem de doğaya zarar vermektedir.

Yaşamımızın tüm gereksinimlerini sunacak kadar cömert olan doğanın her parçasını her alanda kullanmayı sevmişizdir. Sanatın oluşumu ile beraber sanat eğitimi de hayatımıza girmiştir. Erinç'e (2004, s.86) göre "sanat eğitimi, toplumu birçok yönde

temsil eden, destekleyen, eleştiren, öğreten, gelecekte gerçek sanat eserlerini oluşturmak adına çok önemlidir". Sanat eğitimi içerisinde doğadan esinlenerek, birçok motif farklı tekniklerde farklı yüzeylere aktarılmıştır. Bu aktarım yapılırken doğal ya da kimyasal boya ile birçok yöntem kullanılmıştır, ancak günümüzde bu kimyasallar bizim ve dünyadaki tüm canlıların yaşamını olumsuz etkilemektedir. Sürdürülebilir, sağlıklı bir dünyada yaşayabilmek için bizlerin olabildiğince doğal yöntemlerle çalışmalarımızı yapmamız gerekmektedir.

Sürdürülebilirlik; bir toplumun, ekosistemin ya da sürekliliği olan herhangi bir sistemin, hayati bağı olan ana kaynaklara aşırı yüklenmeden varlığını devam ettirmesini sağlamaktır (Karaman, 2009). Sürdürülebilirlik kavramının uluslararası platformlarda tanımlanması ile beraber sürdürülebilir tasarım oluşumunda; tasarım, tasarımcı ve tasarım eğitiminin önemli bir rol oynadığı anlaşılmıştır. Tasarım eğitiminde öğrencilere, tasarımcıların bu noktada sorumlulukları ve yeterlilikleri olması gerektiği bilinci verilmelidir. Tasarımlarını oluştururken seçtikleri malzemelerin çevre dostu ekolojik, çevre dostu enerji kullanımı, geri dönüşüm, yeniden düşünme ve yeniden kullanma kavramları öğretilmesi gerekliliği ortaya çıkmıştır (Narin ve Eraldemir, 2017). Bu bağlamda eğitimciler tasarımcılar ve sanatçılar, ekolojik malzemelerle farklı alanlarda üretimler yapmaya başlamışlardır. Araştırmamızın konusu olan ecoprint uygulamaları sürdürülebilirlik bağlamında uygulanabilirliği olan çalışmalar arasında yer almaktadır.

Doğa dostu olan ecoprint, sanat alanına yeni girmiş bir tekniktir. Ecoprint sanatçıları, tekstil ve resim alanında sürdürülebilirlik temelli, ekolojik ürünler ortaya çıkarmaya başlamışlardır. Ecoprint tekniği, sentetik olmayan kumaş türlerinde ve bazı kağıt yüzeyler üzerinde uygulanabilmektedir. Uygulama öncesinde kumaşlar, kağıt ya da kullanacağımız bitki parçaları doğal birkaç işlemden geçtikten sonra yüzey üzerinde tasarımı yapıp, kendine özgü sarma yöntemiyle sarılıp kaynatılmalıdır. Her bitki parçası sadece bir kez kullanılabilir. Her bitki parçası sadece bir kez kullanılabilir.

Giyilebilir sanatta tercih edilen doğallık ve doğaya yöneliş, bu sanatın ekolojik moda katkıda bulunmasına neden olmaktadır. Ekolojik üretim sürecinde, hammaddelerin çevreye duyarlı olması, temiz üretim yöntemlerinin tercih edilmesi ve boyama yöntemlerinin de buna bağlı olarak çevre dostu olması önem taşımaktadır. Bu süreçte birlikte doğal boyaların tekstillerin renklendirilmesinde kullanılması eski bir yöntem olmasına rağmen, günümüzdeki doğallık arayışı doğal boyaların kullanımını, özellikle giyilebilir sanat alanında popüler hale getirmiştir. Ecoprint tekniğinin doğal kumaşlarla uygulanabilirliğinin ekolojik tekstile katkı sağlayacağı düşünülmektedir. Aynı zamanda

ecoprintin kağıt, deri, ham seramik gibi yüzeylere de çalışılabilmesi, farklı ve özgün desenler oluşturulabilmesinin resim sanatına da katkı sağlayacağı, bu nedenle, ecoprint tekniğinin sanat eğitimi alan herkese öğretilmesinin faydalı olacağı düşünülmektedir.

Dünyanın ekolojik dengesini sağlamak, daha sağlıklı ürünler kullanmak ve doğa dostu olarak sanat eğitiminde sürdürülebilirlik sağlayabilmek için ecoprint çalışmaları hayatımızda olmalıdır. Bu yüzden sürdürülebilir gelecek için, ecoprint çalışmalarının güzel sanatlar eğitimi programlarında eğitim alan öğrenciler için gerekliliği ve tanıtılması büyük önem taşımaktadır.

1.1.Problem Durumu

Bu çalışmada sürdürülebilirlik bağlamında ecoprint çalışmaları değerlendirilmiştir. Sanat eğitiminde sürdürülebilir, çevreci, doğal, özgün bir alan sağlanması amacıyla ecoprintin, sanat eğitimine getireceği katkılar irdelenmiştir.

Güzel Sanatlar Eğitimi alanında ihtiyaçlarımız her geçen gün farklılaşmaktadır. Toplumun değişen ihtiyaçları teknolojiyi, tüketimi, kirlenmeyi beraberinde getirmektedir. Bu durumda da çevresel kimyasal etkileri en aza indirebilmek adına insanların her alanda doğal ürünlere yönelmesi gerekliliği doğurmuştur. Problemlerin varlığının problemin tespiti anlamına gelmediği, öncelikle neyin problem olduğunun günümüz paradigması içerisinde analiz edilmesi yoluna gidilmiş ve bilimsel yolla izlerin sürülmesi, çözümlerin üretilmesine katkı sağlayacağı düşünülmüştür.

Sanatın, her dönem yeni kapılar açtığını görüyoruz, sanatın da toplumda sürdürülebilir bir dünyaya işaret etmesi ve bu alanda sanatsal çalışmalar yapılmasına neden olduğu için bu alandaki çalışma ve fikirler artmıştır. Dünyanın varlığını sürdürebilmesi için sanatçılar sanatta sürdürülebilirlik adına doğal yada atık malzemeden oluşan farklı çalışmalara yönelmişlerdir. Bu konudaki en önemli faktörlerden biri de kullanılan malzemenin doğaya karışabilir olmasıdır.

Günümüz sanatında sanatçılar farklı yöntemlerle sanatsal uygulama çalışmaları yapmaktadırlar. Hazır malzemenin pratikliğinden kaynaklı kimyasal malzeme ve materyal kullanımında sanatçı, sanatta sürdürülebilirlik adına etkili mesajlar oluşturamamaktadır. Bunun için sanatı anlama ve anlamlandırma anlamında doğaya yönelmişlerdir. Bu yönelmelerin bir tanesi de ecoprint tekniğidir. Sanat eğitiminin gücü göz önüne alındığında yeterli sayıda araştırma olmaması bir eksiklik olarak görülmüştür. Bu araştırma, Eğitim Fakültelerinde Resim-İş Eğitimi ABD özgün baskı atölyelerinde ecoprintin uygulama alanı

olup olmadığı, programda yer alıp almadığı ya da ecoprinte dair yaklaşımı ortaya çıkarmayı amaçlamıştır. Örneklem olarak Pamukkale Üniversitesi Eğitim Fakültesi Resim-İş eğitimi ABD'nin seçilmesinin sebebi, araştırmacının Denizli'de yaşaması ve kendisinin görsel sanatlar öğretmeni olmasıdır. Bu sebeple sürdürülebilirlik bağlamında; ecoprintin sanat eğitimi veren fakülte ve bölümlerde nasıl algılandığı özgün baskı atölyelerinde varlığı tespit edilmeye çalışılmıştır.

1.1.1. Problem Cümlesi

Bu araştırmada; “Resim-İş Eğitimi ABD’de okuyan öğrencilerin sürdürülebilirlik bağlamında ecoprint çalışmalarına ilişkin görüş ve değerlendirmeleri nelerdir?” sorusuna cevap aranacaktır.

1.1.2. Alt Problemler

1. Resim-İş Eğitimi ABD öğrencilerinin ecoprint tekniği ve uygulamalarına ilişkin görüşleri nelerdir?
2. Resim-İş Eğitimi ABD öğrencilerinin sanatta ekolojik (doğal) malzeme kullanımı ile sürdürülebilir gelecek arasında öğrenciler nasıl bir ilişki kurmaktadır?
3. Mevcut atölye derslerinde kullanılan malzemelerin sürdürülebilir yaşam bakımından uygunluğuna ilişkin öğrenci görüşleri nelerdir?
4. Ecoprint tekniği ile sanatsal çalışma yapmaya ilişkin öğrenci görüşleri nelerdir?

1.2. Araştırmanın Amacı

Günümüzde, dünyada ve ülkemizde yeni uygulanmaya başlayan ecoprint çalışmaları kuşkusuz sürdürülebilir sanat içerisinde önemini gittikçe artırarak devam edecektir. Dolayısıyla, sürdürülebilir sanat eğitiminde ecoprint çalışmalarının yerini sanat ve sanat eğitimi öğrencileri çerçevesinde sorgulamak ve uygulamak bu araştırmanın amacını oluşturmaktadır.

1.3. Araştırmanın Önemi

Son yıllarda, sürdürülebilirlik kavramı altında yaşamsal değişiklikler yapılmaktadır. Kirlenen dünyanın yeniden canlanması adına, yaşamımızdaki birçok şeyi doğal yöntemlere

göre değiştirmek durumundayız. Ecoprint alışmaları, sürekli kirlenen dünyada, öğrencilere kimyasallardan uzak sağlığa hiçbir zararı olmayan maddelerle, yeni tasarım çalışmalarına fırsat sunmaktadır. Bir ürünün tekrarı olamayacağından, tekniğin kişilerin özgün ürünler oluşturabilmesine olanak sağlaması, bu çalışmayı önemli kılmaktadır. Bu alışma Pamukkale Üniversitesi Eğitim Fakültesi Resim-İş Eğitimi ABD’de okuyan öğrencilerle, ecoprint hakkında geniş çaplı bir araştırma yaparak, sanatsal niteliği, sanat eğitimine ve sürdürülebilir sanat eğitimine katkılarının ortaya konulması anlamında önem taşımaktadır.

1.4. Araştırmanın Sınırlılıkları

- Araştırma ecoprint uygulaması ile sınırlıdır.
- Araştırma Pamukkale Üniversitesi Eğitim Fakültesi Resim-İş Eğitimi ABD’de okuyan özgün baskı dersi almış sekiz ğrenci ile sınırlıdır.
- Araştırmanın süresi iki yarıyıl ile sınırlıdır.

1.5. Sayıtlar

- Araştırmanın kavramsal çerçevesini oluşturmak amacıyla taranan kaynaklar yeterli ve güvenilirdir.
- Uygulama amaçlı oluşturulan grup, çalışmaya uygun niteliktedir.
- Bu araştırmanın rneklemine, Pamukkale Üniversitesi Eğitim Fakültesi Resim-İş Eğitimi ABD’de okuyan özgün baskı dersi almış, gönüllü sekiz tane ğrenci oluşturmaktadır. Bu rneklemenin evreni temsil ettiği varsayılmaktadır.
- Ortaya konulan sonuç ve önerilerin, ecoprint çalışmalarının sürdürülebilir sanat eğitimi için yardımcı olacağı varsayılmıştır.

1.6. Tanımlar

Ecoprint: Bitki yaprakları veya çiçeklerinin direkt olarak kumaş ile teması yoluyla desenlendirme esasına dayanan doğal bir tekniktir (Erdem ve diğerleri, 2017).

Mordan, mordanlama: Kullanılacak olan yüzeyi, doğal boyarmaddelerle boyamak ve sabitlemek için yapılan işleme mordanlama, bu amaç için kullanılan maddelere de mordan denir (Karadağ, 2007).

Sürdürülebilirlik: Sağlıklı bir varoluş için, her bir parçanın ihtiyacının sürekli akışını sağlayacak bir sistemin kapasitesidir (Ciravoğlu, 2009).

Shibori: “Japonca bağlamak, düğümlemek, sıkıştırmak anlamına gelen “shiboru” kelimesinden gelmektedir. Genellikle ingilizceye “tie-dye” olarak çevrilen shibori, şekillendirilmiş rezerve boyama veya boyama işleminden önce iki boyutlu kumaş yüzeyinin üç boyutlu şekle dönüştürülerek desenlendirilmesi” olarak da açıklanabilmektedir (Teker, 2016, s.27).

Haşıl: Dokumacılıkta, kumaşları sertleştirmekte kullanılan sıvı, genellikle nişastalı, tutkala benzer sıvı (anonim).

Ecoprint bohçası: Bitkilerin tercih edilen yüzeye yerleştirilip iplerle sıkıca sarılmış halidir (Bozacı, 2017).

İKİNCİ BÖLÜM

KURAMSAL ÇERÇEVE VE İLGİLİ ARAŞTIRMALAR

Bu bölümde araştırma ile ilgili kuramsal açıklamalar ile yurtiçi ve yurtdışında yapılmış olan çalışmalar yer almaktadır.

2.1. Kuramsal Çerçeve

2.1.1. Sanat ve Sanat Eğitiminde Sürdürülebilirlik

Dünyanın var oluşundan bu yana birçok toplum varlığını sürdürebilirken, birçok toplum da var olmayı başaramamışlardır. Buldukları coğrafik bölgeye göre yaşamsal farklılıklar göstermekte olan toplumların tarımsal, ekonomik, eğitim, vb. faaliyetleri de birbirinden farklılık göstermektedir. Gelişen dünya ve teknolojiyle beraber, birçok alanda yeniliklere gidilmek durumunda kalınmaktadır, özellikle eğitim anlayışı açısından ciddi değişiklikler yapmak zorunda kalmıştır. “1960’lı yıllarla birlikte değişimlerin hızla arttığı, toplumsal değişimler yanında sanatta ve dolayısıyla sanat eğitimi anlayışında da birtakım yeniliklere doğru gidildiği gözlemlenmektedir” (San, 1983, s.168).

Görsel sanatlar, ülkemizde genellikle resim heykel ve seramiğin karşılığı olarak düşünülmektedir. Hâlbuki grafik, tasarım, baskı, resim, mimarlık ve tekstil alanlarının da görsel sanatlar eğitimi içerisinde yer alması gerektiği bilinmelidir. Çünkü görsel sanatlar, insanın günlük yaşamının bir parçasıdır. İnsanlar her neye bakarlarsa baksınlar sanat ve tasarım çalışmalarını görebilirler. İnsanlara her gün kullandıkları bir sabah kahvaltısı tabağında, elbiselerde, mobilyalarda, sofrta takımlarında, onların biçim ve tasarımları görünür (akt. Buyurgan ve Mercin, 2010). Tasarımların sanatla buluştuğu noktada insani ve toplumsal ihtiyaçlar, estetik kaygısı taşımaya başlamışlardır. Sanatçılar üretimlerine, tasarımcılar tasarımlarına devam ederken, dünyada ki teknolojik gelişim birçok alanda kendisini hissettirdiği gibi bu alanlarda da önemini artırmıştır. Değişen dünya, gelişen teknoloji, yaşamımızın her alanında bizi yenilenmeye doğru itmektedir. İnsanlar yaşam biçimi ve anlayışlarını yeni oluşmakta olan dünyaya göre değiştirmek durumundadır. Gelişimlerin olumlu etkileri kadar olumsuz etkileri de bulunmaktadır. Gelişen teknoloji hayatımızın her alanında bize kolaylık sağlarken, o teknolojiyi edinme aşamasındaki kimyasal atık ve enerji sarfiyatı, dünyamızın ekolojik dengesini bozmaktadır. Gelişimin dünyaya getirdiği olumsuz etkiler en aza indirilmelidir.

Teknolojinin gelişmesi, kirlenen dünyada sürdürülebilir bir dünyanın gerekliliğini ortaya çıkarmıştır.

Sürdürülebilirlik kavramı 1970'lerin başından günümüze değin kullanılmaktadır. Sürdürülebilirlik, kelime anlamı olarak daimi olabilme yeteneğini koruyabilme olarak tanımlanırken, Ciravoğlu'na (2009) göre sağlıklı bir varoluş için, her bir parçanın ihtiyacının sürekli akışını sağlayacak bir sistemin kapasitesi olarak tanımlanmaktadır. Ayrıca sürdürülebilirlik; ekonomik, çevresel ve toplumsal gereksinim eko-sisteminin zaman içinde hemen hiç değişime uğramadan gelecek kuşakların yaşam koşullarına zarar vermeden varlığını sürdürebilmesidir denilebilir. Sürdürülebilirlik genelde çevresel sistem anlamında algılanmasına rağmen sosyal ve ekonomik alanlarda ülkemizde de kabul görmüş kavramlardır. Çevre koruma üzerine 1972 yılında Birleşmiş Milletler İnsan Çevresi Konferansı'nda bir bildirme kabul edilmiş ve imzalanmıştır.

İnsan doğada var olabilen ve yaşamını sürdürebilmek için de doğa ile ilişki kurmak zorunda olan bir canlıdır. İnsan içgüdüsel olarak doğaya bir iz bırakmak ve doğa karşısında üstünlük kurma çabası içindedir. İz bırakma davranışının sonucu olarak ilk insandan başlamak üzere ilkel yeryüzü sanatı olarak adlandırılabilen yeryüzü eserleri ortaya çıkmıştır. Bu eserlerde çoğu zaman doğa esin kaynağı olurken barınma, avlanma, tapınma gibi sosyal ihtiyaçlar toplumların doğa üzerindeki hâkimiyet duygusunu beslemiştir. Toplumların giderek artan nüfusları doğa üzerinde yıkıcı etkiler görülmeye başlamıştır. Zamanla doğa ile insan arasındaki kutsal bağ zayıflamış ve kültürlerin temelinde var olan doğa sanat ilişkisi endüstrinin ihtiyaçları ekseninde yok sayılmıştır. 20.yüzyılın ikinci yarısında olumsuz etkileri daha çok hissedilmeye başlanan endüstriyel gelişmenin ve teknolojik hızın tehlikeli boyutlarını düşünmeye çağıran "Arazi Sanatı", doğayı görünür kılan, doğaya dair bilinç uyandırmaya amaçlayan, teknoloji karşısında doğayı kutsayan bir yaklaşımın ürünüdür (Antmen, 2014). Bu konuda birçok sanatçı eserler ortaya koymaktadır. Goldsworthy; Bakma, dokunma, malzeme, yer ve form, bunların tümü sonuçlanan işten ayrılmaz. Birbirlerinin nerede durup, nerede başladığını söylemek zordur. Yer, doğanın belirlediği yönde ilerleyerek bulunur. Ben, her günün bana sunduğu fırsatları yakalarım. Kar yağıyorsa, karla çalışırım, sonbaharda yaprakla, bir ağaçta, ince ve kalın dallar kaynak olur. Bir yerde durur veya malzemeleri toplarım; çünkü keşfedilmesi gereken bazı şeylerin varlığını hissedirim. İş orada öğrenmeye başlarım demektir (akt. Karavit, 2008).

Şekil 2.1 de Andy Goldsworthy'e ait bir çalışma görülmektedir.

Sekil 2.1. Andy Goldsworthy Carefully Broken Pebbles Scratched White Scotland, 1985.

Sanatçıların doğa ile ilgili çalışmaları, o toplumun farkındalık düzeyine ve kültür birikimine göre farklılıklar göstermektedir. Sanatçılardaki sürdürülebilirlikle ilgili farkındalık çabaları, üretim ile tüketim arasındaki yüksek farkı ve bu farkın geri dönüşümü olamayacak boyuttaki zararlarına dikkat çekmek ve toplumu bilgilendirmek yönünde olmaktadır. 1960 öncesine kadar doğa, sanatın konusu sayılmıştır ancak 60'lı yıllar sonrası doğal çevrenin tahrip edilmesi, çevre kirliliğinin neden olduğu sorunlar; sanata doğanın içinde bulunduğu mevcut tehlikeler konusunda toplumları bilgilendirme ve bilinçlendirme görevi rolünü yüklemiştir. Sorunlar karşısında toplumların tepkileri, sanatta doğa yaklaşımını etkilemiştir. Sanatçılar doğa karşısında kendilerini sorgulayıp, endüstriyel dönemin istila ve sömürü fikirleri karşısında toplumsal farkındalık oluşturmaya çalışmışlardır (Aydın ve Zümrüt, 2013). Daha sonraları birçok sanatçı doğaya zarar vermektan sakınan yaklaşımlar ortaya koymuşlardır. Sanatçılar, sürdürülebilir ekosistem içindeki gerçek problemler ile ilgilenmiş ve bu problemleri toplumun karşısına çözülmesi gereken sorunlar olarak sanat aracılığıyla sunmuştur.

Zamanla sanat, birçok sanatçı ve eleştirmen tarafından Yeryüzü Sanatı, Arazi Sanatı, Çevresel Sanat ve Ekolojik Sanat farklı uygulama alan ve yöntemleriyle yeni tanımlar kazanmıştır. Örneğin çevresel sanat; hasarlı alanları geri kazanmak, çözümlerle ilgili toplumu eğitmek ve doğaya saygıyı geri kazandırmak iken, ekolojik sanat; çevresel sanatın bir üst başlığı olarak değerlendirilmektedir (Aydın ve Zümrüt, 2013).

Sürdürülebilirlik kavramı üzerinde çalışma yapan kişiler farklı alanlarda farklı tanımlar geliştirmişlerdir. Çok boyutluluk ve kavramsal anlaşmazlıklar devam ederken ekolojik sanatçılar ile karşıtları tarafından sürdürülebilirliğin sınırları ve çözümleri varılabilecek hedefler tartışılırken izlenebilecek politika olarak sanatın kullanımı öneriler arasında yer almaktadır. Fowkes (2012)'e göre sürdürülebilir sanat; çalışmalarında sürdürülebilirlik temasını kullanan sanatçıları kapsayan, spesifik bir sanat hareketidir. Sanatçılar tarafından sanat hareketi olarak başlayan ve sürdürülebilir kaynakların sanatın konusu olmaktan öte insanın doğa aracılığı ile sanat kavramında kendini ifade edebilmesi ve varlığını devam ettirebilmesi için de doğayla arasındaki uyumun korunması çözüm önerilerinin bir diğer yönü olarak karşımıza çıkmaktadır. Yani sürdürülebilir sanat, çevre bilincinin yerleştirilmesi ile sınırlı olmayıp sosyal alanlarda kalıcı olmayı da hedeflemektedir. Bu şekilde sanatın sürdürülebilirliği sağlanabilecektir. Sanatın Sürdürülebilirliğini sağlamak aslında kendi varlığımızın sürdürülebilirliğini sağlamak açısından büyük önem taşır.

Sürdürülemezlik sorunsalının içinde, Karahan (2014)'a göre; yerleşme ve tüketme alışkanlıklarımızın yarattığı sorunlar tüm dünyanın ortak problemlerinden biridir. Küresel ısınma, çevre kirliliği yok olan yaşam alanları, kimliksizleşen yerleşmeler ve sağlıksız toplumlar günümüz sorunlarının başındadır. Bu sorunların en önemli sebepleri insan aktiviteleri ve kentleşmeyken en akılcı ve kalıcı çözümü de durdurulamayan kentleşmeyi doğaya daha uyumlu hale getirmektir. Bu nedenle sürdürülebilir sanatı kullanarak sanatta sürdürülebilirlik sağlayabilmek doğa ile uyumlu olmamızda büyük ölçüde önemlidir.

Sürdürülebilirlik kavramının daimi olabilmesi ve gelecek kuşaklar için yaşanabilir dünyanın korunabilmesi, bugün oluşturmakta olduğumuz farkındalık bilincinin kalıcı hale getirilebilmesi ile mümkündür. Bunun içinde yetişkinlerin ve çocukların sürdürülebilirlik ve çevre eğitimi gereklidir. UNESCO ve Birleşmiş Milletler bünyesinde uluslararası projeler, bildirgeler ve eğitim programları hazırlanmış ve bazı ülkelere ortak politika olarak kabul edilmiştir.

Sürdürülebilirlik kavramı kendi içinde karmaşık ve boyutlu bir yapı olduğu için uzun soluklu eğitim programları farklı alt başlıklar altında ele alınmıştır. Çevresel,

Ekonomik ve Sosyal eğitim programları da pek çok platformlarda, genel çerçevede eğitim alanları olarak ele alınmaya başlamıştır. Sürdürülebilir Kalkınma programları da sürdürülebilir bir ekonomik bir yapı için ihtiyaç haline gelmiştir. “Bu nedenle Birleşmiş Milletler sürdürülebilir kalkınmanın eğitimle ilişkilendirilmesini talep etmiş ve “Sürdürülebilir Kalkınma için Eğitim (Education for Sustainable Development-ESD)” vizyonunun her eğitim programına yerleştirilmesi için 2005-2014 yılları arasını “Sürdürülebilir Kalkınma İçin Eğitim On Yılı” olarak ilan etmiştir (akt. Mamur, 2017).

Uluslararası kuruluşların sürdürülebilirlikte kalkınma ve eğitim programları, çevresel, ekonomik ve sosyal alanlarda bir bütün olarak ele alıp çağın gereksinimlerine göre ve ileriye dönük eğitim planları, akademik eğitimde yerini almıştır. Sürdürülebilir sanat eğitiminde ise eserlerinde halkı bilinçlendirme ve eğitime rolü üstlenen sanatçılar da geniş katılımlı aktivitelere yönelmişlerdir. Sosyal ve kültürel eğitim ayağında sanatçının etkinliği de bu etkinliklerin devamında toplumun geri bildirimini netlik kazanmıştır. Sanat yoluyla çocukların doğayı korumaya ve sürdürülebilir kalkınmaya yönelik bilinçlendirilmesi ve eğitilerek kendi gelecekleri ile gelecek kuşakların mevcut kaynaklarını korumayı öğrenmesi eğitim amaçları arasındadır.

2002 yılında düzenlenen Johannesburg Zirvesine yönelik yaklaşım ve talepleri ifade eden Tutzinger Manifestosu ile başlayan UNESCO (2012)’nin eğitimciler için hazırladığı “*Education for Sustainable Development*” adlı rehber kitapta sürdürülebilirliğin her disiplin tarafından ele alınabileceği ve disiplinler arası olarak da eğitimde konumlandırılabilmesi belirtilmektedir. Bu bağlamda, ülke ve toplumların eğitimi çalışmalarını günümüze değin geliştirek devam etmektedir.

2.1.2. Ecoprint

Ecoprint tekniği doğaya dost, hiçbir kimyasal ya da yapay madde kullanılmadan, kumaş yüzeyine, bitkilerin formunu ve rengini geçirme işlemidir. Ecoprint yöntemi, doğanın kumaş üzerine kendini resmetmesine yardımcı olmaktır (Bozacı, 2016). Ecoprint, bitki yaprakları veya çiçeklerin direkt olarak kumaş ile teması yoluyla desenlendirme yöntemidir (Erdem, Aydoğan, Bayram, Bilge ve Atak; 2017).

Doğal bohumlama yöntemi de diyebileceğimiz, ecoprint yöntemi, Avustralyalı tekstil sanatçısı India Flint’in paskalya yumurtalarını yaparken esinlendiği bir yöntemdir. Doğal boyalarla çalışan Flint, ecoprint tekniğini ‘buharla elde edilen doğal baskı tekniği’

olarak tanımlamaktadır. Bu teknik, bitkilerin pigmentinin ve şeklinin kumaşın üzerine doğal yöntemlerle transferini içerir (Bozacı, 2017).

Ecoprinti pamuklu, yünlü, keçe, keten ve ipek gibi tamamen doğal kumaşlara uygulayabiliriz. Bazı kağıt yüzeyler, sırsız seramik, ahşap üzerine çalışmalar da bulunmaktadır. Kumaşlar öncelikle haşılardan kurtulmaları için doğal zeytinyağlı sabun ile yıkanmalıdır. Kumaşların daha önceden kullanılmış ve yıkanmış olması ecoprint etkisini artırmaktadır.

Ecoprint sonuçları, her ne kadar kontrol edilse bile kumaş üzerinde kendi sürprizini yapmaktadır. Yapılan çalışmanın bir daha çalışılması imkânsızdır çünkü kullanılan yaprak çiçek ya da bitki parçasını sadece bir kez kullanabilir. Ecoprintte bitkiler sıkıca doğal bir kumaş içine sarılır, rulo şeklinde boya kazanında kaynatılır belirlenen süre beklendikten sonra rulolar açılır.

Endüstriyel dünyanın oluşmasından önce insanlar hayatlarındaki her türlü, deri kumaş keçe vs yüzeylere, öncelikle kilim ve halılarda kullanılan yünleri, boya bitkileri toprak ve madenlerden elde edilen boyalarla renklendirmekteydiler. Doğanın insanlara sunmuş olduğu desenler, hayatlarının her alanında var olmuştur. Bir çiçek motifini, yapmış oldukları çinilerde, dokumalarda, takılarda, paralarda vb. birçok alanda kullanmışlardır. Çeşitli bitki kökleri ve kabukları günümüzde halen tekstil alanında renklendirmede kullanılmaktadır.

İnsanoğlu, birçok bitki ve canlıdan elde edilen doğal boyar maddelerle desenlendirme işlemini, tarih boyunca yapmıştır. M.Ö. 2500’lü yıllarda çeşitli baskı örneklerine rastlanılmıştır (Akbostancı, 2014). “Doğal boyamacılık da kullanılmış olan hayvansal ve bitkisel boyarmaddeler 19. yüzyılın sonlarında sentetik boyar maddelerin sentezleri ile birlikte giderek azalmış ve hatta ortadan kalkma noktasına gelmiştir. Günümüzde ise sentetik boyarmaddelerin birçoğunun toksik, kanserojen ve atıklarının çevre kirliliğine neden oldukları anlaşılmış olması, doğal boyamacılığı yeniden gündeme taşımıştır” (Karadağ, 2007, s.11).

Kumaşları doğal malzemelerle renklendirirken, bazı yöntemlerle kumaş üzerinde desenler oluşturulabilmektedir. Shibori bunlardan biridir. Shibori, Japonca bağlamak, düğümlemek, sıkıştırmak anlamına gelen “shiboru” kelimesinden gelmektedir. Genellikle İngilizceye “tie-dye” olarak çevrilen shibori, şekillendirilmiş boyama veya boyama işleminden önce iki boyutlu kumaş yüzeyin üç boyutlu desenlendirilmesi olarak da açıklanabilmektedir (Teker, 2016). Çoğunlukla Uzakdoğu kökenli bu çalışmalarla kumaş

üzerinde farklı desenler ve efektler oluşturulabilmektedir. Boyama tekniklerinde, kumaş yüzeyinde desenler oluşturabilmek için çeşitli fiziksel işlemler uygulanır, bunlar kumaşı bükme, katlama, pililer oluşturma, materyallerle sıkıştırma ve dikme yöntemleridir. Bu yöntemlerle bağlanan kumaşa boyama işlemi yapılır (Ercivan, 2017).

“Bitki yaprakları veya çiçeklerinin direkt olarak kumaş ile teması yoluyla desenlendirme esasına dayanan yöntem ise, yeni bir doğal uygulama olarak karşımıza çıkmaktadır. Bununla birlikte literatürde bu konu ile ilgili çalışmaların sayısı çok azdır”. (Erdem ve diğerleri, 2017, s.1059). Ecoprint hakkında dünyada ve ülkemizde araştırmalar devam etmektedir.

Avustralyalı tekstil sanatçısı olan İndia Flint’in daha öncesinde de yaptığı ve teyzesinden çok önceleri öğrendiği tekniği 1999 yılında Rusya’da yaptığı bir tekstil sempozyumunda tüm dünyaya tanıtmıştır. Daha sonra İsraili tekstil sanatçısı İrit Dulman, doğal boyaları ve demir battaniyeyi eklemesi onu ecoprintten daha farklı bir yola kendisinin 3D diye adlandırdığı üç boyutlu bir sonuca ulaştırmıştır.

Ecoprint yönteminde tekrarı mümkün olmayan özgün bitki desenleriyle, giyilebilir sanat akımı desteklenirken; çalışmanın kâğıt, deri ve seramik gibi yüzeylere de uygulanabilmesiyle güzel sanatlarda özgün baskı alanına yeni bir yaklaşım kazandırılması amaçlanmaktadır. Doğal boyamacılığın ve özellikle ecoprint yönteminin ülkemizin de sahip olduğu zengin bitki örtüsü düşünüldüğünde, güzel sanatlar ve sanatsal üretimde çalışma alanı yaratacağı öngörülmektedir.

2.1.2.1. Ecoprintte kullanılan malzemeler ve yapılışı. Ecoprintte en çok kullanılan başlıca malzemeler: Doğal kumaşlar, şap, ağaç yosunu, sirke, tuz, çamaşır sodası, pas suyu, soya sütü, çeşitli bitki yaprakları, dalları, kökleri, bakır ya da çelik tencere, sarmak için naylon ip, demir ya da ahşap çubuklar, ısıtıcı, kova ve çeşitli boylarda kaplar, plastik eldiven yer almaktadır.

Ecoprintte okaliptüs yaprakları, palamut yaprağı, gül yaprağı, sardunya yaprağı, fesleğen, nane, adaçayı yaprağı, eğrelti otu karabiber yaprağı, çınar ağacı, palamut yaprağı gibi yapraklar taze genelde aromalı bitkiler kullanılabilir. Taze bitkiler, kitap aralarında kurutulmuş da kullanılabilir (Bozacı, 2017). Şekil 2.2’de farklı okaliptüs yaprakları ve gül görülmektedir.

Şekil 2.2. Ecoprintte kullanılan okaliptüs yaprakları ve gül

Kullanılacak tekniğe göre önceden mordanlama işlemi yapılan kumaşlar streç film kaplanmış yüzeye serilir, streç film isteğe göre kullanılır. Kumaş üzerine bitki çiçek ve yaprakları sanatsal düzenleme ilkelerine dayanarak yapılan tasarımla yerleştirilir. Şekil 2.3' te yaprakların kumaş üzerine yerleştirilmesi görülmektedir.

Şekil 2.3. Bitki ve yaprakların kumaş üzerine yerleştirilmesi

Kumaş istenirse kendi renginde, istenirse boya bitkileriyle boyanarak ekoprinte hazırlanabilir. Kumaşın nar kabuğu ile boyanması şekil 2.4'te görülmektedir.

Şekil 2.4. Kumaşın nar kabuğu ile boyanması

Nar kabuğuyla boyanan kumaşın üzerine bitkilerin yerleştirilmesi yapıldıktan sonra sarma işlemi başlamaktadır. Şekil 2.5'te nar kabuğu ile boyanmış ve bitki tasarımı yapılma işlemi görülmektedir.

Şekil 2. 5. Nar kabuğuyla renklendirilmiş kumaş yüzeye bitkilerin yerleştirilmesi

Eğer Kumaş yüzeyi geniş ise katlama yöntemi yapılır, kumaşın yarısına yerleştirilen bitkilerin üzerine kumaşın diğer tarafı kapatılır. Böylelikle simetrik bir görüntü elde edilir. Şekil 2.6’da kapatma işlemi görülmektedir.

Şekil 2.6. Geniş yüzeye yerleştirilen bitkilerin kumaşın diğer yarısıyla kapatılması

Kumaş yüzeyi ve bitki tasarımı oluşturulduktan sonra, kumaş genişliğinde sert bir çubuk, kumaşın kenarına yerleştirilerek kumaş ve bitkilerle birlikte çok sıkı ve düzgünce yuvarlanır. Eğer sarılırken tercih edilecek olan çubuk paslı olursa pasın değmiş olduğu yerlerde farklı efektler oluşabilir. Şekil 2.7’de yuvarlama aşaması görülmektedir.

Şekil 2.7. Keçe yüzeye yerleştirilen bitkilerin streç film sert çubuk ile birlikte sarılması

Yuvarlama işlemi bittikten sonra oluşan ecoprint bohçasının üstü şekil 2.8'deki gibi sağlam bir iple sıkıca sarılır.

Şekil 2.8. Ecoprint bohçasının iple sarılması

Sarımı biten ecoprint bohçaları, tercihen saf su olan bir kabın içinde üzeri kapatılarak buhar ya da kaynatılmaya bırakılır. Şekil 2.9'da kaynama aşaması görülmektedir.

Şekil 2.9.. Ekoprintlerin kaynatılması

Kaynama süresi,kumaşa kullanılan bitkiye göre farklılık gösterebilir, ortalama bir buçuk saat kaynatılan bohçalar sudan çıkarılır. Sudan çıkarılan ecoprintler şekil 2.10'daki gibi soğumaya bırakılır.

Şekil 2.10.. Ecoprint bohçalarının soğumaya bırakılması

Soğuyan ecoprint bohçaları açıldıktan sonra farklı renk tonları yakalanmak istenirse üzerine tekrar mordanlama yapılabilir. Şekil 2.11'de açılan ecoprint görülmektedir.

Şekil 2.11. Açılan ecoprint

Bu yöntem kumaş üzerinde baskı ve renk oluşturabilmek için bitkilerin içindeki pigmentlerin ve bitkinin şeklinin kumaşa transferini sağlar. Elde edilen sonucun kalitesi, kullanılan bitkinin çeşidine, pigmentine, uygulama ve bekleme zamanının uzunluğuna, suyun ph oranına, mordanlama metoduna, kumaşın çeşidine göre farklılıklar göstermektedir.

Ecoprint uygulandıktan sonra kumaş üzerindeki baskı deseninin sabitlenmesi gerekmektedir. Ecoprint bohçası belli bir süre bekletildikten sonra açılır, bu bekletilme bir gün de olabilir, bir ay da alabilir, bekletilme süresi bitkinin deseninin kumaşa geçiş kalitesini etkilemektedir. Bitkilerden okaliptüs çok hızlı sonuç veren bir bitkidir. Bohçanın açılmasıyla içindeki bitki kalıntıları silkelenir. Kumaş gölgede kurutulur. Buharlı ütü ile ütülendikten sonra bir süre daha bekletilerek renkler sabitlenir.

“İstenirse, sonradan mordanlama olarak, çay küllü su, sirke, ile renk çeşitliliği sağlanır. İlk denemelerdeki ecoprint baskılarındaki soluk renkleri daha canlı hale getirebilirsiniz. Bunun için metal tuzlarını kullanabilirsiniz. Özellikle deniz suyu ile yapılan ön mordanlamaya da son mordanlama işlemiyle kuvvetli renk sonuçları elde edilmektedir” (Bozacı, 2017, s.32).

2.1.3.4. Mordan ve mordanlama işlemi. Kullanılacak olan yüzeyi, doğal boyarmaddelerle boyamak ve sabitlemek için bir ön işlem gerekmektedir. Doğal boya maddelerini tekstil yüzeyine bağlama işlemine mordanlama, bu amaç için kullanılan maddelere de mordan maddeler, yapılan bu işleme de mordanlama denir. En önemli mordan maddeleri şap [$KAl(SO_4)_3 \cdot 12H_2O$], demir şapı ($FeSO_4 \cdot 7H_2O$), bakır şapı ($CuSO_4 \cdot 5H_2O$)(Karadağ, 2007).

Bitkisel boyalarla doğrudan boyama yapılabildiği gibi, boyama aşamasında kullanılan mordanlar ile farklı renk tonları elde edilebilmektedir. Kumaştaki renk kalıcılığı mordanlar sayesinde sağlanabilmektedir. Mordan, kumaş ile boya arasında bağlayıcı görevi üstlenmiştir. Bu işlem ecoprint için boyama öncesi, boyama sırası ve boyama sonrasında yapılabilmektedir.

Mordanlama maddesi olarak birçok madde kullanılmaktadır. Örnek olarak, amonyak, krem tartar, deniz suyu, üre, asidik asit, mazı palamudu, kurum, kömür, kil, kül ve bazı metalik maddeler gösterilebilir. Bunun yanında Sodyum bikarbonat, sodyum karbonat, sodyum klorik de kullanılabilir. Boyama işleminde kullanılan mordanlardan biri olan paslı su, demir bakır gibi paslı materyallerin suyun içine atılıp bekletilmesiyle elde edilir. Suyun içine sirke atılması pasın oluşmasını hızlandırmaktadır. İçine demir atılan su

kahverengi rengine dönerken bakır atılan su mavi renge dönmektedir. Boyama öncesinde yapraklar suyun içine konup, yaprakların rengi değişene kadar bekletilebilir ya da boyamada kullanılacak kumaş da paslı su içinde bekletilebilir. Paslı su, boyama işlemi sırasında kullanılacak ise, hazırlanan mordan su ile karıştırılıp kaynatılabilir. Paslı su mordanının boya suyuna karıştırılması boya rengini de etkilemektedir.

Bir uygulama örneği olarak

“Pamuklu kumaş üzerine yapılan bir deneysel çalışma gösterilebilir.

Kullanılan malzemeler:

1. Boya Bitkisi:Okalıptüs, Gül Taç Yaprığı, Gül Dalı
2. Kumaş Miktarı ve Kumaşın Cinsi:185 gr % 100 Pamuk Kumaş
3. Mordan Türü ve Miktarı:Kumaş boyama öncesi mordanlanmamıştır. Okalıptüslerden bazıları paslı suda 3 gün bekletilmiştir. Diğerleri ise 10 dk. saf suda bekletilmiştir.
4. Boyama Süresi ve Yöntemi:1 saat su içerisinde kaynatılmıştır.
5. Kullanılan Su Miktarı:400 ml'lik demir tozlu suyla 6 lt saf su karıştırılmıştır. Demir tozu 400 ml'lik saf suda 1 saat bekletilmiştir.
6. Yardımcı Malzemeler:3cm çapında, 28 cm paslı boru
7. Boyamanın Uygulanması:Kumaş boyama öncesinde saf su ile ıslatılmıştır. Sonrasında yapraklar yerleştirilmiş ve kumaş shibori tekniğiyle katlanarak paslı bir boruya sarılmıştır. Sıkıca bağlanan 1 saat paslı suda kaynatılmıştır. Bir gece kazanda bekletilmiş sonrasında açılarak gölge bir yerde kurutulmuştur”.Elde edilen sonuç Şekil 2.12 de görülmektedir (Can ve Oyman, 2017, s.2300).

Şekil 2.12. Boyama sonrası kumaş

2.1.3.5. Ecoprint sanatçıları. Ecoprint sanatı dünyada ve Türkiye de yeni uygulanmaya başlanmıştır. Çalışmanın yaratıcısı çalışmalarına devam ederken eğitimleri de sürmektedir. Her sanatçının uyguladığı yöntemler farklılık gösterir. Ecoprint deneysel bir süreçtir, malzemeleri ve oranlamaları kesin olarak belirtebilmek çok zordur. Çünkü yüzeyin yapısı, kullanılan bitkinin yetiştiği coğrafik bölgeden, toplandığı mevsime kadar, hatta aynı ağaçtan alınan yapraklar bile, alındığı dala göre farklılıklar gösterebilmektedir.

“Yapılan araştırmalar sonucunda ecoprint uygulayan sanatçıların çalışma koşullarını ve aşamalarını web sitelerinde ve çıkardıkları kitaplarda anlattıkları görülmüştür. Ancak sanatçılar genel olarak kullandıkları materyalleri açıklasalar da detaylarıyla materyallerin kullanım oranlarını, birlikteliklerini ve kumaşa nasıl uyguladıklarını açıkça ifade etmemektedir” (Can ve Oyman, 2017,s.2295).

2.1.3.5.1. India flint. Avustralya doğumlu lif sanatçısı India Flint; elbise, kâğıt, keçe, ekolojik sürdürülebilir boyalarla çalışmalar yapmakta, ecoprint alanının öncülerinden ve bu tekniği geliştiren bir sanatçı olarak kabul edilmektedir. Ecoprinti, geleneksel Letonya boyama teknikleri ve bir Japon sanatı olan Shibori ile yapmaktadır. Sanatçıya göre; Ecoprint işlemi kumaş ve giysi boyamada en ekonomik ve etkili yöntemdir. Adelaide Üniversitesi’nde Mimarlık Bölümü’nden mezun olmuş, Giysi Tasarımı ve Yapımı Bölümü’nü Panorama College’da tamamladıktan sonra; yüksek lisansını Güney Afrika Üniversitesi’nde Görsel Sanatlar Bölümünde yapmıştır. Koleksiyonları Avustralya, Almanya, Letonya gibi ülkelerde sanat galerileri ve tekstil müzelerinde sergilenen, dünyadaki pek çok mağazada satılan India Flint; Batı Avustralya Bale Topluluğu için de dans kostümleri yapmaktadır. Ayrıca Kanada, Amerika gibi çeşitli ülkelerde bu alanda çeşitli workshoplar düzenlemektedir. ‘Second Skin’, ‘Eco-Colour’, ‘Felt’, ‘MuddyWaters’ gibi kitapları bulunmaktadır (Flint,2019).

India Flint çalışmalarından örnekler;

Şekil 2.13. India Flint'e ait ecoprint örneği (Flint,2019).

Şekil 2.14. India Flint'e ait ecoprint örneği (Flint, 2019)

Şekil 2.15. India Flint'e ait ecoprint örneği (Flint, 2019)

Şekil 2.16. India Flint'e ait ecoprint örneği (Flint, 2019)

Şekil 2.17. India Flint'e ait ecoprint örneği (Flint, 2019)

2.1.3.5.2. Irit Dulman. İsrail asıllı olan sanatçı ecoprint tekniğinde ismi öne çıkan sanatçılardandır. Tasarımlarında ecoprint ve eko-boyama yöntemlerini kullanmaktadır. Ecoprintte 3D yöntemini geliştiren sanatçıdır. İsrail, Hollanda, Belçika gibi ülkelerde bu alanda workshoplar düzenlemektedir. 'Gaia's Echo' adlı blogunda yaptığı çalışmaları, tasarımları ve vereceği workshopların tarihini paylaşarak sitesini güncel tutmaktadır. Başta okaliptüs olmak üzere pek çok farklı bitki ile çalışmalar yapan Irit Dulman, boyama konusundaki ve mordanlar ile ilgili bilgilerini internet sitesinde paylaşmaktadır (Can ve Oyman, 2017).

Irit Dulman'ın çalışmalarından örnekler;

Şekil 2.18. İrit Dulman'a ait ecoprint örneği (Dulman, 2019).

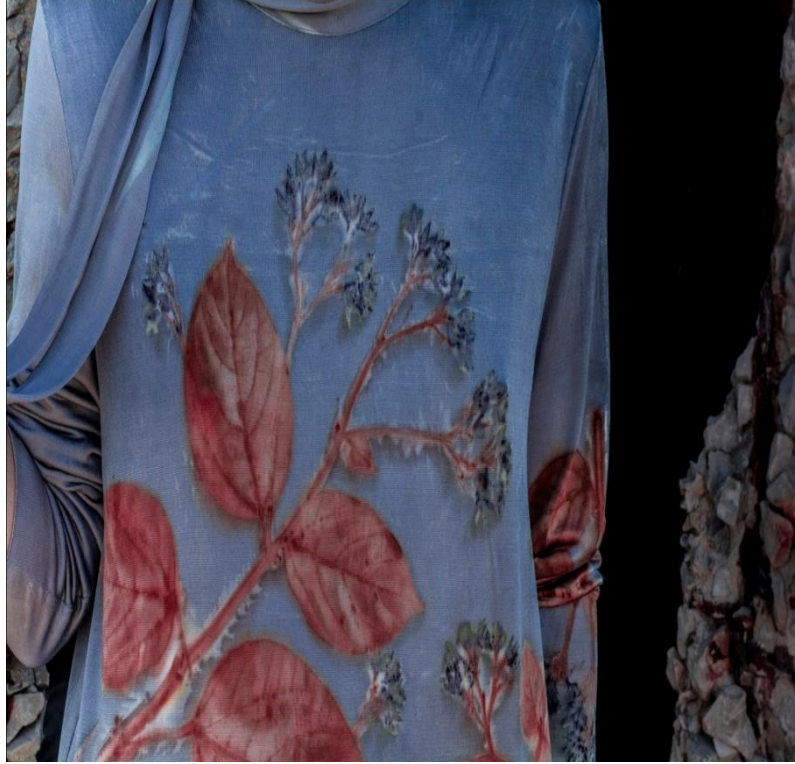
Şekil 2.19. Dulman'a ait ecoprint örneği (Dulman, 2019).

Şekil 2.20. Irit Dulman'a ait ecoprint örneği (Dulman, 2019).

Şekil 2.21. Irit Dulman'a ait ecoprint örneği (Dulman, 2019).

Şekil 2.22.. Irit Dulman'a ait ecoprint örneği (Dulman, 2019).

2.1.3.5.3. Bahar Bozacı. Bahar Bozacı, Dokuz Eylül Güzel Sanatlar mezunu, doğa ve ekolojik ürünler meraklısı tekstil sanatçısıdır. Tekstil sektörüne uzun yıllarını veren sanatçı, bu süreçte kimyasal maddelerin insana ve doğaya verdiği zarar nedeniyle ekolojik yaşama yönelim göstermiştir. Ecoprint (Ekolojik, bitkisel baskı) tekniğiyle Tanışan sanatçı, bu teknikle yaptığı sanatsal çalışmalarını 14 Nisan 2015 yılında İzmir İtalyan Kültür Merkezinde bir sergi altında toplamış ve ecoprint tekniğini Türkiye’de ilk defa sanatseverlerin beğenisine sunmuştur. Halen yurt içinde ve yurt dışında ekolojik baskı çalışmalarına devam etmektedir (Bozacı,2019).

Bahar Bozacı çalışmalarından örnekler;

Şekil 2.23. Bahar Bozacı'ya ait ecoprint örneği (Bozacı, 2019).

Şekil 2.24. Bahar Bozacı'ya ait ecoprint örneği (Bozacı, 2019).

Şekil 2.25. Bahar Bozacı'ya ait ecoprint örneği (Bozacı, 2019).

Şekil 2.26. Bahar Bozacı'ya ait ecoprint örneği (Bozacı, 2019).

Şekil 2.27. Bahar Bozacı'ya ait ecoprint örneği (Bozacı, 2019).

Şekil 2.28. Bahar Bozacı'ya ait ecoprint örneği (Bozacı, 2019).

2.2. İlgili Araştırmalar

2.2.1. Yurtiçi Araştırmalar

Ecoprint çalışması dünyada yeni uygulanan bir tekniktir. Bu bağlamda, konuyla ilgili araştırmalar hızla devam etmektedir, ancak konuyla ilgili çok az veri kaynağına ulaşılabilmektedir. Yurt içinde ve yurt dışında ecoprint sanatçıları üretimlerine ve eğitimlerine devam ederlerken, konuyla ilgili akademik çalışmalar çok fazla değildir.

Literatür taraması yapıldığında görülmüştür ki belirlenen araştırma konusu ile ilgili makaleler mevcuttur. Araştırmalar incelenmiş; sürdürülebilirlik bağlamında ecoprint ve eğitim ilişkisi üzerine araştırma yapılmadığı tespit edilmiş olup, bu açığın kapatılması gerekliliği ortaya çıkmıştır.

Can ve Oyman (2017), “Giyilebilir Sanat’ta Eco Boyama-Baskı Teknikleri Ve Uygulamaları” adlı makalede, günümüz tüketim toplumunda çevre sorunsalının giderek büyüdüğünü, giyim ve tekstil alanına da yansıdığını ifade etmektedir. Tekstil ürünlerindeki kanserojen boyaların kullanılması çevre ve sağlık sorunsalını büyütmektedir. Tekstil ürünlerinin üretim sürecindeki hammaddelerin çevreye duyarlı olması, temiz üretim yöntemlerinin tercih edilmesi ve boyama yöntemlerinin çevre dostu olması önem taşımaktadır. Bu çalışmanın amacı kaynaklardaki veriler ışığında, yapılacak uygulamalar ile doğal boyama yöntemlerinden Eko-Boyama, Eko-Baskı yöntemlerinin bilimsel olarak araştırılması ve doğal boyamacılığın kullanılabilir ve giyilebilir giysi tasarımlarında kullanılmasıdır. Bu amaçla Eko boyama ve Eko baskı yöntemleriyle doğanın dengesini bozmayan, insan sağlığına zarar vermeyen doğal malzemelerle giyilebilir ürünler oluşturulacaktır.

Torgan ve Karadağ (2017) “Doğal boyaların günümüz tekstillerinde kullanımı ve sürdürülebilirliği” adlı bildirisinde, bilimsel faaliyetler ışığında elde edilen, laboratuardan boyama atölyesine, dokuma atölyesinden son ürün elde edilene kadar olan süreçte doğal boyalar kullanılarak oluşturulmuş ARMAGGAN Doğal Boya Koleksiyonu incelenmiştir. Doğal boyaların kullanımı insanlık tarihinde çok eskilere dayanır. Doğal boyalar, doğada bulunan boyar bitki, hayvan ve deniz kabuklusundan elde edilen boyalardır. Boyama teknolojisi ve metodunda hızlı gelişmeler gerçekleşince doğal boyanın kullanımında düşüş gözlenmiştir.

Erdem, Bayram ve Bilge (2018), “İpek Kumaşların Bitki Yaprakları ile Bölgesel Desenlendirilmesi” adlı makalesinde, yeni bir ekolojik baskı yaklaşımı ile tamamen doğal

malzemeler ve geleneksel metotlar kullanılarak ipek kumaşlar desenlendirilmiştir. Bu çalışma ile çevre dostu bir uygulamayla otantik kumaş desenleri elde edilmeye çalışılmıştır. Bu manada, ipekli dokuma kumaşlar, yaş bitki yaprakları ile direkt temas ettirmek sureti ile desenlendirilmiştir.

Oyman ve Can (2017), “Okalıptüs Bitkisiyle İpek ve Pamuklu Kumaş Üzerine Eko-Baskı Uygulamaları” adlı bildirisinde, bitkilerin yapraklarının, dallarının ya da çiçeklerinin doğal elyaflara renklerinin ve şekillerinin, yardımcı malzemeler (mordanlar) ile transfer edilişi anlatılmıştır. Bu teknikte; bitkilerin renkleri ve şekilleri ile buharlama ya da suda kaynatma işlemleri kullanılarak desenler elde edilmektedir. Eko-Baskı tekniğinde; bitkinin kullanılan kısmı, boyama süresi, suyun kalitesi, ph dengesi, kullanılan mordan, kullanılan kumaş çıkan sonuçları etkilemektedir. Mordan boyama esnasında boyanın elyafa geçmesine yardımcı olan doğal ya da kimyasal malzemelerdir. Kullanılan mordana göre bitkiden elde edilen renklerde değişim gözükmemektedir. Boyama işlemleri için özellikle ipek, yün, pamuk keçe ve keten gibi doğal elyaflar kullanılmaktadır. Yün ve ipek gibi hayvansal liflerden oluşan kumaşlarla yapılan Eko- Baskı uygulamalarında mordana gerek yokken pamuk, keten gibi bitkisel liflerden oluşan kumaşlarda mordan gerekmektedir. Eko-Baskı tekniğinde, her bitki türü boya vermemekle birlikte boyarmadde içeren bitkilerden yeşil, kırmızı, mavi, sarı, kahverengi gibi birçok renk elde edilmektedir. Eko-Baskı işleminde; çalışılacak bitki türünün hangisi olduğunu bilmek önemlidir. Bu yöntemde en iyi renk veren bitkilerden biri olarak okalıptüs kabul edilmektedir. Okalıptüs ağacının yaprakları yardımcı malzemeye en az gereksinim duyar ve renkler diğer yaprak cinslerine göre daha net çıkmaktadır. Bildiride, okalıptüs bitkisinin yaprakları ile ipek ve pamuklu kumaş üzerine farklı mordanlarla Eko-Baskı tekniği uygulanmış çalışmalar aşamalarıyla sunulacaktır. Aynı zamanda, bu teknik uygulanırken kullanılacak olan farklı mordanların ipek ve pamuklu kumaş üzerindeki sonuçları da karşılaştırmalı bir biçimde açıklanmıştır.

2.2.2.Yurtdışı Araştırmalar

Unesco (2005). “Birleşmiş milletler sürdürülebilir kalkınma için on yıllık eğitim planı”nda eğitimcilerin öğrencilerin ve yöneticilerin olduğu geniş bir kitleyi içeren, sürdürülebilir enerji eğitiminde uzman görüşlerine ve çalışmalara öncülük etmektedir. Her bölüm dört kısımdan oluşan içeriklere sahiptir. Birinci bölümde uzmanların seçimi, sürecin altyapısı ve çalışmaların düzenlemelerini kapsamaktadır. İkinci bölüm ilk taslağın

çıktılarından yola çıkarak test sürecinde kullanılan göstergelerin anlaşılması ve kullanılmasına yönelik işaretlere odaklanmaktadır. Üçüncü bölüm uzman grubundaki öğrenme alanındaki pozitif grup dinamiğinin çalışmalardaki başarıyı sürdürmesinde olan etkiyi, fikir ve eylemlerin geliştirilmesine yönelik çerçeve planı kapsamaktadır. Üçüncü bölümde yapılan çalışmalarsa, dördüncü bölümde yapılacak olan benzer çalışmalara öncülük etmektedir. On uzman grubunun yer aldığı çalışmalar önemli ölçüde dikkat çekmektedir.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

YÖNTEM

Bu bölümde, araştırmanın modeli, araştırmada kullanılan veri toplama teknikleri, verilerin çözümlenmesi ve yorumlanması yer almaktadır.

3.1. Araştırmanın Modeli

Ecoprint doğal baskı yönteminin yeri ve önemine dair yapılan bu araştırmada, nitel veri toplama yöntemi kullanılmıştır. Bunun için, Pamukkale Üniversitesi Eğitim Fakültesi Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü, Resim-İş Eğitimi ABD’de okuyan 3. ve 4. Sınıflar arasından özgün baskı dersi almış gönüllü sekiz öğrenci ile yürütülmüştür. Veri kaynaklarında, literatür taraması, görüşme, uygulama, gözlem ve doküman incelemesi gibi çeşitli yöntemlerle toplanan verilerin birbirlerini desteklenmesi amaçlanmıştır. Verilerin ve yapılan açıklamaların güvenilirliğinin ve geçerliğinin artırılması hedeflenmiştir. Elde edilen veriler betimsel analiz yöntemine göre sonuçlandırılmıştır.

Araştırma, metot yönünden incelendiğinde, nitel araştırma desenlerinden biri olan “Durum Çalışması (Case Study)”na örnektir. “Vaka çalışması olarak da adlandırılan yaklaşım, sınırlı bir sistemin derinlemesine betimlenmesi ve incelenmesi olarak tanımlanmaktadır” (Merriam, 2015).

“Durum çalışması; (1) güncel bir olguyu kendi yaşam çerçevesi (içeriği) içinde çalışan, (2) olgu ve içinde bulunduğu içerik arasındaki sınırların kesin hatlarıyla belirgin olmadığı ve (3) birden fazla kanıt veya veri kaynağının mevcut olduğu durumlarda kullanılan, görgül bir araştırma yöntemidir” (akt, Yıldırım, 2008, s. 277).

Araştırmada Yıldırım ve Şimşek (2008) tarafından belirtilen aşamalar takip edilerek Tablo 3.1’de gösterilmiştir.

Tablo 3. 1. *Araştırmanın Aşamaları*

Araştırma Sorusunun Geliştirilmesi	Resim-İş Eğitimi ABD’de okuyan öğrencilerinin sürdürülebilirlik bağlamında ecoprint çalışmalarına ilişkin görüş ve değerlendirmeleri nelerdir?
Araştırmanın Alt Problemlerinin Belirlenmesi	<ol style="list-style-type: none"> 1) Resim-İş Eğitimi ABD’de okuyan öğrencilerinin, Ecoprint tekniği ve uygulamalarına ilişkin görüşleri nelerdir? 2) Sanatta ekolojik (doğal) malzeme kullanımı ile sürdürülebilir gelecek arasında öğrenciler nasıl bir ilişki kurmaktadır? 3) Özgün Baskı, atölye derslerinde kullanılan malzemenin sürdürülebilir yaşam bakımından uygunluğuna ilişkin öğrenci görüşleri nelerdir? 4) Ecoprint tekniği ile sanatsal çalışma yapmaya ilişkin öğrenci görüşleri nelerdir?
Analiz Biriminin Saptanması	Pamukkale Üniversitesi, Eğitim Fakültesi Resim-İş Eğitimi Anabilim Dalı’nda okuyan 3. ve 4. sınıf öğrencileri arasından özgün baskı dersi almış gönüllü 8 öğrenci
Çalışılacak Durumun Belirlenmesi	Ecoprint’in etkililiği ve uygulanabilirliği
Araştırmaya Katılacak Bireylerin Seçimi	Benzeşik örnekleme
Verilerin Toplanması	<ul style="list-style-type: none"> • Görüşme • Uygulama • Gözlem • Doküman inceleme
Verilerin Analiz edilmesi	İçerik Analizi

Araştırma, Resim-İş Eğitimi ABD’de okuyan, özgün baskı dersi almış gönüllü sekiz öğrenci ile yapılmış, veriler, görüşme uygulama gözlem ile sonuçlandırılmıştır. Araştırmacı, sanat eğitimi verilen atölyelerde öğrencilerle görüşme yapmış, sorularını onlara yöneltmiş, etkinlik uygulama ve gözlem yapma imkânı sağlanmıştır.

3.2. Çalışma Grubu

Bu araştırmanın çalışma grubunu, Resim-İş Eğitimi ABD’de okuyan 3. ve 4. sınıflı öğrencileri arasından özgün baskı dersi almış gönüllü sekiz öğrenci oluşturmaktadır. Bu araştırma benzeşik örnekleme yapılarak oluşturulmuştur.

Benzeşik örnekleme, küçük benzeşik bir örneklem oluşturma yoluyla belirgin bir alt-grubu tanımlamaktır (Şimşek ve Yıldırım, 2008). Bu çalışmada, Resim-İş Eğitimi ABD’de okuyan öğrencilerin sürdürülebilirlik bağlamında ecoprint çalışmalarına ilişkin görüş ve değerlendirmelerine yönelik çalışma grubu seçilerek durum tespiti yapılmıştır.

Araştırmaya katılan öğrencilere kendilerini tanımlayabilecekleri rumuzlar oluşturulması söylenmiştir. Öğrencilerin belirlemiş oldukları rumuzlar; Sanat, Palet, Ecco, Vintage, Balık, Nostalji, Dante ve Şimşek olarak belirlenmiştir.

Araştırmaya katılan öğrencilerin demografik özellikleri aşağıdadır:

Tablo 3. 2. Öğrencilerin sınıflarına göre dağılımı

3. Sınıf	4. Sınıf	Toplam
3	5	8

Tablo 3.2 incelendiğinde 4. Sınıfların beş kişi, 3. Sınıfların üç kişi olduğu görülmektedir. Bu durum tamamıyla rastlantısaldır.

Tablo 3. 3. Öğrencilerin cinsiyetlerine göre dağılımı

Kadın	Erkek	Toplam
6	2	8

Tablo 3.3 incelendiğinde altı kadın iki erkekten oluşan bir grup görülmektedir. Öncelikle gönüllülük esası sonrasında da özgün baskı dersi almış öğrenciler tercih edilmiştir. Durum rastlantısaldır.

Tablo 3. 4. Öğrencilerin yaşlarına göre dağılımı

Yaş Aralığı	Toplam
21	2
22	2
23	3
29	1

Tablo 3.4 incelendiğinde öğrencilerin ikisinin 21 yaşında, ikisinin 22 yaşında, üç kişinin 23 yaşında, bir kişinin ise 29 yaşında olduğu tespit edilmiştir.

Araştırmanın Çalışma grubunu oluşturan uzmanlar

Tablo 3. 5. *Uzmanların Demografik özellikleri*

Çalışma Grubu	Eğitim Durumu	Çalışma Yılı	Cinsiyet
1. Alan Uzmanı	Doktora	26	K
2. Alan uzmanı	Doktora	28	E

Araştırmada, çalışılan durumun farklı yönlerini öğrenebilmek, farklı bakış açılarını, farklı göstergeleri ve anlamları ortaya çıkarabilmek için uzman değerlendirmelerinde çeşitlemeye gidilmiştir. Böylelikle araştırmada ulaşılan sonuçların geçerliliği ve güvenilirliği artırılabilen hedeflenmiştir.

3.3. Veri Toplama Araçları ve Teknikleri

Bu araştırmada verilerin toplanması, görüşme uygulama gözlem ve dokümanlar yoluyla gerçekleştirilmiştir. Çalışmanın ilk görüşmesinde, görüşme formunun doldurulması istenmiştir. İkinci hafta, konunun ne olduğu, sürdürülebilirlik nedir? Sürdürülebilir sanat ve sanatçılarından örnekler verilmiş, ecoprint nedir, ecoprint sanatçıları kimler ve ecoprint tekniği hakkında sunum gerçekleştirilmiştir. Üçüncü hafta ecoprint tekniği uygulama aşaması gerçekleştirilmiştir. Son hafta tekrar görüşme formu doldurulmuştur. Araştırmada kullanılan veri toplama araçlarının nasıl oluşturulduğu ve araştırma sürecinde nasıl kullanıldığına ilişkin bilgiler aşağıda sunulmuştur.

3.3.1. Görüşme

Araştırmalarda yaygın olarak kullanılan veri toplama tekniklerinden biri olan görüşme ve mülakat gözlemleyemediğimiz davranışlar, duygular veya insanların etrafındaki dünyayı nasıl ifade ettiklerini öğrenmek için gereklidir. Geçmişteki olayları öğrenmek istediğimizde görüşme yoluna başvurmalıyız (Merriam, 2015). “Görüşmenin diğer bir tanımı, önceden belirlenmiş ve ciddi bir hedefe yönelik yapılan, karşıdakine soru sorma yöntemiyle yanıtlar alan etkileşime dayalı bir iletişim sürecidir” (Yıldırım ve diğ. 2005, s.119-120).

Görüşme türleri hakkında farklı sınıflandırmalar bulunmaktadır. Patton’a göre üç tür görüşme yaklaşımından söz edilebilmektedir:

- a) Sohbet tarzı görüşme,
- b) Görüşme formu yaklaşımı,
- c) Standartlaştırılmış açık uçlu görüşme

Sohbet tarzı görüşme problemin değişik yönlerine ilişkin gerekli ve yeterli veriyi toplayabilmek için, ilgili bireyle birden fazla sohbet şeklinde gerçekleştirebilir. Görüşme formu yaklaşımı, görüşme sırasında irdelenecek bir sorular veya konular listesini kapsamaktadır. Standartlaştırılmış açık uçlu görüşme ise dikkatlice yazılmış ve belirli bir sıraya konmuş bir dizi sorudan oluşur ve her görüşülen bireye bu sorular aynı tarzda ve sırada sorulur (akt. Yıldırım ve Şimşek, 2013).

Bu durum araştırmanın sınırlılıklarından birisidir. Bu çalışmada görüşmeye ilişkin veriler, araştırmacı tarafından hazırlanan “Görüşme Formu” (Bkz. Ek-3) kullanılarak toplanmıştır.

Alan uzmanı kontrolünde hazırlanmış sorular öğrencilere yöneltilmiştir. Görüşmeler kayıt altına alınmıştır. Görüşmelerin kayıt altına alınacağı ve isimlerinin kodlanacağı kendilerine açıklanmıştır. Görüşmelerde güven uyandırıcı bir ortamın sağlanması için soruların sıralaması gerekli görülen yerlerde değiştirilmiştir. Görüşme sırasında sorulan soruların araştırma konusunda görüşmeci tarafından objektif olarak cevaplanması için tarafsız olmaya çalışılmıştır. Görüşmeler seçilen Pamukkale Üniversitesi Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü atölyelerinde gerçekleştirilmiştir.

Bu çalışmada, görüşme formu yaklaşımı tekniği uygulanmıştır. Araştırma, Öğretmen adaylarının ecoprintin ne olduğu, sürdürülebilirliğin ne olduğu ve ecoprintin özgün baskı derslerinde, uygulanıp uygulanmayacağı sorulan sorularla ve yapılan uygulama ile tespit edilmeye çalışılması amacıyla gerçekleştirilmiştir.

Öğrenciler ile yapılan görüşmeler, öğrencilerin uygun olduğu bir zaman diliminde gerçekleştirilmiştir.

3.3.2.Uygulama

Bu çalışmada, katılımcıların ecoprint uygulaması hakkında teorik bilgi edinip, pratik yapmaları sağlanmıştır. Bu aşamada alt problemlere çözüm bulmak amacıyla ecoprint tekniğinin hangi yaş grubunda ve hangi ortamlarda nasıl uygulanabildiğine dair sorulara yanıt aranmıştır.

Öğrencilerle yapılan uygulamalar, öğrencilerin uygun olduğu zaman diliminde, araştırmacının atölyesinde gerçekleştirilmiştir. Uygulama sonuçları. Ek-2’de yer almaktadır.

3.3.3. Gözlem

Gözlem “herhangi bir ortamda ya da kurumda oluşan davranışı ayrıntılı olarak tanımlamak amacıyla kullanılan bir yöntemdir” (Yıldırım ve Şimşek, 2008, s.169).

Gözlem formu yardımıyla çalışma gruplarının araştırmanın görüşme sürecinde bilgi edinilmesine yardımcı olmuştur. Öğrencilerin, ecoprint uygulaması esnasında yaptıkları çalışmalar ve öğrendiklerini aktarabilme ve beklentileri de gözlenmiştir. Araştırmada elde edilen veriler araştırmacı tarafından olduğu gibi kaydedilmiştir.

Bu araştırmada gözlemlere ilişkin veriler, araştırmacı tarafından hazırlanan “Gözlem Formu” (Bkz. Ek-2) kullanılarak toplanmıştır. Gözlem formunun yardımıyla uygulama ve görüşme sürecinin her aşamasında öğrencilerin ecoprint tekniğine karşı, ifade şekillerine, uygulama yeterliliklerine, davranış biçimlerine dair notlar alınmıştır.

3.3.4. Dokümanlar

Doküman, araştırma öncesi elde mevcut olan herhangi bir şey demektir. “Yaygın dokümanlar; resmi kayıtlar, mektuplar, gazeteler, şiirler, şarkılar, ortak kayıtlar, hükümet dokümanları, tarihsel dokümanlar, günlükler, otobiyografiler (yaşam öyküsü/özgeçmiş) gibi belgelerdir. Fiziki kanıt ve izlerde olduğu gibi fotoğraf, film ve videolar da veri kaynağı olarak kullanılabilir” (Merriam, 2015, s.131). “Doküman incelemesi, araştırılması hedeflenen olgu veya olgular hakkında bilgi içeren yazılı veya görsel materyallerin analizini kapsar” (Yıldırım ve Şimşek, 2008, s.187).

Araştırmanın nitel olması, ecoprint tekniğinin sürdürülebilirlik bağlamında eğitim programlarındaki durumu, öğretim programının incelenmesinin yanı sıra gözlem ve görüşme yapılarak araştırmanın geçerliliğinin artırılması amaçlanmıştır.

Uygulama sonucunda on altı adet ürün ortaya çıkmıştır. Farklı kumaş türleri ve farklı tekniklerde çalışılan ecoprintler Ek 2’de gösterilmiştir.

3.3.5. Alan Yazın (Literatür)Taraması

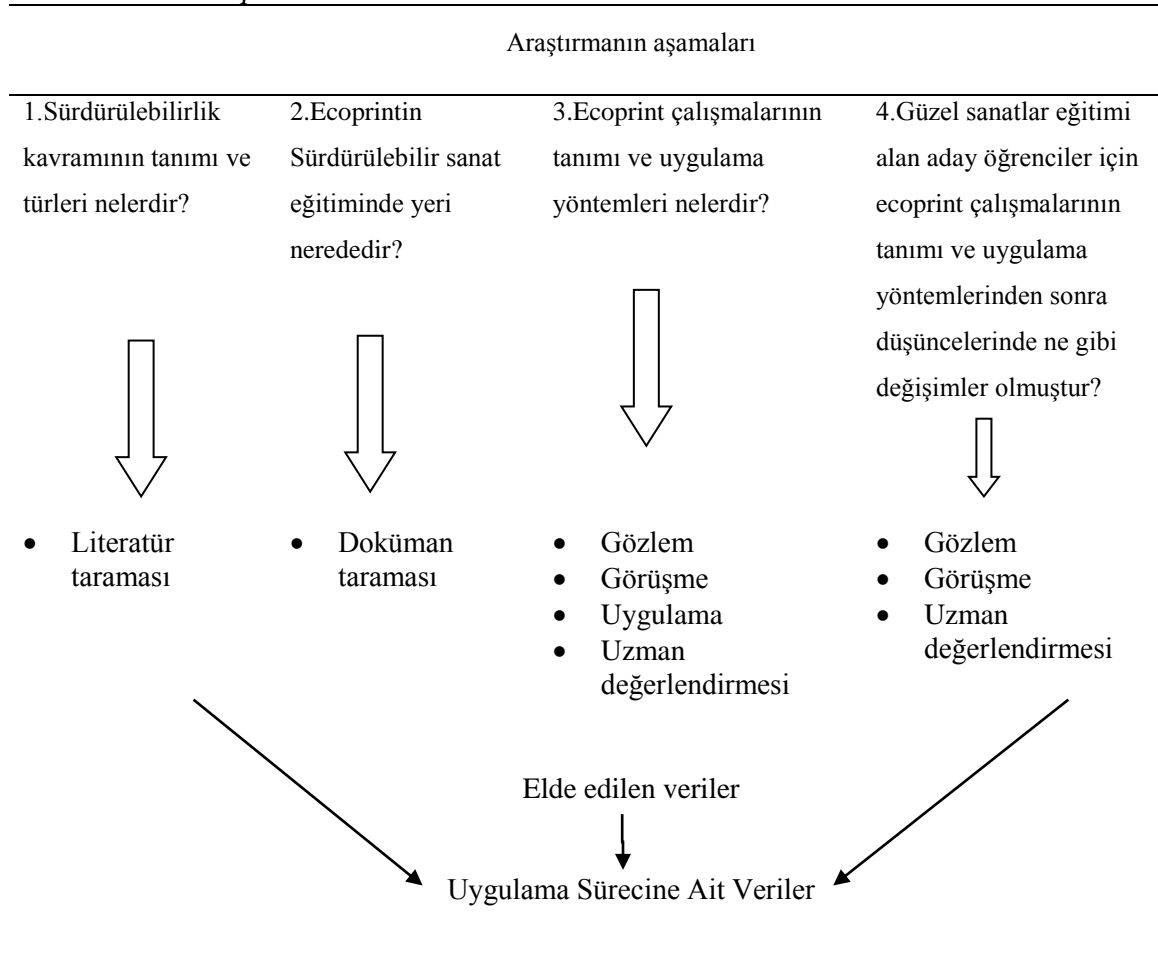
Araştırma konusu ile ilgili olarak kütüphaneler ve internetten alan yazın ile ilgili kaynaklar taranmıştır. Böylelikle görsel ve yazılı dokümanlar sağlanmaya çalışılmıştır.

3.3.6. Nitel Verilerin Toplanması

Konunun gereği olarak alan uzmanları ile görüşülerek düzenlenen görüşme soruları, kayıtları ve gözlem araştırmanın ölçme aracı olarak kullanılmıştır. Sekiz öğrenciye ait araştırmanın verileri yarı yapılandırılmış görüşme formu, uygulama, gözlem ve doküman incelemesi sonucu elde edilmiştir.

Araştırmada, yarı yapılandırılmış görüşme soruları problem durumu ve alt amaçlara yönelik olarak araştırmacı tarafından hazırlanmıştır. Sorular iki alan uzmanı tarafından kontrol edilmiştir. Öğrenciler için on soru hazırlanmıştır.

Tablo 3. 6. *Veri toplama süreci*

3.4. Verilerin Analizi

Veri analizi, “yaşadığımız deneyimi ve ondan ne öğrendiğinizi anlayabilmeniz için gördüğünüzü, duyduğunuzu ve okuduğunuzu düzenlemeyi içerir” (Glesne, 2013, s.256). Araştırmada gözlem, görüşme ve dokümanlar yoluyla elde edilen veriler “içerik

analizi” tekniği ile çözümlenmiştir. İçerik analizi ile elde edilen veriler, daha önceden belirlenen temalara göre özetlenir ve yorumlanır. Veriler araştırma sorularının ortaya koyduğu temalara göre düzenlenebileceği gibi, görüşme ve gözlem süreçlerinde kullanılan sorular ya da boyutlar dikkate alınarak da sunulabilir (Yıldırım ve Şimşek, 2008, s. 224).

Veri analizi aşamaları ön hazırlık ve içerik analizi olarak yapılmıştır. Ön hazırlık aşamasında araştırma alan yazının taranmasının sonucu elde edilen veriler görüşme kayıtları, dokümanlar bir araya getirilmiştir. Görüşme metinleri, kayıtları, tüm veriler bilgisayar ortamına aktarılmıştır. Uygulama sürecinde gözlemci tarafından yapılan gözlemler ses kayıt cihazı yoluyla kaydedilmiştir. Görüşme ve doküman incelemesi sonucunda veriler içerik analizi yapmak üzere yazıya aktarılmış ve elde edilen veriler tablo 3.7’de belirtilmiştir.

Tablo 3. 7. Veri toplama sürecinde elde edilen nitel veri seti

Veri Toplama Tekniği	Veri Kaynağı	Materyal	Sayfa sayısı
Görüşme	Öğrenciler	Görüşme formu	16
Uygulama	Öğrenciler	Ses kaydı	3
		Çalışma	16
		Video	2
Gözlem	Gözlemci	Gözlem formu	8

Verilerin tümü bilgisayar ortamına hazırlanan bir tabloya yerleştirilmiş ve sayfa, satır numarası verilmiştir. Görüşme boyunca elde edilen bütün yazılı veriler her bir veri satır numaraları ile kayıt altına alınmıştır. Daha sonra verilerin analizine geçilmiştir.

İçerik analizi, metinlerin bir araya getirilip toplanması ve analiz edilmesinden meydana gelir. Toplanan verilere sayfa numarası verilmesi, kodlamaların yapılması, temaların oluşturulması ve tutarlılığının kontrol edilmesi, bulguların tanımlanması ve yorumlanması aşamalarından meydana gelmiştir. Elde edilen veriler defalarca okunmuştur olası temalar oluşturulmuştur. Temaların oluşturulması sırasında görüşme soruları göz önünde bulundurulmuştur. Kodlar en çok verilen cevaptan aşağıya doğru sıralanmıştır.

Görüşme soruları

- 1-Ecoprint tekniği ve uygulamaları hakkında bilginiz var mı?
- 2-Ecoprintte kullanılan malzemeler nelerdir?
- 3-Ecoprintin kullanım alanları nelerdir?
- 4-Ecoprint tekniği hangi yaştan itibaren çalışmak için uygundur?
- 5-Ecoprint tekniği uygulamaları özel ortam ve şartlar gerektirir mi?
- 6-Sanatta ekolojik (doğal) malzeme kullanımı sürdürülebilir bir gelecek için gerekli midir?
- 7-Ecoprint tekniği uygulamaları çevre duyarlılığı konusunda farkındalık yaratır mı?
- 8-Seçmeli ve anasanat atölye derslerinde kullanılan malzemeleri sürdürülebilir yaşam bakımından uygun buluyor musunuz?
- 9-Ecoprint tekniği sürdürülebilir sanat eğitimi için uygun mudur, görsel sanatlar öğretim programlarında yer almalı mı?
- 10-Ecoprint tekniği ile özgün (sanatsal) çalışmalar yapılabilir mi?

Tablo 3. 8. *Ön görüşme tablosu kodlar ve temalar*

Görüşme soruları	Temalar	Kodlar
1-Ecoprint tekniği ve uygulamaları hakkında bilginiz var mı?	Ecoprint tekniği Ecoprint uygulaması	Hayır Kısmen
2-Ecoprintte kullanılan malzemeler nelerdir?	Ecoprint malzemeleri	Tanımlayamama Bilgi eksikliği Doğal Baskı
3-Ecoprintin kullanım alanları nelerdir?	Moda	Sanat, giyim, moda, tanımlayamama, yetersizlik
4-Ecoprint tekniği hangi yaştan itibaren çalışmak için uygundur?	Uygulama yaş aralığı	7 ve üstü 10 ve üstü 13 ve üstü 16 ve üstü 18 ve üstü Doğal, tanımlayamama
5-Ecoprint tekniği uygulamaları özel ortam ve şartlar gerektirir mi?	Ecoprint uygulaması, uygulama alanı	Tanımlayamama, yetersizlik
6-Sanatta ekolojik (doğal) malzeme kullanımı sürdürülebilir bir gelecek için gerekli midir?	Ekolojik dünya, sürdürülebilir sanat, sürdürülebilir gelecek, sanatta sürdürülebilirlik, sanat eğitimi	Evet, hayır, kısmen, doğal malzeme,
7-Ecoprint tekniği uygulamaları çevre duyarlılığı konusunda farkındalık yaratır mı?	Çevre kirliliği, ecoprint uygulamaları,	Tanımlayamama, yaratır, doğal, teknoloji
8-Seçmeli ve anasanat atölye derslerinde kullanılan malzemeleri sürdürülebilir yaşam bakımından uygun buluyor musunuz?	Sürdürülebilir yaşam, ekolojik malzeme, sanat eğitimi.	Sağlıksız, sağlıklı, kısmen, sürdürülebilir, malzeme, yaşam
9-Ecoprint tekniği sürdürülebilir sanat eğitimi için uygun mudur, görsel sanatlar öğretim programlarında yer almalı mı?	Görsel sanatlar öğretim programı, ecoprint tekniği, sanat eğitimi	Ecoprint, sürdürülebilirlik, eğitim
10-Ecoprint tekniği ile özgün (sanatsal) çalışmalar yapılabilir mi?	Sanat eseri	Özgün, sanatsal, ecoprint

Tablo 3. 9. Son görüşme tablosu kodlar ve temalar

Görüşme soruları	Kodlar	Temalar
1-Ecoprint tekniği ve uygulamaları hakkında bilginiz var mı?	Evet	Ecoprint tekniği Ecoprint uygulaması
2-Ecoprintte kullanılan malzemeler nelerdir?	Doğal malzeme, kumaş, ipek, keçe, meyve kabuğu, bitki yaprağı, demir sülfat, mordan, pas, kaynatma, çiçek çubuk, ip kazan	Ecoprint malzemeleri
3-Ecoprintin kullanım alanları nelerdir?	Moda tasarım, sanat, tekstil, giyim, baskı	Moda
4-Ecoprint tekniği hangi yaştan itibaren çalışmak için uygundur?	7 ve üstü 10 ve üstü 13 ve üstü 16 ve üstü 18 ve üstü Kaynatma, sarma, güç	Uygulama yaş aralığı
5-Ecoprint tekniği uygulamaları özel ortam ve şartlar gerektirir mi?	Evet, hayır, atölye, kaynatma, tehlike	Ecoprint uygulaması, uygulama alanı
6-Sanatta ekolojik (doğal) malzeme kullanımı sürdürülebilir bir gelecek için gerekli midir?	Evet, hayır, kısmen, doğal malzeme, sürdürülebilir, geri dönüşüm	Ekolojik dünya, sürdürülebilir sanat, sürdürülebilir gelecek, sanatta sürdürülebilirlik, sanat eğitimi
7-Ecoprint tekniği uygulamaları çevre duyarlılığı konusunda farkındalık yaratır mı?	Evet, doğal malzeme, bitki, farkındalık	Çevre kirliliği, ecoprint uygulamaları,
8-Seçmeli ve anasana atölye derslerinde kullanılan malzemeleri sürdürülebilir yaşam bakımından uygun buluyor musunuz?	Evet, hayır, Sağlıksız, sağlıklı, zararlı	Sürdürülebilir yaşam, ekolojik malzeme, sanat eğitimi.
9-Ecoprint tekniği sürdürülebilir sanat eğitimi için uygun mudur, görsel sanatlar öğretim programlarında yer almalı mı?	Evet, uygun, uygun değil, olmalı	Görsel sanatlar öğretim programı, ecoprint tekniği, sanat eğitimi
10-Ecoprint tekniği ile özgün (sanatsal) çalışmalar yapılabilir mi?	Özgün, sanatsal, yaratıcı, farklı	Sanat eseri

Temalar ve kodların oluşturulmasından sonra hazırlanan tablolara yerleştirilmiştir. Daha sonra kodlama güvenilirliği aşamasına geçilmiştir. Aradan bir süre geçtikten sonra araştırmacı kodlamayı tekrarlamıştır. Araştırmacıdan başka 2 alan uzmanı verileri farklı zamanlarda kodlamışlardır.

Bu araştırmada araştırmacının kendisi ve iki alan uzmanı verileri ayrı ayrı farklı zamanlarda okuyup kodlamışlar, benzer ve aynı temaları gruplandırmışlardır. Başvurulan iki alan uzmanı tüm kontrolleri yapmıştır. Alan uzmanın görüşleri doğrultusunda tema ve alt temalara son şekli verilmiş ve bulgular bölümüne geçilmiştir.

Kod ve temaların sınıflandırılmasında iki alan uzmanın desteği alınmıştır. Araştırmacı ve uzman incelemeleri sonucunda ön görüşmede 4 kod ve temada görüş ayrılığı olduğu tespit edilmiştir. Miles ve Huberman (1994) tarafından verilen aşağıdaki güvenilirlik formülü kullanılarak görüş birliği ve görüş ayrılığının, araştırmanın güvenilirliğine etkisi hesaplanmıştır.

$$\text{Güvenirlik} = \frac{\text{Görüş Birliği}}{\text{Görüş Birliği} + \text{Görüş Ayrılığı}} \times 100$$

İki bağımsız kodlayıcının görüş birliği ve görüş ayrılığı karşılaştırılmış ve kodların ortalama güvenilirliği % 94.28 bulunmuştur.

Tablo 3. 10. Ortalama kodlama güvenilirliği

	Görüş Birliği	Görüş Ayrılığı	Uyum
Alan uzmanları /araştırmacı	66	4	%94.28

İki alan uzmanının yapmış oldukları kodlamaların ardından görüş birliği ve görüş ayrılığı oluşturan kodlar tespit edilerek araştırmanın güvenilirliğe katkı sunması amaçlanmıştır.

Kodlayıcılar tarafından oluşturulan kod ve temalar Ek-1' de sunulmuştur. Kod ve temaların sınıflandırılmasında iki alan uzmanın desteği alınmıştır. Araştırmacı ve uzman incelemeleri sonucunda son görüşmede 8 kod ve temada görüş ayrılığı olduğu tespit edilmiştir. Miles ve Huberman (1994,s.64) tarafından verilen aşağıdaki güvenilirlik formülü kullanılarak görüş birliği ve görüş ayrılığının, araştırmanın güvenilirliğine etkisi hesaplanmıştır.

$$\text{Güvenirlik} = \frac{\text{Görüş Birliği}}{\text{Görüş Birliği} + \text{Görüş Ayrılığı}} \times 100$$

İki bağımsız kodlayıcının görüş birliği ve görüş ayrılığı karşılaştırılmış ve

kodların ortalama güvenilirliği % 90.24 bulunmuştur.

Tablo 3. 11. *Ortalama kodlama güvenilirliği*

	Görüş Birliği	Görüş Ayrılığı	Uyum
Alan uzmanları /araştırmacı	74	8	%90.24

İki alan uzmanının yapmış oldukları kodlamaların ardından görüş birliği ve görüş ayrılığı oluşturan kodlar tespit edilerek araştırmanın güvenilirliğe katkı sunması amaçlanmıştır.

Kodlayıcılar tarafından oluşturulan kod ve temalar EK 1. de sunulmuştur. Alt amaç-Ana tema ve alt tema ilişkileri aşağıda sınıflandırılmıştır.

1. Alt amaç-Ana tema: Ecoprintin özgün baskı resim atölyelerinde etkililiği

2. Alttemalar:

- Sürdürülebilirlik kavramının tanımı ve türleri nelerdir?
- Sürdürülebilir sanat eğitiminde yeri nerededir?
- Ecoprint çalışmalarının tanımı ve uygulama yöntemleri nelerdir?
- Resim-İş Eğitimi ABD’de okuyan öğrenciler için ecoprint çalışmalarının tanımı ve uygulama yöntemlerinden sonra düşüncelerinde ne gibi değişimler olmuştur?

3. Alt amaç-Ana tema: Ecoprintin öğretim programlarında yer almasının sanat eğitiminin amacına katkısı

4. Alt temalar:

- Sanat eğitimi programının yeterliliği
- Ecoprintin, sanat eğitimine getireceği katkılar
- Sürdürülebilirlik bağlamında ecoprint çalışmasının, sürdürülebilir sanat eğitimine katkıları

5. Alt amaç: Ecoprintin öğretim programında yer alması gerekliliği

6. Alttemalar:

- Ecoprint öğretim programındaki yeri
- Ecoprintin öğretim programında yer alması önerisi

Elde edilen başlıklar araştırmanın temalarını, alt başlıklar ise alt temalarını oluşturmuştur. Tema ve alt temaların ardından araştırmacı ve alan uzmanı birbirinden bağımsız olarak yapmış oldukları tema ve alt temaları karşılaştırmışlar ve yeniden

düzenlemişlerdir.

Bulgular sunulurken, araştırmanın sonucunda elde edilen her bir kodun hangi yöntemle toplandığı, hangi satır aralığında bulunduğu ve hangi veri kaynakları tarafından dile getirildiği belirtilmiştir. Araştırma etiği gereği araştırma yapılan öğrencilerin gerçek isimleri açıklanmamış, her bir kişinin kendisinin belirlediği rumuzlar kullanılmıştır.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

BULGULAR ve YORUM

Bu bölümde; görsel sanatlar eğitiminde sürdürülebilirlik bağlamında ecoprint çalışmalarının değerlendirilmesi adına yapılan gözlem, görüşme ve doküman analizlerinin irdelenmesi sonucunda elde edilen bulgular ve yorumlara yer verilmiştir. İçerik analizi ile çözümlenen veriler 4 alt probleme bağlı olarak 10 tema altında ön görüşme ve son görüşmeler 10 ayrı tablo halinde sunulmuştur. Veri analizi sonucu ortaya çıkan bulgular aşağıda belirli bir bütünlük içinde yansıtılmaya çalışılmıştır.

4.1. Resim-İş Eğitimi ABD Öğrencilerinin Ecoprint Tekniği ve Uygulamalarına İlişkin Görüşlerine Dair Bulgular

4.1.1. Resim-İş Eğitimi ABD’de Okuyan Öğrencilerin Ecoprint Tekniği Ve Uygulamalarına İlişkin Görüşlerine Dair Bulgular

Araştırmanın birinci alt problemine yönelik ilk tema ve kodlar oluşturan; Ecoprint tekniği ve uygulamaları hakkında bilginiz var mı? Sorusu çerçevesinde ele alınmıştır. Veri analizi sonucunda ön görüşmede bir tema ve iki kod, son görüşmede bir tema ve bir kod ortaya çıkmıştır

Tablo 4. 1. *Resim-İş eğitimi ABD’de okuyan öğrencilerin ecoprint bilgisine dair Tema-Kod Tablosu* ön görüşme

Görüşme sorusu	Kod	Frekans	Tema
Ana Tema: Ecoprint tekniği ve uygulamaları hakkında bilginiz var mı?	Hayır	6	Ecoprint bilgisi
	Kısmen	2	

Son görüşme

Görüşme sorusu	Kod	Frekans	Tema
Ana Tema: Ecoprint tekniği ve uygulamaları hakkında bilginiz var mı?	Evet	8	Ecoprint bilgisi

Tablo 4.1.'de görüldüğü gibi Resim-İş eğitimi ABD'de okuyan öğrencilerin ecoprint bilgisine dair, ön görüşmede hayır, ve kısmen olarak kodlanırken, ikinci görüşmede evet olarak kodlanmıştır.

Bu soruya ilk görüşmede Nostalji ve Dante rumuzlu öğrenciler *kısmen* cevabı verirken, Vintage, Ekko, Palet, Sanat, Balık ve Şimşek *hayır* cevabı vermiştir. Yapılan Ecoprint uygulamaları sonucunda öğrencilerin tümü *evet* cevabı vermiştir. Öğrenciler ecoprint tekniği ve uygulamalarına ilişkin görüşlerini ön görüşmede;

Altı kişi hayır (7. st Vintage, 2. st Ekko, 4. st Palet , 5. st Sanat, 6. st Balık 5. st Şimşek),

İki kişi kısmen (8. st Nostalji, 3. st. Dante)

son görüşmede;

sekiz kişi evet (127 st Nostalji, 129 st Dante 133.st Vintage, 128 st Ekko, 130.st Palet , 127.st Sanat, 132.st Balık, 131.st Şimşek) şeklinde açıklamışlardır.

Bulgular bağlamında yapılan ön görüşmede öğrencilerin genel olarak ecoprinti teknik ve uygulama açısından bilmedikleri, iki öğrencinin ise kısmen bilgiye sahip oldukları görülmüştür. Ecoprint uygulaması sonucunda ise, bütün öğrencilerin ecoprint tekniği ve uygulamaları hakkında bilgi edindikleri görülmüştür.

4.1.2. Resim-İş Eğitimi ABD'de Okuyan Öğrencilerin Ecoprint'te Kullanılan Malzemelere İlişkin Görüşlerine Dair Bulgular

Araştırmanın birinci alt problemine yönelik tema ve kodlar oluşturan; Ecoprintte kullanılan malzemeler nelerdir? Sorusu çerçevesinde ele alınmıştır. Veri analizi sonucunda ön görüşmede bir tema ve beş kod, son görüşmede bir tema ve on beş kod ortaya çıkmıştır.

Tablo 4. 2. *Resim-İş eğitimi ABD’de okuyan öğrencilerin ecoprint malzemelerine dair Tema-Kod tablosu Ön Görüşme*

Görüşme sorusu	Kod	Frekans	Tema
Ecoprint’te kullanılan malzemeler nelerdir?	Tanımlayamama	3	Ecoprint malzemeleri
	Bilmiyorum	1	
	Doğal	2	
	Baskı	1	
	Geri dönüşüm	1	
<i>Son Görüşme</i>			
Görüşme sorusu	Kod	Frekans	Tema
Ecoprint’te kullanılan malzemeler nelerdir?	Doğal malzeme	3	Ecoprint malzemeleri
	İpek	4	
	Meyve kabuğu	2	
	Bitki	7	
	Demir	5	
	Kumaş	7	
	Mordan	1	
	Pas	2	
	Kaynatma	3	
	İp	6	
	Sopa	4	
	Kazan	4	
	Keçe	3	
	Çiçek	1	

Bu soruya ilk görüşmede,

Sanat, Palet ve Vintage bir görüş belirtmezken,

Ekko: İsimden yola çıkacak olursak (ecoprint) doğal malzemelerin oluşturduğu baskı diye düşünüyorum. Kullanılan malzemeler ise doğal olmak suretiyle her türlü malzeme olabilir.

Dante: Bitkiler, pamuklu kumaş, doğal keten kumaş deri, bitki ve kumaşı (vb.) kaynatmak için vb.

Şimşek: Bilmiyorum

Balık: Doğal malzemeler ya da çevreye geri dönüşüm katkısı sağlanabilecek malzemelerden olabilir.

Nostalji: Doğadan malzemeler, yaprak,çiçek,dal,v.b. Boya Baskı yapılacak kumaş ipek vb. olarak cevaplamışlardır

Öğrenciler ecoprint tekniği malzemelerine ilişkin görüşlerini ön görüşmede,

Bir kişi, geri dönüşüm(17.st. Balık),üç kişi tanımlayamamış (19.st. Vintage, 15.st Palet ,9.st. Sanat), bir kişi bilmiyorum (16.st. Şimşek), iki kişi doğal(17.st. Balık, 10.st. Ekko), bir kişi baskı (11. st. Ekko, 20.st. Nostalji) şeklinde açıklamışlardır.

Yapılan Ecoprint uygulamaları sonucunda son görüşmede,

Sanat: Çeşitli kumaşlar (buldan bezi, ipek kumaş, vb.) gibi, çeşitli canlı bitkiler, ip, sopa, tarzı malzemeler, makas, ocak, tencere, su, şap, küf tuzu,

Ekko: Kumaş (ipek veya pamuksu), bakısı yapılacak olan bitkiler (yapraklar, çiçekler vb.) şap, ip, kaynatma işlem için kazan,

Dante: Uygulanacak olan ham pamuk, doğal kumaş, keçe, kağıt, deri, üzerine renk vermesi için çeşitli bitki meyve-sebze kabukları, sarmak için sopa ve ip vb. Demir sülfat ya da paslı demir, mordanlama için soya sütü yoğurt vb. Kaynatmak için kazan, su,

Palet: Doğal kokulu bitkiler, yapraklar, kükürt, Çamaşır sodası, Doğal kumaşlar (ipek, keçe, pamuksu) ip, sopa, sıcak su, tencere,

Şimşek: Doğal malzemeler, bitkiler, meyvelerin kabukları, paslı demir, sodyum sülfat, çamaşır sodası,

Balık: Doğal malzemeler, bitkiler kullanılıyor (kokulu ve renkli bitkiler) kükürt, çamaşır sodası demir, sülfat, kumaş ve çeşitleri, sarmak için çubuk gerekli,

Vintage: İpek, kumaş, buldan kumaşı, şap, küflü demir, ip, keçe, nar, soğan, kazan vs gibi malzemeler, cevaplarını vermişlerdir. .

Üç kişi doğal malzeme (143.st. Palet, 145.st.Şimşek, 147.st. Balık)

Dört kişi ipek (135.st. Sanat 137.st. Ekko, 144.st. Palet 151. St. Nostalji)

İki kişi meyve kabuğu (140.st. Dante, 145.st. Şimşek)

Yedi kişi bitki (135. st. Sanat, 137.st. Ekko, 140.st. Dante, 143. St. Palet, 145. st. Nostalji)

Beş kişi demir (141. st. Dante, 145 Şimşek, 148. st. Balık, 149.st. Vintage, 151.st. Nostalji)

Yedi kişi kumaş (135. St. Sanat, 137.st. Ekko, 139. St. Dante, 143. St. Balık, 149. St. Vintage, 151. St. Nostalji)

Bir kişi mordan (141.st. Dante)

İki kişi pas (141.st. Dante, 145.st. Şimşek)

Üç kişi kaynatma(138.st. Ekko, 141.st. Dante, 152.st. Nostaji)

Altı kişi ip (135.st. Sanat, 138.st. Ekko, 140.st. Dante, 144.st. Palet, 149.st. Vintage, 151.st. Nostalji)

Dört kişi sopa(136.st. Sanat, 140.st. Dante, 144.st. Palet, 152.st. Nostalji)

Dört kişi kazan (138.st. Ekko, 142.st. Dante, 149, Vintage, 152.st. Nostalji)

Dört kişi keçe(139.st. Dante, 144.st. Palet, 149.st. Vintage, 151.st. Nostalji)

Bir kişi çiçek (138.st. Ekko)

Bulgular bağlamında yapılan ön görüşmede öğrencilerin genel olarak ecoprint malzemelerini bilmedikleri, ecoprint uygulaması sonucunda yapılan son görüşmede öğrencilerden üçü doğal malzemedden bahsederken, yedi kişi kumaş ve bitkiden bahsetmiştir. Ecoprintin önemli aşamalarından olan mordandan bir kişi bahsetmiştir. İp ipek ve kazan tanımını dörder kişi kullanmıştır. Bütün öğrencilerin ecoprint malzemeleri ve kullanımı hakkında bilgi edinip uygulama yapabildikleri görülmüştür.

4.1.3. Resim-İş Eğitimi ABD’de Okuyan Öğrencilerin Ecoprintin Kullanım Alanlarına Dair Bulgular

Araştırmanın birinci alt problemine yönelik tema ve kodlar oluşturan; ecoprintin kullanım alanları nelerdir? Sorusu çerçevesinde ele alınmıştır. Veri analizi sonucunda ön görüşmede bir tema ve dört kod, son görüşmede iki tema ve altı kod ortaya çıkmıştır. Toplanan veriler aşağıda verilen tema-kod tablosunda gösterilerek bulgulanmış ve yorumlanmıştır.

Tablo 4. 3. *Resim-İş Eğitimi ABD’de okuyan öğrencilerin ecoprintin kullanım alanlarına dair bilgisi Tema-Kod Tablosu*

Ön Görüşme

Görüşme sorusu	Kod	Frekans	Tema
Ecoprintin kullanım alanları nelerdir?	Sanat	2	Moda
	Giyim	3	
	Moda	1	
	Tanımlayamama	5	

Son Görüşme

Görüşme sorusu	Kod	Frekans	Tema
Ecoprintin kullanım alanları nelerdir?	Moda tasarım	3	Moda
	Edüstriyel tasarım	1	Sanat
	Sanat	3	
	Tekstil	4	
	Giyim	2	
	Baskı	2	

Tablo 4.3’te Öğrencileri ecoprintin kullanım alanlarına dair ön görüşmede, **Sanat, Palet, Balık ve Vintage** rumuzlu öğrenciler herhangi bir görüş belirtmezken,

Ekko: Sanat, giyim ve farklı basım türleri

Dante;Kumaş baskıları ile giyim sektörü deri (doğal ürünler) ile aksesuar, giyim

Nostalji:Giyim sanat moda tekstil

Şimşek:Bilmiyorum şeklinde yanıtlamıştır.

Öğrenciler Ecoprint kullanım alanına ilişkin görüşlerini ön görüşmede,

İki kişi sanat (23.st. Ekko, 29.st. Nostalji)

Üç kişi giyim (23.st. Ekko, 24.st. Dante, 29.st. Nostalji)

Bir kişi moda (29.st. Nostalji)

Beş kişi de tanımlayamamıştır. (22.st Sanat, 25.st Palet, 26.st. Şimşek 27.st. Balık, 28.st. Vintage)

Ecoprint kullanım alanına ilişkin son görüşmede

Sanat: Moda tasarım, tekstil alanında kullanılır.

Ekko: Sanatsal çalışmalar tekstil ve giyim alanında kullanılabilir.

Dante: Sanatsal işler, giyim sektörü, aksesuar

Palet: Ecoprint, moda tasarım, endüstriyel tasarım, alanlarında kolaylıkla kullanılabilir.

Şimşek: Baskı resim

Balık: Baskı resim tekniğinde kullanılıyor

Vintage: Tekstil alanında, eğitim alanında bir çok alanda kullanılabilir.

Nostalji: Giyim sanat moda tekstil.

Olarak cevaplamışlardır.

Üç kişi moda tasarım (153.st. Sanat, 156.st.Palet, 160.st.Nostalji)

Bir kişi endüstriyel tasarım(156.st. Palet)

Üç kişi sanat (154.st.Ekko, 155.st. Dante, 160.st. Nostalji)

Üç kişi tekstil (153.st. Sanat, 154.st. Ekko, 160.st. Nostalji)

Üç kişi giyim (154.st. Ekko, 155.st. Dante, 160.st. Nostalji)

İki kişi baskı (157.st. Şimşek, 158.st.Balık)

Kodlarını kullanmışlardır.

Bulgular bağlamında, öğrencilerin ecoprint uygulama öncesinde ecoprintin kullanım alanına dair çok fazla fikirleri olmadığı görülmüştür. Katılımcıların yarısından fazlası herhangi bir fikir belirmemiş diğerleri ise ecoprint isminden yola çıkarak doğal be baskı alanlarında olabileceği görüşünü belirtmişlerdir. Çok yaygın olmayan bu çalışma hakkında biraz duyum ve kelimenin anlam çözümlemesiyle fikir yürütmeye çalıştıkları görülmüştür. Ancak Ecoprint uygulaması yapıldıktan sonra ecoprintin kullanım alanlarının tekstil, moda, giyim, baskı ve sanat alanında kullanılabilmesine dair görüşler ortaya çıktığı görülmektedir. Vintage rumuzlu öğrenci eğitim alanında da kullanılabilmesini belirterek, ecoprint in kullanım alanlarını çoğaltmışlardır. Yapılan uygulamanın, öğrencilerin ecoprintin kullanım alanlarına dair, fikir sahibi olmalarını sağladığı görülmüştür.

4.1.4. Resim-İş Eğitimi ABD’de Okuyan Öğrencilerin Ecoprintin Uygulama Yaş Aralığına Dair Bulguları

Araştırmanın birinci alt problemine yönelik tema ve kodlar oluşturan; Ecoprint tekniği hangi yaştan itibaren çalışmak için uygundur? Sorusu çerçevesinde ele alınmıştır. Veri analizi sonucunda ön görüşmede iki tema ve sekiz kod, son

görüşmede iki tema ve altı kod ortaya çıkmıştır. Toplanan veriler aşağıda verilen tema-kod tablosunda gösterilerek bulgulanmış ve yorumlanmıştır.

Tablo 4. 4. *Resim-İş Eğitimi ABD’de okuyan öğrencilerin ecoprintin uygulama yaş aralığına dair Tema-Kod Tablosu*
Ön Görüşme

Görüşme sorusu	Kod	Frekans	Tema
Ecoprint tekniği hangi yaştan itibaren çalışmak için uygundur?	7 ve üstü	2	Uygulama yaş aralığı
	13 ve üstü	1	Yaş aralığı nedenleri
	Her yaşa uygun	1	
	Doğal	1	
	Tanımlayamama	4	
	Malzeme	1	
	değişkenliği		
	Güvenlik	1	
	Gözetmen desteği	1	

Son Görüşme

Görüşme sorusu	Kod	Frekans	Tema
Ecoprint tekniği hangi yaştan itibaren çalışmak için uygundur?	7 ve üstü	1	Uygulama yaş aralığı
	13 ve üstü	3	Yaş aralığı nedenleri
	16 ve üstü	3	
	18 ve üstü	1	
	Güvenlik	1	
	Güç	1	

Öğrenciler, Ecoprint in uygulama yaş aralığına ilişkin ilk görüşmede, **Sanat, Şimşek, Balık, Vintage**, rumuzlu öğrenciler hiçbir görüş belirtmezken **Ekko:** 7 ve üstü Doğal malzemelerin türüne göre değişkenlik gösterdiği düşünüyorum. Bu noktadan yola çıkarak küçük yaş grubu için uygun olabilir.

Dante: 13 yaş ve üstü. Çünkü boyanın ürüne geçmesi için sıcak suda belirli bir süre kaynatmak gerekir güvenlik açısından böyledir.

Palet: Her tekniğin her yaş grubuna kullanılabilceğini düşünüyorum. Çünkü yaş gruplarında bir gözetmen eşliğinde yapılabileceğini düşünüyorum, ya da kullanılan malzemelerden yaş gruplarına göre seçilip o şekilde yapabiliriz

Nostalji: 7 ve üstü. Baskı çalışmaları çocuklar için de yeterli düzeyde zararsız bir çalışmadır. Gelişmeleri ve yaratıcılıkları yönünde, olumlu şeyler olabileceğini düşünüyorum. Olarak cevaplamışlardır

İki kişi 7 ve üstü (31.st. Ekko, 41.st. Nostalji)

Bir kişi 13 ve üstü (33.st. Dante)

Bir kişi her yaşa uygun (35.st. Palet)

Bir kişi doğal (31.st. Ekko)

Dört kişi tanımlayamamıştır(30.st. Sanat, 38.st. Şimşek, 39.st. Balık, 40.st. Vintage)

Bir kişi malzeme değişkenliği (31.st. Ekko)

Bir kişi güvenlik (34.st. Dante)

Bir kişi gözetmen desteği (36.st. Palet) olarak tanımlamıştır.

Ecoprintin kullanım alanına ilişkin son görüşmede katılımcılar,

Sanat: 16 yaş üstü. Kullanılan malzemelerin içerisinde dikkatli davranılmadığı sürece cilde, zarar verebilecek malzemelerden dolayı 16 yaş ve üstü olabileceğini düşünüyorum.

Ekko: 16 ve üstü. Yapılan çalışma süreci içerisinde tehlike arz edecek aşamalardan dolayı. (kaynatma işlemi gibi)

Dante: 13 yaş ve üstü. Güvenlik açısından, kaynatma sürecinde dikkat , gerektiriyor, sarma işleminde güç ve dikkat edebilecek olmaları.

Palet: 13 yaş ve üstü. Kumaşlar hazırlandıktan sonra sopaya iplerin sıkı bir şekilde sarılması gerekiyor, bu yüzden kasların ve ortamda kaynaklanan bir kazanın bulunmamasından dolayı 13 yaş ve üstü olması gerektiğini düşünüyorum.

Şimşek: 13 yaş ve üstü. Kaynatma işlemi yapılacağı için 13 yaş ve üstü olması kaynatma işlemi uygulaması eğitmen tarafından yapılırsa 10 ve üstü de olabilir.

Balık: 18 yaş ve üstü

Kullanılan malzeme ve yapılış aşamaları yüzünden belli bir yaş sınırı gerekli olduğunu düşünüyorum.

Vintage: 16 yaş ve üstü. Tedbirli olunması gereken ve güç isteyen bazı aşamalar buluyor.

Nostalji: 7 ve üstü. Küçük çocuklar için zararlı bir madde yok, fakat kaynatma aşamasında bir yetişkin yardımı ile devam edebilirler. Her yaş için zevkli bir çalışma olduğunu düşünüyorum. Olarak cevaplamışlardır.

Bir kişi 7 ve üstü (31.st Ekko)

Üç kişi 13 ve üstü (166.st Dante, 168.st. Palet, 176.st. Vintage)

Üç kişi 16 ve üstü (161.st. Sanat, 164.st. Ekko, 176.st. Vintage)

Bir kişi 18 ve üstü (173.st. Balık)

Bir kişi güvenlik (166.st. Dante)

Bir kişi güç (176.st. Vintage)

Kodlarını kullanmışlardır

Bulgular bağlamında, öğrencilerin Ecoprint uygulama öncesinde Ecoprintin uygulama yaş aralığına dair yapmış oldukları yorumlarda daha küçük yaşta ya da her yaş grubu için uygun olduğunu düşünmektedirler. Ecoprint tekniğinin doğal malzemelerle yapıldığını düşündükleri için her yaş için uygun olduğu fikrini sundukları görülmüştür. Sadece bir kişi kaynatma işinin güvenlik sorunun olabileceğini düşünüp daha üst yaş grubu önermiştir. Ancak ecoprint uygulamasından sonra, gerek uygulama aşamasının uzunluğu, gerek kaynatma sıcaklık ve sarma işlemindeki güç sarf edilmesinden kaynaklı tedbirli davranılmasını düşünerek yaş aralığını daha üst seviyeye çektikleri görülmektedir, daha küçük yaş ya da her yaşa uygun olabileceklerini söylerken uygulama sonucunda uygulama yaş aralığında yükselme görülmüştür.

4.1.5. Resim-İş Eğitimi ABD’de Okuyan Öğrencilerin Ecoprintin Uygulama Mekanına Dair Bulguları

Araştırmanın birinci alt problemine yönelik tema ve kodlar oluşturan; Ecoprint tekniği uygulamaları özel ortam ve şartlar gerektirir mi? Sorusu çerçevesinde ele alınmıştır. Veri analizi sonucunda ön görüşmede bir tema ve üç kod, son görüşmede bir tema ve altı kod ortaya çıkmıştır. Toplanan veriler aşağıda verilen tema-kod tablosunda gösterilerek bulgulanmış ve yorumlanmıştır.

Tablo 4. 5. *Resim-İş Eğitimi ABD’de okuyan öğrencilerin ecoprintin uygulama mekanına dair Tema-Kod Tablosu*
Ön Görüşme

Görüşme sorusu	Kod	Frekans	Tema
Ecoprint tekniği uygulamaları özel ortam ve şartlar gerektirir mi?	Tanımlayamama	6	Uygulama mekânı
	Önemli	1	
	Rahatlık	1	
<i>Son Görüşme</i>			
Görüşme sorusu	Kod	Frekans	Tema
Ecoprint tekniği uygulamaları özel ortam ve şartlar gerektirir mi?	Evet	7	Uygulama mekânı
	Hayır	1	
	Özel alan	2	
	Atölye	2	
	Tehlike	1	
	Rahat	1	

Öğrenciler, Ecoprint in uygulama mekânına ilişkin ilk görüşmede,

Sanat, Dante, Palet, Şimşek, Balık, Vintage, ecoprintin uygulama mekânına dair herhangi bir görüş belirtmemişlerdir.

Ekko: Gerektirir çünkü doğal malzemelerin uygun işleneceği ortam önemlidir.

Nostalji: Atölye ortamı olsa daha rahat çalışılır. Fakat evde balkon da yapılabilir. Özel ortam gerektirmez. Olarak cevaplamışlardır.

Altı kişi tanımlayamamıştır (44.st. Sanat, 46.st. 47.st. Palet, 49.st.Balık 50.st. Vintage)

Bir kişi önemli (45.st.Ekko)

Bir kişi rahatlık (51.st. Nostalji) olarak tanımlamıştır.

Ecoprintin uygulama mekânına ilişkin son görüşmede toplanan veriler aşağıdaki gibidir

Sanat: Özel ortam olması gerektiğini düşünüyorum.

Ekko: Uygun ortam gerektirir. Atölye ortamı vb. yerler uygundur.

Dante: Kumaşları serebilecek düz zeminlere, kazanda kaynatılabilecek uygun ortam gereklidir. Onun dışında çoğu ortamda yapılabilir.

Palet: Evet gerekir. Çünkü uygulaması sırasında ocağa (piknik tüpü) gibi yakıcı bir malzemeyle kaynama yapılması için ortam gerekir. Eğer bu işlem kolaylık sağlanabilecek bir alanda yapılırsa daha az tehlikeli olabilir.

Şimşek: Özel ortam ve şartlar gerektirmez sadece ocak ve tencere gibi malzemeler gerekir.

Balık: Evet gereklidir. Çünkü kaynatmak gerekiyor.

Vintage: En azından su kaynatılabilecek bir ortam ve geniş masalı bir ortam gerektiriyor.

Nostalji: Evet geniş ve ferah bir atölye ortamı daha rahat olacaktır.

Yedi kişi evet (182.st.Sanat, 183.st. Ekko, 184.st Dante, 186.st. Palet, 191.st. Balık, 192.st. Vintage, 194.st. Nostalji)

Bir kişi hayır (189.st.Şimşek)

Bir kişi özel alan (189.st.Şimşek)

İki kişi atölye (183.st. Ekko, 194.st.Nostalji)

Bir kişi tehlike (188.st. Palet)

Bir kişi rahat (194.st.Nostalji) kodlarını kullanmışlardır.

Bulgular bağlamında, öğrencilerin ecoprint uygulama öncesinde ecoprintin uygulama alanına dair pek fazla bir bilgiye sahip olmadıkları görülmektedir. Bir kişi mekânın önemli olduğunu düşünüp, atölye ortamında daha rahat çalışılabileceğini ifade etmiştir. Uygulama sonrasında öğrencilerin çoğunluğu özel bir alan gerektirdiğini düşünmüşlerdir. Ecoprint çalışırken ocak ve kazan (tencere) kullanıldığı için, kaynarken oluşabilecek olası kazalar göz önünde bulundurulduğundan, özel bir ortam gerektirdiğini düşündükleri görülmektedir. Sadece şimşek rumuzlu öğrenci bu çalışma için özel ortamın gerekmediğini ancak ocak ve tencere gibi özel malzeme gerektirdiğini ifade etmiştir.

4.2. Resim-İş Eğitimi ABD Öğrencilerinin Sanatta Ekolojik (Doğal) Malzeme Kullanımı ile Sürdürülebilir Gelecek Hakkındaki Görüşlerine Dair Bulgular

4.2.1. Resim-İş Eğitimi ABD’de Okuyan Öğrencilerin Ecoprint ve Sürdürülebilirliğe Dair Bulguları

Araştırmanın ikinci alt problemine yönelik tema ve kodlar oluşturan; Sanatta ekolojik (doğal) malzeme kullanımı sürdürülebilir bir gelecek için gerekli midir? Sorusu çerçevesinde ele alınmıştır. Veri analizi sonucunda ön görüşmede bir tema ve sekiz kod, son görüşmede bir tema ve sekiz kod ortaya çıkmıştır. Toplanan veriler aşağıda verilen tema-kod tablosunda gösterilerek bulgulanmış ve yorumlanmıştır.

Tablo 4. 6. *Resim-İş Eğitimi ABD’de okuyan öğrencilerin ecoprint ve sürdürülebilirlik bilgisine dair Tema-Kod Tablosu*
Ön Görüşme

Görüşme sorusu	Kod	Frekans	Tema
Sanatta ekolojik (doğal) malzeme kullanımı sürdürülebilir bir gelecek için gerekli midir?	Evet	4	Ecoprint ve sürdürülebilirlik
	Kısmen,	4	
	Doğal	4	
	malzeme		
	Sağlık	1	
	Geri dönüşüm	1	
	Kalıcılık		
	Endüstriyel üretim	1	
	Çevre kirliliği	1	

Son Görüşme

Görüşme sorusu	Kod	Frekans	Tema
Sanatta ekolojik (doğal) malzeme kullanımı sürdürülebilir bir gelecek için gerekli midir?	Evet	8	Ecoprint ve sürdürülebilirlik
	Yenilikçi	1	
	Kimyasal kullanım	1	
	Doğal malzeme	4	
	Zararsız	1	
	Geri dönüştürülebilir	1	
	Dengeli kullanım	1	
	Günlük kullanım	1	

Tablo 4.6 da öğrencilerin, ecoprint ve sürdürülebilirlik bilgisine ilişkin ilk görüşmede,

Sanat: Evet, Bazı sanatçılar doğal malzemelerde eser ortaya koymuştur.

Ekko: Malzemelerin muhafaza edilmiş durumuna göre gereklidir

Dante: Kısmen,

Çünkü doğal var olan boyalar ile boyamak çevre kirliliği sağlık açısından allerjen gibi durumları önler fakat endüstriyel üretimde her malzeme Ecoprinte uygun olmayacağı için uygulamada eksik kalabilir.

Palet: Kısmen.

Kendimden örnek vermek gerekirse, ben tuval üzerine yağlı boya yapıyorum. Fakat bunu yaparken doğadan nesnelere de tuvalime yerleştiriyorum. Eğer bir demir kapı çalışıyorsa demir bir parçasıyla da tuvalime yerleştiriyorum. Hatta en önemli örneğim ise tuvalimin astarını toprak ve taşlardan yararlanarak yapıyorum.

Şimşek: Evet, Gereklidir. Kimyasal kullanımı azaltabiliriz. Doğal malzemelerin renginden faydalanabiliriz.

Balık: Evet, estetik bir şekilde geri dönüşüm sağlamak, herkesin ilgisiyle katılabileceğini düşünüyorum.

Vintage: Kısmen, Doğal malzemeler kalıcı olmayabilir fakat muhafaza edilirse sürdürülebilecek bir gelecek için gereklidir.

Nostalji: Kısmen

Üç kişi evet (53.st. Sanat, 64.st. Şimşek, 66.st. Balık)

Dört kişi kısmen (55.st.Dante, 59.st.Palet, 68.st. Vintage, 70.st. Nostalji)

Dört kişi doğal malzeme (53.st Sanat, 56.st. Dante, 64. st. Şimşek, 68.st.Vintage)

Bir kişi sağlık (56.st.Dante)

Bir kişi geri dönüşüm (66.st. Balık)

Bir kişi kalıcılık (68.st. Vintage)

Bir kişi endüstriyel üretim (57.st.Dante)

Bir kişi çevre kirliliği (58.st.Dante)

Kodlarını kullanmışlardır.

Öğrencilerin ecoprint ve sürdürülebilirlik bilgisine ilişkin son görüşmede toplanan veriler aşağıdaki gibidir.

Sanat: Evet, Doğal malzemelerden kaynaklı kendini yenilikçi olduğu için sürdürülebileceğini düşünüyorum.

Ekko: Evet. Doğal malzemeleri direkt kullanmak varlıklarını korumak için etkilidir.

Dante: Evet. Çünkü çevreye zararsız, geri dönüşüme uygun, tekrar tekrar kullanabilmek kaynakları dengeli kullanabilmek adına gereklidir.

Palet: Evet. Çünkü doğada birçok bitki var ve her bitkinin rengi farklı bunlar kullanılarak kumaş üzerindeki baskılar günlük yaşantımızda kıyafetlerimizde de kullanılır ve sürdürülebilir.

Şimşek: Evet, Kimyasal kullanımı azaltacağı için bence gereklidir.

Balık: Evet.

Vintage: Evet. Doğal malzeme kullanımı gerekli şartlarda uyulduğu takdirde sürdürülebilir bir hale geliyor.

Nostalji: Evet. Doğal malzemeler kullandığımız için dalından kopmuş artık kurtaramayacağımız bitkileri değerlendiriyoruz. (meyve kabukları gibi)

Sekiz kişi evet (195.st.Sanat, 197.st. Ekko, 199.st. Dante, 201.st. Palet, 204.st. Şimşek, 205.st. Balık, 206.st. Vintage 208.st. Nostalji)

Bir kişi yenilikçi (195.st.Sanat)

Bir kişi kimyasal kullanım (204.st. Şimşek)

Dört kişi doğal malzeme (195.st. Nostalji, 197.st.Ekko, 206.st. Vintage, 208.st.Nostalji)

Bir kişi zararsız (199.st.Dante)

Bir kişi geri dönüştürülebilir (199.st.Dante)

Bir kişi dengeli kullanım (200.st.Dante)

Bir kişi günlük kullanım (202.st. Palet)

Bulgular bağlamında, öğrencilerin Ecoprint uygulama öncesinde Ecoprint Ecoprint ve Sürdürülebilirliğe dair görüşlerinde, katılımcıların yarısı evet derken yarısının da kısmen cevabını verdikleri görülmüştür. Katılımcıların sürdürülebilirlik kavramına çok hakim olmadıkları gözlenmiştir. Bu nedenle kavramlar arasında ilişki kurmakta zorlandıkları görülmüş olup Sürdürülebilirlik ve ecoprint sunum ve uygulamasından sonra, öğrencilerin bu kavramları tanımlayabildikleri görülmüştür küçük yaş ya da her yaşa uygun olabileceklerini söylerken uygulama sonucunda uygulama yaş aralığında yükselme görülmüştür. Uygulamadaki kaynatma işlemi ve sarma işleminden kaynaklı daha üst yaş gruplara uygulanabileceği düşündükleri görülmüştür.

4.2.2. Resim-İş Eğitimi ABD’de Okuyan Öğrencilerin Ecoprint ve Çevre Duyarlılığı Bilgisine Dair Bulguları

Araştırmanın ikinci alt problemine yönelik tema ve kodlar oluşturan; ecoprint tekniği uygulamaları çevre duyarlılığı konusunda farkındalık yaratır mı? Sorusu çerçevesinde ele alınmıştır. Veri analizi sonucunda ön görüşmede bir tema ve beş kod, son görüşmede üç tema ve dört kod ortaya çıkmıştır. Toplanan veriler aşağıda verilen tema-kod tablosunda gösterilerek bulgulanmış ve yorumlanmıştır.

Tablo 4. 7. *Resim-İş Eğitimi ABD’de okuyan öğrencilerin ecoprint ve çevre duyarlılığına dair Tema-Kod Tablosu*

Ön Görüşme

Görüşme sorusu	Kod	Frekans	Tema
Ecoprint tekniği uygulamaları çevre duyarlılığı konusunda farkındalık yaratır mı?	Yaratır	3	Ecoprint ve çevre duyarlılığı
	Tanımlayamama	4	
	Minimum zarar çabası	1	
	Doğayı koruma	1	

Son Görüşme

Görüşme sorusu	Kod	Frekans	Tema
Ecoprint tekniği uygulamaları çevre duyarlılığı konusunda farkındalık yaratır mı?	Evet	8	Çevre kirliliği,
	Doğal malzeme	5	Çevre
	Farkındalık	2	duyarlılığı
	Doğayı koruma	1	Ecoprint uygulamaları

Tablo 4.7. Öğrencilerin, Ecoprint ve sürdürülebilirlik bilgisine ilişkin ilk görüşmede, Sanat, Palet, Şimşek, Vintage rumuzlu öğrenciler herhangi bir yorum yapmazken,

Ekko: Yaratır, makineleşen ve sistematik hale gelen dünya içerisinde doğal yaşamın yarlığını hatırlatır.

Dante: Yaratır. Çünkü organiktir ve günümüz şartlarında çevreye minimum zarar yaratma çabasını destekler.

Balık: Kesinlikle yaratacağımı düşünüyorum. Doğadaki malzemelerin kullanılacağını düşündüğüm için sonuçta her gün gördüğümüz objelerin estetik bir esere dönüşmesi ilgi çekici.

Nostalji: Çevremizin ne kadar güzel bitkileri, yaprakları renkleri olduğunu farkına varıp, doğayı koruyabiliriz. Cevabını vermişlerdir.

Üç kişi yaratır (72.st.Ekko, 74.st. Dante, 78.st. Balık)

Dört kişi tanımlayamama (71.st. Sanat, 76.st. Palet, 77.st. Şimşek, 81.st. Vintage)

Bir kişi minimum zarar çabası(74.st.Dante)

Bir kişi doğayı koruma (83.st. Nostalji)

Kodlarını kullanmışlardır.

Öğrencilerin ecoprint ve çevre duyarlılığı bilgisine ilişkin son görüşmede toplanan veriler aşağıdaki gibidir.

Sanat: Ecoprintle kullanılan canlı bitkilerden dolayı farkındalık yaratır.

Ekko: Yaratır. İnsanların göremediği bir teknik ve üslup ile ortaya konması bir avantajdır.

Dante: Yaratır, çünkü bu uygulamalarının organik çevreye zararsız olduğunu bilerek, bu konuya dikkat çekilebilir. Örneğin moda dünyasında bu kadar sentetik kumaş ve boyaların içinde doğal malzemeyi moda haline dönüştürebilir.

Palet: Evet, çünkü doğadan elde edilen ürünler kullanılarak yapılan bu çalışmalar, doğaya daha az zarar vermemizin gerektiğini hatta hiç zarar vermemeliyiz. Doğanın bize sunduğu güzellikleri değerlendirmeliyiz.

Şimşek: Evet elde edilen yani üretilenlerde doğal malzemelerde neler yapabileceğimizi fark edebiliriz.

Balık: Evet, yaratır. Doğal malzemelerin bitkilerin ne kadar değerli olduğunu ve doğal malzemelerde nelerin yapılabileceğini gösterir.

Vintage: Evet, en azından doğada yok olabilen malzeme kullanımı her açısından daha iyi iyidir.

Nostalji: Kesinlikle farkındalık yaratır. Çünkü bu çalışmanın doğal yöntemlerle yapılıyor olmasından dolayı daha çok doğayı koruyup, fidanlar dikip yeni bitkiler keşfetmeye çalışacağız

Sekiz kişi evet yaratır (210.st.Sanat, 211.st.Ekko, 213.st.Dante, 216.st.Palet, 219.st.Şimşek, 221.st. Balık, 223.st. Vintage, 225.st. Nostalji)

Dört kişi doğal malzeme (215.st. Dante, 219.st. Şimşek, 221.st. Balık, 223.st. Vintage)

İki kişi farkındalık (210.st.Sanat, 225.st. Nostalji)

Bir kişi doğayı koruma (226.st.Nostalji)

Kodlarını kullanmışlardır

Bulgular bağlamında, öğrencilerin ecoprint uygulama öncesinde ecoprint ve çevre duyarlılığına dair görüşlerinde üç kişi yaratır yanıtını verirken dört kişi tanımlayamamıştır. Bir katılımcı çevreye verilecek olan minimum zarar terimiyle, yapılan ve uygulanan birçok şeyin çevreye zarar verdiğini vurgulamıştır. Doğayı korumak adına bu zararı en aza indirmek için, ecoprint tekniğinin uygulanabileceğini belirtilmiştir. Uygulama sonrasında ise katılımcıların tamamının, ecoprintin çevre duyarlılığı yaratacağı konusunda ortak karara vardığı görülmüştür. Doğal malzeme kullanmanın, günümüzde daha önemli olduğu, bu konuda çevre kirliliğinin ve sağlıklı bir yaşamın desteklenmesi adına farkındalık oluşturacağı ve hayatın her

alanında kullanılan doğal malzemelerin doğayı koruyacağı yönünde fikirler geliştiği görülmüştür.

4.2. 3. Resim-İş Eğitimi ABD’de Okuyan Öğrencilerin Ecoprintin Sürdürülebilir Yaşamla ilişkisine Dair Bulguları

Araştırmanın üçüncü alt problemine yönelik tema ve kodlar oluşturan; Seçmeli ve Anasanat atölye derslerinde kullanılan malzemeleri sürdürülebilir yaşam bakımından uygun buluyor musunuz? Sorusu çerçevesinde ele alınmıştır. Veri analizi sonucunda ön görüşmede bir tema ve altı kod, son görüşmede üç tema ve dört kod ortaya çıkmıştır. Toplanan veriler aşağıda verilen tema-kod tablosunda gösterilerek bulgulanmış ve yorumlanmıştır

Tablo 4. 8. *Resim-İş Eğitimi ABD’de Okuyan Öğrencilerin Ecoprintin Sürdürülebilir yaşamla ilişkisine dair Tema-Kod Tablosu*

Ön Görüşme

Görüşme sorusu	Kod	Frekans	Tema
Seçmeli ve Anasanat atölye derslerinde kullanılan malzemeleri sürdürülebilir yaşam bakımından uygun buluyor musunuz?	Evet	2	Sürdürülebilir
	Kısmen	3	yaşamla ilişki
	Kararsız	1	
	Sağlıksız	1	
	Sağlıklı	1	
	Sürdürülebilir yaşam	1	
	Malzeme	4	

Son Görüşme

Görüşme sorusu	Kod	Frekans	Tema
Seçmeli ve Anasanat atölye derslerinde kullanılan malzemeleri sürdürülebilir yaşam bakımından uygun buluyor musunuz?	Evet	3	Sürdürülebilir
	Kısmen	3	yaşamla ilişki
	Kimyasallar	2	
	Çevre	1	
	duyarlılığı Hazır boya	1	

Tablo 4.9’da öğrencilerin, sürdürülebilir yaşamla ilişkisine dair ilk görüşmede,

Sanat: Bazılarını uygun buluyorum bazılarını uygun bulmuyorum. Örneğin bir grafik anasanat dersi ve malzemeleri sürdürülebilir yaşam için uygundur, fakat resim dersleri ve malzemelerini sağlıklı yaşamın tetiklediğini düşünüyorum.

Ekko: Kısmen

Dante: Sanatta önemli olan bazı unsurlardan biri de farkındalık diye düşünüyorum. Seçmeli ve anasanat derslerimizdeki malzemeler standart kullanılan malzemelerden ziyade farklı doğada bulunan malzemeler üzerine de yapabileceğini düşünüyorum. Bu yüzden sadece bir tuvalle veya kille sınırlı kalsın istemiyorum.

Palet: Seçmeli sanat atölyelerde daha uygun olsa da anasanat atölye derslerinde genel olarak sağlığa zararlı ve doğada uzun sürede kaybolan malzemelerden kullanıyoruz.

Şimşek: -

Balık: Evet, kısmen uygun buluyorum. Bir heykel dersinde geri dönüşüm malzemeleriyle bir çalışma yapmamız ya da kolaj tekniğiyle bir tuval çalışması yapmamız.

Vintage: Evet, uygun olması mümkündür. Kullanılan malzeme ve kalitesine göre bir yağlıboya ya da heykel yıllarca zarar görmeden durabiliyor.

Nostalji: Kısmen

İki kişi evet (109.st.Balık, 112.st.Vintage)

Üç kişi kısmen (100.st. Ekko, 109.st. Balık, 114.st.Nostalji)

Bir kişi tanımlayamama (108.st. Şimşek)

Bir kişi sağlıksız (99.st Sanat, 102.st. Dante, 106.st. Palet, 110 st. Balık)

Bir kişi sürdürülebilir yaşam (98.st. Sanat)

Kodlarını kullanmışlardır.

Öğrencilerin, Sürdürülebilir yaşamla ilişkisine dair son görüşmede,

Sanat: Kısmen uygun buluyorum bazı malzemelerin içerisinde bulunan maddelerden dolayı yaşamı tetiklediğini zarar verebileceğini düşünüyorum gerekli ortam sağlanmadığı takdirde.

Ekko: Kısmen buluyorum. Ecoprint uygulanması kadar sürdürülebilir olmayabilirler

Dante: Bazıları evet, bazıları hayır, çünkü kullanılan boyalar kimyasal çevreye zararlı, fakat kil, çamur vs. gibi dönüşümü sağlıyor

Palet: Evet, Çünkü bazı boyalar daha kimyasal madde kullanılmadan bitkilerden elde edilebilecek boyaların yapılacağını düşünüyorum.

Şimşek: Uygun buluyorum fakat uygulaması sınırlı çünkü sadece kompozisyon kurabiliyoruz ekstra bir yenilik olursa çok daha uygun olur.

Balık: Kısmen kolajlarda kullandığımız doğal malzemeler gibi

Vintage: Çevre duyarlılığı konusunda çok uygun olmadığını düşünüyorum. Ne insana ne çevreye zararı olmayan ecoprint tekniği daha uygun.

Nostalji: Hazır boyalar kullandığımız için , doğaya zarar vererek elde ediyoruz aslında. Fakat bu çalışmada, meyve kabukları ve ya dalından kopmuş bitkileri değerlendirdiğimiz için doğaya zarar vermiyoruz.

İki kişi evet (252.st.Dante, 254.st.Palet)

Üç kişi kısmen (248.st.Sanat,251.st.Ekko, 258.st.Balık)

İki kişi kimyasallar (252.st. Dante, 254.st.Palet)

Bir kişi çevre duyarlılığı (259.st. Vintage)

Bir kiş hazır boya (261.st.Nostalji)

Kodlarını kullanmışlardır.

Bulgular bağlamında, öğrencilerin ecoprint uygulama öncesinde Sürdürülebilir yaşamla ilişkisine dair ilk görüşmede malzemelerin sürdürülebilir olup olmadıkları konusunda evet ve kısmen cevapları yoğunluktadır. Sağlıklı ve sağlıksız olup olmadıklarına dair fikirlerini söylerlerken geri dönüşüm malzemelerini kullandıklarını belirtmişlerdir. Uygulama sonrasında, kullandıkları malzemelerin nitelikleri hakkında daha fazla bilgi ve farkındalık sahibi oldukları gözlenmiştir. Kimyasallardan arındırılmış çevreye duyarlı ve uyumlu malzemelerin daha sağlıklı olacağını ama kullanılan hazır malzemelerin kimyasal ağırlıklı olduklarını belirtmişlerdir. Ecoprintin ilgilendikleri sanatlar içinde hem farkındalık yaratacağını hem de sürdürülebilir yaşama katkı sağlayacağını belirtmişlerdir.

4.3. Resim-İş Eğitimi ABD Öğrencilerinin Mevcut Atölye Derslerinde Kullanılan Malzemelerin Sürdürülebilir Yaşam Bakımından Uygunluğu Hakkındaki Görüşlerine Dair Bulgular.

4.3.1. Resim-İş Eğitimi ABD’de Okuyan Öğrencilerin Ecoprintin Uygulama Uygunluğuna Dair Bulguları

Araştırmanın ikinci alt problemine yönelik tema ve kodlar oluşturan ecoprint tekniği sürdürülebilir sanat eğitimi için uygun mudur, görsel sanatlar öğretim programında yer almalı mı? Sorusu çerçevesinde ele alınmıştır. Veri analizi sonucunda ön görüşmede bir tema ve altı kod, son görüşmede üç tema ve dört kod ortaya çıkmıştır. Toplanan veriler aşağıda verilen tema-kod tablosunda gösterilerek bulgulanmış ve yorumlanmıştır.

Tablo 4. 9. *Resim-İş Eğitimi ABD’de okuyan öğrencilerin ecoprintin uygulama uygunluğuna dair Tema-Kod Tablosu*

<i>Ön Görüşme</i>			
Görüşme sorusu	Kod	Frekans	Tema
Ecoprint tekniği sürdürülebilir sanat eğitimi için uygun mudur, görsel sanatlar öğretim programında yer almalı mı?	Tanımlayamam,	3	Ecoprint
	Uygun	3	uygulama
	Etkileyici	1	uygunluğu
	Öğretici	1	
	Sağlıklı	1	
	Kapsamlı	1	
<i>Son Görüşme</i>			
Görüşme sorusu	Kod	Frekans	Tema
Ecoprint tekniği sürdürülebilir sanat eğitimi için uygun mudur, görsel sanatlar öğretim programında yer almalı mı?	Olmalı	7	Ecoprint
	Olmamalı	1	uygulama
	Uygun şartlar	1	uygunluğu
	olması	1	Görsel
	Tesadüfe açık	1	sanatlar
	Faydalı	1	öğretim
	Farklı	1	programı
	Bilinç oluşturma		
Yer almalı	6		

Tablo 4.8’de Öğrencilerin, ecoprintin uygulama uygunluğuna ilişkin ilk görüşmede,

Palet, Şimşek, Balık, Vintage herhangi bir görüş belirtmezken,

Sanat: Ecoprint tekniğinin ve olduğunu hakkında bilgim yok fakat programlarda yer almasını gerektiğini düşünüyorum. Çünkü öğretilmesi gereken bir teknik olduğunu düşünüyorum.

Ekko: Sanatın kapsamlı bir yelpaze açısından değerlendirilmesi için uygundur. Sürdürülebilir sanat için uygundur.

Dante: Doğal malzemeler kullanıldığına göre bence uygundur ve malzeme konusunda da sağlıklı olabilir. Yer almalıdır.

Nostalji: Kesinlikle uygundur. Bence her birey bu deneyimi yaşamalı, öğrenmelidir. Etkileyici, öğretici, renkli, bir çalışmadır.

Dört kişi tanımlayamama(91.st. Palet, 92.st. Şimşek, 93.st. Balık, 94.st. Vintage)

iki kişi uygun (87.st.Ekko, 95.st. Nostalji)

Bir kişi etkileyici(96.st.Nostalji)

Bir kişi öğretici (96.st.Nostalji)

Bir kişi sağlıklı (90.st.Dante)

Bir kişi kapsamlı (87.st.Ekko)

Kodlarını kullanmışlardır.

Öğrencilerin uygulama uygunluğuna ilişkin son görüşmede toplanan veriler aşağıdaki gibidir.

Sanat: Kesinlikle uygundur tamamen doğal malzemelerle elde ediliyor yapılan çalışmalar bir görsel öğretmenin bilmesi gerektiği teknik olmalıdır. Öğretmenin programlarında yer almalıdır.

Ekko: Yer almalıdır. Ortam ve malzeme bakımında kısıtlanma olmadığı sürece sanat eğitimi için önemli olacağını düşünüyorum.

Dante: Uygundur. Yerde almalıdır. Çünkü çocukların karakter ve bakış açılarının geliştiği dönemde, algılarının açık iken sürdürülebilir yaşam bilincini oluşturmada basamak olabilir.

Palet: Aslında farklı bir teknik. Bence almalı, çünkü ben bu teknik altında hiç bir fikrim yokken daha öğrendikten sonra en basitinden dışarı çıktığımda şu çiçek hepsi renk veriyor, yaprak hangi renk veriyor diye düşünmeye başladım.

Şimşek: Uygundur. Bazı işlemleri, öğretmenin kontrolü altında olması şartıyla, bir kazan olarak kullanılabilir. Mesela atık ya da doğal malzemelerle kompozisyon kurulabilir.

Balık: Uygun olmadığını düşünüyorum. Görsel sanatlar eğitiminde uygun şartlar olursa kullanılabilir.

Vintage: Kesinlikle uygun olduğunu düşünüyorum. Tesadüf ve bilinçli sanat eseri çıkarmaya elverişli bir teknik. Görsel sanatlar öğretim programında yer almalıdır.

Nostalji: Bence kesinlikle seçmeli sanat baskı dersinde bu teknik gösterilmelidir. Çok zevkli ve faydalıdır.

Yedi kişi olmalı (230.st.Sanat, 231.st.Ekko,233.st. Dante, 236.st.Paket, 239st.Şimşek, 244.st.Vintage, 246.st.Nostalji)

Bir kişi olmamalı (242.st. Balık)

iki kişi uygun şartlar olmalı (239.st.Şimşek, 242.st. Balık)

Bir kişi tesadüfe açık (245.st.Vintage)

Bir kişi faydalı (247.st. Nostalji)

Bir kişi farklı (236.st Palet)

Bir kişi bilinç oluşturma (233.st. Dante)

Altı kişi yer almalı (230.st. Sanat, 231.st. Ekko, 233.st. Dante, 236. St. Dante, 245.st. Vintage, 246.st. Nostalji)

Bulgular bağlamında, öğrencilerin ecoprint uygulama öncesinde ecoprintin uygulama uygunluğuna dair görüşleri, ecoprint bilgilerinin olmayışından kaynaklı yeterli fikir beyan edememişlerdir. Günümüz dünyasında ekoloji dengesini sağlamak için bu tür doğal çalışmalara yönelmeler olmaktadır. Bu nedenle ecoprintin program içinde olabileceği birkaç fikir oluşmuştur. Ancak ecoprint uygulama aşamasından sonra bu tekniğin kesinlikle programda yer alması gerektiği görüşü büyük ölçüde artmıştır. Bir kişi, kaynatma konusundaki olası tehlikeleri düşünüp gerekli şartların sağlanması koşuluyla uygulanabileceğini belirtirken Vintage rumuzlu öğrenci çalışmanın tesadüflere açık olabileceğini ifade etmiştir. Çok farklı ve yararlı olduğu düşüncesi gelişmiş ve bu teknikle farklı sanatsal üretimler yapılabileceğine dair görüşler oluşmuştur. Eğitim programına dâhil olmasının gerekliliği ve çocukların erken yaşlarda sürdürülebilir yaşam bilincine sahip olmaları gerektiği belirtilmiştir.

4.4. Resim-İş Eğitimi ABD Öğrencilerinin Ecoprint Tekniği ile Sanatsal Çalışma Yapmaya İlişkin Görüşlerine Dair Bulgular.

Araştırmanın dördüncü alt problemine yönelik tema ve kodlar oluşturan; Ecoprint tekniği ile özgün (sanatsal) çalışmalar yapılabilir mi? Sorusu çerçevesinde ele alınmıştır. Veri analizi sonucunda ön görüşmede bir tema ve altı kod, son görüşmede üç tema ve dört kod ortaya çıkmıştır. Toplanan veriler aşağıda verilen tema-kod tablosunda gösterilerek bulgulanmış ve yorumlanmıştır.

Tablo 4. 10. *Resim-İş Eğitimi ABD’de okuyan öğrencilerin ecoprintle sanat eseri oluşturulabilmesine dair Tema-Kod Tablosu*

Ön Görüşme

Görüşme sorusu	Kod	Frekans	Tema
Ecoprint tekniği ile özgün (sanatsal) çalışmalar yapılabilir mi?	Yapılabilir	4	Sanat eseri
	Kısmen Yapılabilir	1	
	Tanımlayamama	3	
	Özgün	2	
	Yaratıcı zekâ	1	
	Çalışma prensibi	1	
	Kendini tekrar etme	1	

Son Görüşme

Görüşme sorusu	Kod	Frekans	Tema
Ecoprint tekniği ile özgün (sanatsal) çalışmalar yapılabilir mi?	Yapılabilir	7	Sanat eseri
	Kısmen	1	
	Özgün	5	
	Sanatsal	2	
	Yaratıcı	1	
	Farklı etki	1	
	Geniş çalışma alanı	2	
Keşfe açık	1		

Tablo 4.10. da öğrencilerin, ecoprintle sanat eseri oluşturulabilmesine dair ilk görüşmede,

Palet, Şimşek, Vintage rumuzlu öğrenciler herhangi bir görüş belirtmezken,

Sanat: Her bireyin yaratıcı zekâyla sadece ecoprint tekniği ile değil her teknik ile sanatsal çalışmalarla yapabileceğini düşünüyorum.

Ekko: Yapılabilir, bu durum farklı malzemeler kullanma ve çalışma prensibine göre değişir.

Dante: Kısmen yapılabilir. Kullanılan bitki ya da basılacak ürün çeşitlendikçe özgün olur fakat sürekli devam edildikçe tekrara düşebilir.

Balık: Kesinlikle yapılabileceğini düşünüyorum. Sonuçta işin içinde bir üretim varsa mutlaka özgünlük olacağını düşünüyorum.

Nostalji:Yapılabilir. Farklı baskı çeşitleri uygulanabilir.

Üç kişi yapılabilir(117.st.Ekko, 123.st.Balık, 126.st. Nostalji)

Bir kişi kısmen yapılabilir(121.st.Şimşek)

Üç kişi tanımlayamamış(119.st.Dante, 120.st.Palet, 125st.Vintage)

İki kişi özgün (122.st.Şimşek, 125.st. Vintage)

Bir kişi yaratıcı zeka (115.st. Sanat)

Bir kişi çalışma prensibi (117.st. Ekko)

Bir kişi kendini tekrar etme (122.st.Şimşek)

Kodlarını kullanmışlardır.

Öğrencilerin, Ecoprintle Sanat eseri oluşturulabilmesine dair son görüşmede,

Sanat: Özgün ve sanatsal olarak çeşitli çalışmalar elde edilebilir örneğin tekstil üzerinde farklılıklar olabilir, moda tasarım üzerine farklılık yaratılabilir.

Ekko: Farklı malzemeler (farklı bitkiler) farklı etkiler ortaya koyar. Buna bakılarak özgün çalışmalar yapılabilir.

Dante: Yapılabilir. Kullanılan her bitki, kumaş yüzey vs. farklı renk ve kurgularda çalışılabilir.

Palet: Yapılabilir. Tuval üzerinde, bir grafik tasarımda, çanta, ayakkabı da kullanılabilir. Tuval üzerinde kalaylar üzerinde yapılabilir.

Şimşek: Özgün kompozisyonlar kurulabilir fakat ürün çeşitliliği olmazsa tekrara düşebilir.

Balık: Kısmen, genellikle tam olarak istediğimiz sonuç her zaman çıkmayabilir.

Vintage: Ecoprint tekniği deneysel yollarla keşfe açık bir teknik özgün (sanatsal) çalışmalara son derece açık

Nostalji: Kesinlikle çok yaratıcı, özgün çalışmalar çıkacaktır. Üretkenlik olarak önü açık bir çalışma.

Yedi kişi yapılabilir (264.st.Sanat, 267.st.Ekko,268.st.Dante, 270.st.Palet, 272.st.Şimşek, 275.st.Vintage, 277.st.Nostalji)

Bir kişi kısmen (274.st. Balık)

Beş kişi özgün (264.st Sanat, 267.st.Ekko, 272.st.Şimşek, 275.st.Vintage, 277.st.Nostalji)

İki kişi sanatsal (264.st.Sanat, 275.st.Vintage)

Bir kişi yaratıcı (277.st.Nostalji)

Bir kişi farklı etki (266.st.Ekko)

Bir kişi keşfe açık (275.st.Vintage)

Kodlarını kullanmışlardır.

Bulgular bağlamında, öğrencilerin ecoprint uygulama öncesinde ecoprintle Sanat eseri oluşturulabilmesine katılımcıların yarısı çekimser bir şekilde yapılabileceğini ifade etmişlerdir. Ecoprint tekniği hakkında bilgi sahibi olmadıkları için doğal malzemelerden oluşan sanat eserlerini düşünerek yaratıcı zekâ ile bütün tekniklerde sanat eseri oluşturulabileceği görüşünü sunmuşlardır. Ancak konunun baskı olması onlarda tekrara düşülmesi kaygısı oluştururken uygulama sonrasında yedi kişi kesinlikle sanat eseri oluşturulabilecek bir çalışma olduğunu ifade etmişlerdir. Bir kişi sonuçların bazen tesadüfe bağlı olmasından kısmen cevabını vermiştir. Katılımcılar özgün ve yaratıcı ve sanatsal buldukları tekniğin farklı etkiler yarattığını ve keşfe açık bir teknik olduğunu ifade etmişlerdir.

BEŞİNCİ BÖLÜM

SONUÇ ve TARTIŞMA

Bu bölümde uygulanan yöntem ve elde edilen bulguların yorumlanması ile ulaşılan sonuç ve geliştirilen önerilere yer verilmiştir.

Araştırmanın çalışma grubu, Pamukkale Üniversitesi Eğitim Fakültesi Güzel Sanatlar Eğitimi Resim-İş Öğretmenliği'nde okuyan özgün baskı dersi almış gönüllü 3. ve 4. sınıflardan oluşan toplam sekiz öğrenci ile oluşturulmuştur. Görüşme, gözlem, doküman analizi ve uygulama yöntemleri birlikte kullanılarak elde edilen veriler, Bulgular ve yorum kısmında detaylı olarak değerlendirilmiştir.

5.1. Sonuç ve Tartışma

Bu çalışmada, sürdürülebilir sanat eğitiminde ecoprint çalışmalarının yerini sanat ve sanat eğitimi öğrencileri çerçevesinde sorgulanması ve uygulanması amaçlanmıştır. Bu çerçevede çalışma grubuyla ön görüşme, sunum eğitim, uygulama ve son görüşme ile toplam dört haftalık süreçte elde edilen verilerle aşağıdaki sonuçlara ulaşılmıştır.

5.1.1. “Resim-İş Eğitimi ABD’de Okuyan Öğrencilerin Ecoprint Tekniği Ve Uygulamalarına İlişkin Görüşleri Nelerdir?” Alt Problemine Çıkan Sonuçlar

Dünyada yeni sayılabilecek bir teknik olan ecoprint hakkında çok fazla yayın ve araştırma bulunmamaktadır. Yeni yeni yaygınlaşan teknikle ilgili ecoprint sanatçıları workshoplarına ve sergilerine devam etmekte olup konuyla ilgili araştırmalar gün geçtikçe artmaktadır. Bu bağlamda ecoprint tekniği ve uygulamaları hakkında çalışma grubundan ilk görüşmede çok fazla bir veri elde edilememiştir. Çalışmanın isminde “eco” terimi geçmesinden kaynaklı ekolojik ve doğal olabileceği konusunda tahminler yürütmüşlerdir. Eğitim ve uygulama sonucunda, çalışma grubunun ecoprint tekniğinin nasıl bir teknik olduğu konusunda bilgisi ve deneyiminin arttığı görülmüştür. Çalışma yapılırken hepsinin meraklı istekli ve

heyecanlı olduğu gözlenmiştir. Çalışma sonucunda tekniğin ilgi ve merak uyandıran ve uygulanabilir bir teknik olduğu sonucuna varılmıştır.

Ecoprint malzemeleri konusunda yeterli bilgiye sahip olmadıkları görülürken eğitim ve uygulama sonrasında kullanılacak farklı bitkilerin, çiçek ve yapraklarının nasıl sonuç vereceği hakkında merak ettikleri gözlenmiştir. Malzemelerin bölgesel olarak değişkenlik (bölgelerin endemik bitkileri) gösterebileceği çalışmada farklı tekniklerle sonsuz çalışma yapılabileceği görüşüne sahip olmuşlardır. Malzemelerin kolay bulunabilir, ekonomik ve ekolojik olması çalışmanın birçok kesimce çalışılabilir olduğunun sonucuna varılmıştır.

Ecoprintin kullanım alanına dair uygulama öncesinde çok fazla bilgi sahibi olmayan öğrenciler, uygulama sonrasında ecoprintin tekstil, giyim, sanat, baskı ve eğitim alanı içinde olabileceği görüşüne sahip olmuşlardır. Gelişen dünyada, gelişimin getirdiği kirlenme, bu kirlenmenin sağlığımızı tehdit eden kimyasal ve kalıntılarının en aza indirilmesi adına, çalışma oldukça önemli bulunmuştur. Özellikle giyim sektöründeki doğal malzememe arayışında ecoprintin sadece doğal malzemeler üzerine yapılabilmesi, konu hakkında hassas olan ve bu felsefede yaşayan insanlar için oldukça önemli olduğu görülmüştür.

Ecoprintin uygulama yaş aralığı konusunda, doğal malzeme kullanılması fikri olduğundan, genellikle her yaş grubuna uygun olabileceği düşüncesi gelişmiştir. Ancak yapılan uygulama sonucunda, çalışma esnasında kullanılan bazı bitkilerin zehirli olması, her bitkinin sonuç vermemesi, mordanlama yaparken kullanılan ara malzemelerin çıplak elle dokunulmaması gerektiği ve güç isteyen bir şekilde sarım aşamaların olması gerekmektedir. Farklı zaman dilimlerinde kazanda kaynaması düşünüldüğünde, oldukça zahmetli olan bu tekniğin uygulanabilmesi için önerilen yaş grubu aralığı yükselmiştir. 13 sonrası ve 16 yaş sonrası olabileceği görüşünün yanında 18 yaş sonrası için de uygun bulunmuştur. Çalışma bireysel yapıldığında 18 yaş sonrası eğitimci desteğiyle yapılırsa 13 yaş sonrasında uygun olduğu sonucuna varılmıştır.

Ecoprint malzemeleri kolay ulaşılabilir ancak, uygulama aşaması zahmetli ve kullanılan tekniğe göre uzun zaman alan bir çalışma olmaktadır. Katılımcıların çoğunluğu bu çalışma için atölye ortamının olması gerektiğini düşünmektedir. Profesyonel ecoprint sanatçıları açısından değerlendirildiğinde ortamda çok fazla

malzeme teknik araç gereç istemeyen çalışma, alt yaş grupları ve amatörler için ayrı bir alan gerektirmektedir. Mordanlama işlemi için kullanılan malzemelerin, yiyecek malzemeleriyle karıştırılmaması, çalışma esnasında yiyecek ve içecek tüketilmemesi, kullanılan kapların sadece bu işi için ayrılmış olmasına dikkat edilmelidir. Ayrıca çocukları boya ve malzemelerden korumak gerekmektedir. (Bozacı, 2016) Bu bağlamda ecoprint yapmak için malzemelerin korunmasının yanı sıra kaynatma esnasında çıkan buhardan etkilenmemek için ortamın havalandırılmaya müsait olmasına dikkat edilmesi gerekmektedir. Açık havada yapılabileceği gibi havalandırma sistemi kurulmuş odalarda çalışma gerçekleştirilebileceği sonucuna varılmıştır.

5.1.2. “Sanatta Ekolojik (Doğal) Malzeme Kullanımı İle Sürdürülebilir Gelecek Arasında Öğrenciler Nasıl Bir İlişki Kurmaktadır?” Alt Problemine Çıkan Sonuçlar

Araştırmanın bu bölümünde çıkan sonuçlardan biri de öğrencilerin sürdürülebilirlik kavramıyla çok yakın olmadıklarıdır. Doğal malzeme konusunda bilgi sahibi olan katılımcılar, bu malzemeyi sanatsal anlamda nasıl kullanabilecekleri, ya da hangi malzemeleri ne şekilde kullanabilecekleri konusunda yeterlikleri yoktur. Bu konuda bilinçli davranabilmeleri için öğrencilerde ciddi bir alt yapı oluşturmak gerekliliği ortaya çıkmıştır. Arkaik toplumdaki, modern topluma kadar geçen süre insan açısından önemli bir ilerlemedir. Bu ilerleme çevre kirliliğini yanında getirmiştir. Oluşan çevre kirliliğine karşı bu gelişim süreci, çevreyi koruyan ve çevreyle uyumlu olan bir kültürü üreten ekolojik bir evre olmalıdır (Kılıç, 2006/2).

Bu bilinci oluşturmak hem bireysel çalışmalarında hem de eğitim çalışmalarında, daha ekolojik malzeme seçmelerine neden olacaktır. Sağlıklı ürün kullanmak sağlığımızı korur, geri dönüşüm malzemelerini kullanmak ve atık maddelerin tekrar kullanıma geçirmek çevreyi korumak ve doğaya verilen zararı en aza indirmek adına ciddi bir adım olacaktır. Bu bağlamda öğrencilerin bu konudaki yeterlilikleri, konuya daha duyarlı öğrenciler yetiştirmelerine neden olacaktır. Etkili bir sanat eğitimi, onu verecek eğitimcilerin gerekli bilgi ve anlayışlarla donatılmış olmalarını gerektirir. Öğretmenlerin böyle bilgilere sahip olmasından çok öncelikle

sanat etkinliğinin yararına inanması, böyle bir anlayışı geliştirmiş olması gerekir. Yararlı bir sanat eğitimi programı geliştirecek olanın da, sağlam bir sanat felsefesi bilgisinden ve hazırlayacak olduğu konuyla ilgili yeterliğiyle hareket etmesi zorunludur (San,1977). Bu yüzden ecoprint tekniğinin hem yükseköğretim kurumlarında hem ortaöğretim kurumlarında öğretim (müfredat) programları içinde yerini alması gerektiği sonucuna ulaşılmıştır.

Kullanılan ürünlerin doğal olması ve uygulama aşamalarında çevreye kimyasal kalıntı bırakmaması ecoprintin çevre dostu bir çalışma olduğu sonucunu ortaya koymuştur. Doğal ve geri dönüşüm malzeme kullanımı, pratik daha sağlıklı ve de çevre dostu bir eylemdir. Görsel sanatlar eğitiminde birçok alt branşta farklı şekilde yer alabilir ve bu konuda sanat eserleri üretilebilir. Yapılan eğitim ve uygulamalar, öğrencinin malzeme seçerken, sürdürülebilir bir gelecek sağlamak adına daha doğal seçimler yapması gerektiği bilincinin oluştuğu sonucuna varılmıştır.

5.1.3. “Mevcut Atölye Derslerinde Kullanılan Malzemenin Sürdürülebilir Yaşam Bakımından Uygunluğuna İlişkin Öğrenci Görüşleri Nelerdir?”Alt Problemine Çıkan Sonuçlar

Bu bölümde yapılan eğitim, gözlem ve görüşmeler sonucunda, öğrencilerin mevcut atölye derslerinde kullanılan malzemelerin bazılarını sürdürülebilir bulduklarını bazılarının da bulmadıkları gözlemlenmiştir. Genel anlamda atölye derslerinde kimyasal içerikli yağlı boyalar kullandıklarını ifade etmişlerdir. Baskı atölyesindeki malzemelerin çoğunluğunun da kimyasal olduğunu, genel anlamda kullanılan malzemelerin sürdürülebilir yaşam bakımından uygun olmadığını ifade etmişlerdir.

Su bazlı boyalar, alerjik ve koku hassasiyeti olan kişiler için üretilmiştir. Su ile inceltilebilmesi ve solvent salgılamaması önemli bir avantajdır. Yağlı boyalar ise daha çok parlak görünüm için kullanılan boyalardır. Boyanın eşit şekilde dağılması ve incelmelerini sağlamak için çözücü yani tiner eklemek gerekir. Yağlıboya kuruması sırasında içerdiği kimyasalları ortama salgılıyorlar (İndigo, 2016). Kimyasal boyaların, seri üretimdeki kolaylığı ve ekonomik olmasından ve bu konudaki ekolojik malzeme seçeneklerinin az olmasın kaynaklı, öğrencilerin çoğunluğu bu

ürünleri tercih etmektedir. Dünyada yeni olan ecoprint tekniği eğitimcilerin yeterli bilgiye sahip olmadıklarından ve öğretim programlarında yer almadığı için özgün baskı atölyelerinde çalışılmamaktadır. Ecoprintin sürdürülebilir yaşam bakımından çok uygun ve sağlıklı malzeme kullanmaya müsait bir teknik olması, günümüz dünyasında bu çalışmayı cazip hale getireceği sonucuna varılmıştır.

5.1.4. Ecoprint Tekniği ile Sanatsal Çalışma Yapmaya İlişkin Öğrenci Görüşleri Nelerdir? Alt Problemine Çıkan Sonuçlar

Sanat felsefesi, sanat eserinin nasıl oluşması gerektiğine dair, çeşitli yaklaşımlarda bulunmuştur. Bu yaklaşımlar çerçevesinde taklit, yaratma, oyun gibi farklı görüşlerde incelemeye almıştır.

Dürer; “Sanat doğanın içindedir, sanatçı bunu oradan çıkarabilir” diyerek sanat ve doğanın etkileşimini vurgularken (akt. Soygur, 2016). Klee, sanatçının doğanın tabanında insan olduğunu ve bu durumda doğanın parçası olduğu için, o da doğadır, demiştir (Klee, 2006 s.37). Voltaire, bu duruma biraz daha farklı yaklaşarak, “Sanatların gizi doğanın eksikliğini kapatmaktır.” diyerek insanın kendi doğasını kendisinin oluşturduğunu söylemiştir. Böylelikle sanat bir bakıma dünyayı düzene sokmak içindir (Samsun, 2008).

Sanat eserinin belli başlı nitelikleri: Özgün olması, estetik değer taşıması, kalıcılık, duyusal, biriciklik, yaratıcılık, kişisellik, ölçülülük, hayal gücüne dayanma, yerellik ve evrensellik olarak düşünülebilir. Sanat eseri Tek tip üretim değildir, bu anlamda zanaat ve teknolojiden farklıdır. Üretildiği kültürün dışındaki izleyiciyi de etkiler. Sanatçının özgün kişiliğinden doğar duyu organlarına hitap eder. Benzersiz ve tektir. Onu izleyene estetik bir haz verir. Duyusal zeka ve bedensel yetenekler gerektirir sanat, hayal gücüne dayanır. Başka bir eserin taklidi değildir. Zamanın yok ediciliğine direnir, geçmişten günümüze, günümüzden geleceğe kalır. Sanatçı kendi hissettiklerini, algıladıklarını ve önemsediklerini sanat eserine yansıtır.

Araştırmanın bu bölümünde, ecoprint tekniğinin sanat eseri üretmek adına uygun bir teknik olup olmadığı araştırılmıştır. İlk aşamada ecoprint tekniği hakkındaki yetersiz bilgilerinden kaynaklı çoğunluğu çekimser kalmıştır. Eğitim ve uygulama aşamasından sonra alınan veriler doğrultusunda, ecoprint tekniğinin yukarıda bahsettiğimiz bilgiler bağlamında, gerek çalışma alanının genişliği, gerek

keşfe açık olması, yapılan çalışmanın bir daha tekrarının olamaması, özgün ve yaratıcı bulunmasından kaynaklı, sanat eseri üretmek için çok uygun bir teknik olduğu sonucuna varılmıştır. Sadece bir öğrenci baskı tekniğinin tekrara düşülebileceği kaygısını taşımaktadır. Çalışma alanının genişliği tekrar kaygısını da aza indirdiği görülmüştür.

5.2. Öneriler

Ulaşılan sonuçlar bağlamında geliştirilen öneriler; “Uygulama Sonuçlarına Yönelik Öneriler” ve “Araştırmacılara Yönelik Öneriler” olmak üzere iki başlık altında sınıflandırılarak aşağıda sunulmuştur.

5.2.1. Uygulama Sonuçlarına Yönelik Öneriler

- Bu araştırma, Resim-İş Eğitimi ABD’de okuyan öğrenciler ecoprint tekniği ve sürdürülebilirlik hakkındaki yeterli bilgiye sahip olmadıkları anlaşılmıştır. Bu sorundan yola çıkarak sürdürülebilirlik bağlamında ecoprintin daha iyi anlaşılabilmesi adına, araştırmaların yapılması, sanat eğitimcilerine yönelik çalışmalarda ecoprinti tanıtarak, deneyebilecekleri imkânların sunulması gerekmektedir.
- Ecoprint uygulamalarının bilinirliğinin artırılması amacıyla ulusal ve uluslararası platformlarda sanatçılara fırsat verilmeli ve sanat eğitimcilerinin sürdürülebilir sanatlara ilgisini, bilgisini ve yeterliliğini sağlamak adına teşvik edilmelidir.
- Ecoprintin sanat eğitiminde nasıl kullanılabileceği ile ilgili araştırmalar yapılmalı, konu ile ilgili sanat eğitimcilerinin görüşleri çerçevesinde sanat eğitimi müfredatları içerisine alınmalıdır.
- İlgili kurumların yaptığı, çevre ve doğa koruma, ekolojik yaşam dengesi, sürdürülebilir sanat ve sürdürülebilir yaşam konusundaki tüm etkinliklerde

ecoprint tekniğinin uygulanabileceği alanlar oluşturulup öğrencilere uygulama olanakları sağlanmalıdır.

5.2.2. Araştırmacılara Yönelik Öneriler

- Bu araştırma, Pamukkale Üniversitesi Eğitim Fakültesi Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü Resim-İş Öğretmenliğinde okuyan özgün baskı dersi almış gönüllü, 3. ve 4. sınıflardan oluşan toplam sekiz öğrenci ile oluşturulmuştur bir çalışma grubuyla ve onların uygulama sonrasındaki görüşleri doğrultusunda oluşturulmuştur. Ecoprint uygulamaları hakkındaki daha genel görüşlerin incelenmesi adına farklı gruplarla çalışılabilir, bu gruplardan toplanacak veriler çeşitlendirilerek nicel çalışmalar yapılabilir.
- Yapılacak çalışmalarda katılımcıların ecoprint tekniğini daha iyi algılayabilmeleri ve sürdürülebilirlik bağlamında hayatlarına dâhil etmeleri adına çeşitli uygulamalara yer verilerek deneysel çalışmalar yapılabilir
- Araştırma sonucunda çalışmanın bireysel çalışmada 18 yaş üstü, eğitimci desteğiyle olursa 13 yaş üstü olabileceğine istinaden araştırmacılar çeşitli yaş gruplarıyla deneysel çalışmalar gerçekleştirilmesi önerilir.
- Araştırma, üniversitelerin özgün baskı ders kazanımlarında, örneğin araştırma uygulaması olarak Pamukkale Üniversitesi örnekleme göz önünde bulundurulduğunda ilgili üniversitenin özgün baskı müfredatının5. maddesindeki “farklı malzeme ve yüzeylere özgün baskı resimler yapar” kazanımı altında bu tekniği öğrenmeleri sağlanabilir. (Bknz EK- 5).

KAYNAKÇA

- Akbostancı, İ. (2014). 20. ve 21. yüzyıllarda tekstil baskı tasarımı ve üretiminin değişen tanımı, dspace.marmara.edu.tr. 31-41, doi: 10.17490/Sanat201559167
- Akyürek, C. (1991). *Karaman çevresindeki bazı boya bitkilerinin morfolojisi ve doğal boyamacılıkta kullanılması üzerine bir araştırma*. Yüksek lisans tezi: Selçuk Üniversitesi 1991
- Antmen, A. (2014) *Sanatçılardan yazılar ve açıklamalarla 20. yüzyıl batı sanatında akımlar*, İstanbul: Sel Yayıncılık, 2014.
- Bilir, M. Z. (2018). Ekolojik tekstil baskı tekniği: Tataki-Zome. *İdil Sanat ve Dil Dergisi*, 7(41), 33-38.
- Bilir, M. Z. (2018) Ekolojik Boyama esaslı çok renkli yüzey tasarımı. *Dokuz Eylül Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi (Yedi: Sanat ve bilim dergisi)*, (20), 63-73.
- Bozacı, B. (2016). *Doğanın Şarkısı: Ekolojik Baskı*. Ankara: Zeynes Yayıncılık, 2016.
- Bozacı, B. (2017). *Doğanın Şarkısı: Ekolojik Baskı*. Ankara: Zeynes Yayıncılık, 2017.
- Bozacı, B. (2019). www.baharbozaci.com adresinden 04/02/2019 tarihinde erişilmiştir.
- Ciravoğlu, A. (2009). Mimarlık ve çevreci yaklaşımlar. *Mimarist*, 9(32), s.44
- Dulmann, I. (2019). <https://iritdulman.blogspot.com/?m=1> adresinden 20/03/2019 tarihinde erişilmiştir.
- Duran, K., Bozacı, E., & Karahan, A. (2007). Protein esaslı mamullerin enzimatik ön terbiyesi. *Tekstil ve Konfeksiyon*, 17(3), 187-192.
- Ercivan, G. B. (2017). *Rezerve boyalı tekstillerin gelenekten modern tekstil tasarımları ve uygulamalarına dönüşüm süreci* Yedi: Sanat, Tasarım Ve Bilim Dergisi Kış 2017, Sayı 17: 87-101
- Erdem, R., Bayram, M. A., Bilge, G., & Onur, A. T. A. K. (2018). İpek kumaşların bitki yaprakları ile bölgesel desenlendirilmesi. *Süleyman Demirel Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü Dergisi*, 22(2), 1058-1065.
- Flint, I. (2008). Eco Colour botanical dyes for beautiful textiles. U.S.:Interweave
- Flint, I. (2014). *The Bundle Book, Prophet of Bloom*, Australia.

- Flint, I. (2019). <https://indiaflint.com> adresinden 27/04/2019 tarihinde erişilmiştir.
- Glersne, C. (2013). *Nitel araştırmaya giriş*. Ankara: Anı Yayıncılık.
- İndigo Dergisi. (2016). <https://indigodergisi.com/2016/05/ev-tadilatlarinda-8-gizli-tehlike/> adresinden 02/05/2019 tarihinde erişilmiştir.
- Kahveci, İ. (2001). *Doğala boyama materyallerinin üre+amonyak+kalsiyumokzalot mordan sistemi ve diğer mordanlar kullanılarak kök boya (rubiatorum L.) ile boyanması üzerinde araştırmalar*. Doktora tezi: Gaziosmanpaşa Üniversitesi, Eskişehir.
- Karaarslan, G. (2016). *Sürdürülebilirlik için eğitim eğitmeni olarak fen bilgisi öğretmenleri: Sistemsel düşünme becerilerini geliştirmek için açık alanda sürdürülebilirlik için eğitim modeli*. Doktora tezi, Ortadoğu Teknik Üniversitesi, Ankara.
- Karadeniz, M. (2002). *Sürdürülebilirlik kavramı ve Bartın belediye sınırları içinde sürdürülebilirlik ilkeleri doğrultusunda yaşam kalitesini yükseltme çalışmalarının değerlendirilmesi*. Yüksek Lisans Tezi: Karaelmas üniversitesi, Zonguldak.
- Karahan, G. (2014). <https://www.yesilist.com/surdurulebilirlik-nedir/>12.01.2019 16.37
- Karavit, C. (2008). *Doğadaki İz: Yeryüzü Sanatı*, İstanbul: Telos Yayıncılık.
- Kılıç, S. (2014). *Baskı sanatlarında yeni arayışlar*. *DergiPark, İnönü Üniversitesi Sanat ve Tasarım Dergisi* ; Cilt 7, Sayı 15, S.199-210
- Kırmızı, G. Menet. (2009). *Japon tekstil boyama ve desenlendirme teknikleri üzerine bir araştırma*. Yüksek lisans tezi. Dokuz Eylül Üniversitesi, İzmir.
- Kodaman, L. ve Sarı, S. (2013). Disiplinler arası bağlamda tuval resimlerinin dijital baskı yöntemi kullanılarak giyilebilir sanatta uygulanmasına yönelik bir çalışma, *Cumhuriyet International Journal of Education*, 2 (4), 72-83.
- Leventon, M. (2005). *Artwear: Fashionand anti-fashion*, thames&hudson, London
- Mamur, N. Sanat Eğitiminde sürdürülebilirlik ve çevre eğitimi üzerine bir Çalışma. *Ege Eğitim Dergisi*, 18(2), 774-794.
- Merriam, S.B.(2009). *Nitel araştırma desen ve uygulama için bir rehber*, Ankara: Nobel Yayıncılık.
- Merriam,, S.,B. (2015), *Nitel Araştırma*. (Turan,S.,Çev.). Ankara: Nobel Akademik Yayıncılık.

- Narin, H ve Eraldemir, B. (2017). *Hundertwasser'in ütöpic tasarımlarından yola çıkılarak hazırlanan bir etkinlik önerisi Pamukkale Üniversitesi 1. Uluslararası Sanat Eğitimi Sempozyumu*, Denizli, 20-22 Nisan 2017.
- Özer, D. (2017). Tek kullanımlık kullan-at ürünler üzerinden sürdürülebilirlik ve tüketim incelemesi. Doktora tezi: Ortadoğu Teknik Üniversitesi 2017
- Poyraz, M. Güzel Sanatlar ve Tasarım Fakülteleri Seramik Bölümlerinde Sürdürülebilir Tasarım Dersi ve Uygulama Önerileri. Pamukkale Üniversitesi 1. Uluslararası Sanat Eğitimi Sempozyumu, Denizli, 20-22 Nisan.
- Oyman, N. R. ve Can, D. İ. (2017). *Okalıptüs bitkisiyle ipek ve pamuklu kumaş üzerine eko- baskı uygulamaları*, II. Uluslararası Akdeniz'de Sanat Sempozyumu, 189-194.
- Oyman, N. R. ve Can, D. İ. (2017). *Giyilebilir sanatta eko boyama- baskı teknikleri uygulamaları*. DOI:10.7816/idil-06-36-10 idil ,2017 cilt 6 sayı 36 volume 6 issue 36, Issue 372581 www.idildergisi.com
- Özgüney, A. T. Seçim, P., Demir, A. Gülümser, T., & Özdoğan, E.(2015) Çeşitli doğal lifler üzerine kökboyanın ekolojik baskısı. *Tekstil ve Konfeksiyon*, 25(2), 166-171.
- Samsun, M. (2008). *Sanatsal yaratım sürecinde sanat-sanatçı ve ideoloji sorunsalı*. Yüksek Lisans Tezi. Cumhuriyet Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, 2008.
- San, İ. (1983). *Sanat eğitim kuramları*, Ankara: Tan Yayınları.
- Şanlı, H. S. ve Kaya, Ü. (2017). Çivit otu ile boyanan ipek, pamuk ve yün kumaşların bazı haslık değerleri. DOI: 10.7816/idil-06-37-12idil, 2017, Cilt 6, Sayı 37, Volume 6, Issue 372581 www.idildergisi.com
- Taği, S. Ö. (2018). Tekstil tasarımında alışılmadık bir ekolojik baskı yöntemi "Paskı". *İdil Sanat ve Dil Dergisi*, 7(43), 327-333.
- Tansuğ, S. (2004). *Çağdaş Türk sanatı*. Ankara: Remzi Kitabevi
- Taştan, T. R. (2016). Sanat, doğa ve teknoloji ekseninde sanatçılar ve yapıtlar. *İdil Sanat ve Dil Dergisi*, 5(19), 169-180.
- [T.C. Dışişleri Bakanlığı \(2002\). Dünya Sürdürülebilir Kalkınma Zirvesi](http://www.mfa.gov.tr/dunya-surdurulebilir-kalkinma-zirvesi_johannesburg_-26-agustos---4-eylul-2002_.tr.mfa) http://www.mfa.gov.tr/dunya-surdurulebilir-kalkinma-zirvesi_johannesburg_-26-agustos---4-eylul-2002_.tr.mfa sayfasından 20/04/2019 tarihinde erişilmiştir.

- Teker, M.S. (2016)., *Rezerve boyama tekniği ile indigo, kökboya, kekik posasının giysi koleksiyonunda kullanılması*. Sanatta Yeterlik Tezi, Akdeniz Üniversitesi, Antalya.
- Torgan, E. ve Karadağ, R. (2017). *Doğal boyaların günümüz tekstillerinde kullanımı ve sürdürülebilirliği: Armagğan Koleksiyonu*”, II. Uluslararası Akdeniz’de Sanat Sempozyumu, 82-85.
- Tuna, C. (2013). *Sanatsal tekstiller, giyilebilir sanat ve moda olgusu, 1.Uluslararası Sanat, Tasarım ve Manipülasyon Sempozyumu Bildiri Kitabı*, Sakarya Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi, 21-13 Kasım, 47-50, Sakarya.
- Türnüklü, A. (2000). Eğitimbilim araştırmalarında etkin olarak kullanılabilir nitel bir araştırma tekniği: Görüşme. *Kuram ve Uygulamada Eğitim Yönetimi Dergisi*, 6(4), 543-559.
- Uğurlu, A. ve Uğurlu, S. S. (2006). “*Yörenin Kültürel Kimliği Olarak Buldan Bezi*”, *Buldan Sempozyumu*, 275-280.
- Unesco (2005) *International implementation scheme*, United Nations Decade of Education for Sustainable Development (2005-2014) <http://www.unesco.org/education/desd> sayfasından erişilmiştir.
- Yeni, O. (2014). Sürdürülebilirlik ve sürdürülebilir kalkınma, Bir yazın taraması. *Gazi Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi*, 16(3), 181-208.
- Yıldırım, A ve Şimşek, H. (2005). *Sosyal bilimlerde nitel araştırma yöntemleri*. Ankara: Seçkin Yayıncılık.
- Yurdakuler. C. (2016). *Yeşil Gazete*. <https://yesilgazete.org/blog/2016/03/12/dogal-boyama-renklerin-kaynagina-donus/> 01/05/2019 tarihinde erişilmiştir.
- <https://www.creativityfuse.com/2010/10/andy-goldsworthy-sublime-and-beautiful-environmental-art/> 20/06/2019 22:25 tarihinde erişilmiştir

EKLER**Ek: 1**

Ön görüşme

Alt problemler	Görüşme soruları	Nihai tema ve kodlar	Satır no	Ön görüşme cevapları
1-Görsel sanatlar	1-Ecoprint tekniği		1	Sanat: Hayır
öğretmeni adaylarının	ve uygulamaları	Ecoprint bilgisi	2	Ekko: Hayır
Ecoprint tekniği ve	hakkında bilginiz		3	Dante: Kısmen
uygulamalarına	var mı?		4	Palet: Hayır
ilişkin görüşleri		Hayır 6	5	Şimşek: Hayır
nelerdir?		Kısmen 2	6	Balık: Hayır
			7	Vintage: Hayır
			8	Nostalji: Kısmen
	2-Ecoprint'te	Ecoprint malzemeleri	9	Sanat: -
	kullanılan		10	Ekko: İsimden yola çıkacak olursak (ecoprint) doğal malzemelerin oluşturduğu
	malzemeler		11	baskı diye düşünüyorum. Kullanılan malzemeler ise doğal olmak suretiyle her türlü
	nelerdir?	Geri Dönüşüm	12	malzeme olabilir.
		Tanımlayamama	13	Dante: Bitkiler, pamuklu kumaş, doğal keten kumaş deri, bitki ve kumaşı (vb.)
		Bilgi eksikliği	14	kaynatmak için vb.
		Doğal	15	Palet: -
		Baskı	16	Şimşek: Bilmiyorum
			17	Balık: Doğal malzemeler ya da çevreye geri dönüşüm katkısı sağlanabilecek
			18	malzemelerden olabilir.

		19	Vintage:-
		20	Nostalji: Doğadan malzemeler, yaprak, çiçek,dal,v.b. boya baskı yapılacak kumaş
		21	ipek vb.
3-	Moda	22	Sanat: -
Ecoprint'in		23	Ekko: Sanat, giyim ve farklı basım türleri.
kullanım alanları		24	Dante: Kumaş baskıları ile giyim sektörü deri (doğal ürünler) ile aksesuarlar, giyim
nelerdir?	Sanat , giyim, moda,	25	Palet: -
	tanımlayamama,	26	Şimşek: Bilmiyorum
	yetersizlik	27	Balık: -
		28	Vintage:-
		29	Nostalji: Giyim sanat moda tekstil
4-		30	Sanat:-
Ecoprint tekniği	Uygulama yaş aralığı	31	Ekko: 7 ve üstü Doğal malzemelerin türüne göre değişkenlik gösterdiği
hangi yaştan	Yaş aralığı nedenleri	32	düşünüyorum. Bu noktadan yola çıkarak küçük yaş grubu için uygun olabilir.
itibaren çalışmak		33	Dante: 13 yaş ve üstü. Çünkü boyanın ürüne geçmesi için sıcak suda belirli bir
için uygundur?	7 ve üstü 2 kişi	34	süre kaynatmak gerekir güvenlik açısından böyledir.
	13 ve üstü 1 kişi	35	Palet: Her tekniğin her yaş grubuna kullanabileceğini düşünüyorum, çünkü yaş
	Her yaşa uygun 1 kişi	36	gruplarında bir gözetmen eşliğinde yapılabileceğini düşünüyorum. Ya da kullanılan
	Doğal,	37	malzemerden yaş gruplarına göre seçilip o şekilde yapabiliriz
	tanımlayamama	38	Şimşek: -
		39	Balık: -
	Malzeme	40	Vintage:-
	değişkenliği	41	Nostalji: 7 ve üstü.Baskı çalışmaları çocuklar için de yeterli düzeyde zararsızbir
	Güvenlik	42	çalışmadır. Gelişmeleri ve yaratıcılıkları yönünde , olumlu şeyler olabileceğini
	Gözetmen desteği	43	düşünüyorum.

5-Ecoprint tekniği	Uygulama mekanı	44
uygulamaları özel		45
ortam ve şartlar	Tanımlayamama	46
gerektirir mi?	Önemli	47
	rahatlık	48
		49
		50
		51
		52

Sanat: -

Ekko: Gerekirir çünkü doğal malzemelerin uygun işleneceği ortam önemlidir.

Dante: -

Palet: -

Şimşek: -

Balık: -

Vintage:-

Nostalji: Atölye ortamı olsa daha rahat çalışılır. Fakat evde balkon da yapılabilir.

Özel ortam gerektirmez.

2-Sanatta ekolojik	6-Sanatta ekolojik	Ecoprint	ve	53
(doğal) malzeme	(doğal) malzeme	sürdürülebilirlik		54
kullanımı ile	kullanımı			55
sürdürülebilir gelecek	sürdürülebilir bir			56
arasında öğrenciler	gelecek için			57
nasıl bir ilişki	gerekli midir?	Evet, 4 kısmen, 4	4	58
kurmaktadır?		doğal malzeme		59
		sağlık		60
		geri dönüşüm		61
		kalıcılık		62
		endüstriyel üretim,		63
		çevre kirliliği		64
				65
				66
				67
				68
				69

Sanat: Evet, Bazı sanatçılar doğal malzemelerde eser ortaya koymuştur.

Ekko: Malzemelerin muhafaza ediliş durumuna göre gereklidir

Dante: Kısmen,

Çünkü doğal var olan boyalar ile boyamak çevre kirliliği sağlık açısından allerjen gibi durumları önler fakat endüstriyel üretimde her malzeme Ecoprinte uygun olmayacağı için uygulamada eksik kalabilir.

Palet: Kısmen.

Kendimden örnek vermek gerekirse, ben tuval üzerine yağlı boya yapıyorum. Fakat bunu yaparken doğadan nesnelere de tuvalime yerleştiriyorum. Eğer bir demir kapı çalışıyorsam demir bir parçasıyla da tuvalime yerleştiriyorum. Hatta en önemli örneğim ise tuvalimin astarını toprak ve taşlardan yararlanarak yapıyorum.

Şimşek: Evet, Gereklidir. Kimyasal kullanımı azaltabiliriz. Doğal malzemelerin renginden faydalanabiliriz.

Balık: Evet, estetik bir şekilde geri dönüşüm sağlamak, herkesin ilgisiyle katılabileceğini düşünüyorum.

Vintage: Kısmen, Doğal malzemeler kalıcı olmayabilir fakat muhafaza edilirse sürdürebilecek bir gelecek için gereklidir.

		70	Nostalji: kısmen
7-	Ecoprint ve çevre	71	Sanat: -
Ecoprint tekniği	duyarlılığı	72	Ekko: Yaratır, makineleşen ve sistematik hale gelen dünya içerisinde doğal yaşamın yarlığını hatırlatır.
uygulamaları		73	Dante: Yaratır. Çünkü organiktir ve günümüz şartlarında çevreye minimum zarar yaratma çabasını destekler
çevre duyarlılığı	Yaratır 8 kişi	74	Palet: -
konusunda		75	Şimşek: -
farkındalık yaratır mı?	Faydaları hatırlatır	76	Balık: Kesinlikle yaratacağımı düşünüyorum. Doğadaki malzemelerin kullanılacağını düşündüğüm için sonuçta her gün gördüğümüz objelerin estetik bir esere dönüşmesi ilgi çekici.
	Minimum zarar	77	Vintage:-
	çabası	78	Nostalji: Çevremizin ne kadar güzel bitkileri, yaprakları renkleri olduğunu farkına varıp, doğayı koruyabiliriz.
	Doğanın güzelliğini	79	
	gözleme	80	
		81	
		82	
		83	
9-	Ecoprint uygulama	84	Sanat: Ecoprint tekniğinin ve olduğunu hakkında bilgim yok fakat programlarda yer almasını gerektiğini düşünüyorum. Çünkü öğretilmesi gereken bir teknik olduğunu düşünüyorum.
Ecoprint tekniği	uygunluğu	85	Ekko: Sanatın kapsamlı bir yelpaze açısından değerlendirilmesi için uygundur. Sürdürülebilir sanat için uygundur.
sürdürülebilir		86	Dante: Doğal malzemeler kullanıldığına göre bence uygundur ve malzeme konusunda da sağlıklı olabilir. Yer almalıdır.
sanat eğitimi için	Tanımlayamama,	87	Palet: -
uygun mudur,	Uygun 4 kişi	88	Şimşek: -
görsel sanatlar	Etkileyici öğretici	89	Balık: -
öğretim	sağlıklı	90	Vintage:-
programlarında	Kapsamlı	91	Nostalji: Kesinlikle uygundur. Bence her birey bu deneyimi yaşamalı,
yer almalı mı?	Eğitim	92	
		93	
		94	
		95	

				96	öğrenmelidir. Etkileyici, öğretici, renkli, bir çalışmadır.
3-Mevcut atölye derslerinde kullanılan malzemenin sürdürülebilir bakımından uygunluğuna ilişkin öğrenci görüşleri nelerdir?	8-Seçmeli Anasanat derslerinde kullanılan malzemeleri sürdürülebilir yaşam bakımından ilişkin yaşam görüşleri bakımından uygun buluyor musunuz?	ve atölye yaşamla ilişki	Sürdürülebilir yaşamla ilişki	97	Sanat: Bazılarını uygun buluyorum bazılarını uygun bulmuyorum. Örneğin bir grafik anasanat dersi ve malzemeleri sürdürebilir yaşam için uygundur, fakat resim dersleri ve malzemelerini sağlıklı yaşamın tetiklerini düşünüyorum.
				98	
				99	
				100	Ekko: Kısmen
				101	Dante: Sanatta önemli olan bazı unsurlardan biri de farklılık diye düşünüyorum. Seçmeli ve anasanat derslerimizdeki malzemeler standart kullanılan malzemedan ziyade farklı doğada bulunan malzemeler üzerine de yapabileceğini düşünüyorum. Bu yüzden sadece bir tuvalle vey a kille sınırlı kalsın istemiyorum.
				102	
				103	
				104	
				105	Palet: Seçmeli sanat atölyelerde daha uygun olsa da anasanat atölye derslerinde genel olarak sağlığa zararlı ve doğada uzun süre de kaybolan malzemelerden kullanıyoruz.
				106	
				107	
				108	Şimşek: -
				109	Balık: Evet, kısmen uygun buluyorum. Bir heykel dersinde geri dönüşüm malzemeleriyle bir çalışma yapmamız ya da kolaj tekniğiyle bir tuval çalışması yapmamız.
				110	
				111	
				112	Vintage: Evet, uygun olması mümkündür. Kullanılan malzeme ve kalitesine göre bir yağlıboya ya da heykel yıllarca zarar görmeden durabiliyor.
				113	
				114	Nostalji: Kısmen
4-Ecoprint tekniği ile çalışma ilişkin görüşleri nelerdir?	10- Ecoprint tekniği ile özgün (sanatsal) çalışmalar yapılabilir mi?	Sanat eseri	Sanat eseri	115	Sanat: Her bireyin yaratıcı zekayla sadece ecoprint tekniği ile değil her teknik ile sanatsal çalışmalarla yapabileceğini düşünüyorum.
				116	
				117	Ekko: Yapabilir, bu durum farklı malzemeler kullanma ve çalışma prensibine göre değişir.
				118	Dante: -
				119	Palet: -
				120	
				121	Şimşek: Kısmen yapılabilir. Kullanılan bitki ya da basılacak ürün çeşitlendikçe

Çalışma prensibi	122	özgün olur fakat sürekli devam edildikçe tekrara düşebilir.
Kendini tekrar etme	123	Balık: Kesinlikle yapılabileceğini düşünüyorum. Sonuçta işin içinde bir üretim varsa mutlaka özgünlük olacağını düşünüyorum.
	124	
	125	Vintage: -
	126	Nostalji: Yapılabilir .farklı baskı çeşitleri uygulanabilir.

Son görüşme

Alt problemler	Görüşme soruları	Nihai kodlar	Satır no	son görüşme cevapları
1-Görsel sanatlar öğretmeni adaylarının Ecoprint tekniği ve uygulamalarına ilişkin görüşleri nelerdir?	1-Ecoprint tekniği ve uygulamaları hakkında bilginiz Evet 8 var mı?	Ecoprint bilgisi	127	Sanat: Evet
			128	Ekko: Evet
			129	Dante: Evet
			130	Palet: Evet
			131	Şimşek: Evet
			132	Balık: Evet
			133	Vintage: Evet
			134	Nostalji: Evet
	2-Ecoprint'te kullanılan malzemeler nelerdir?	Ecoprint malzemeleri	135	Sanat: Çeşitli kumaşlar (buldan bezi, ipek kumaş, vb.) gibi, çeşitli canlı bitkiler, ip, sopa, tarzı malzemeler, makas, ocak, tencere, su, şap, küf tuzu
			136	
		Doğal malzeme,	137	Ekko: Kumaş (ipek veya pamuksu), bakısı yapılacak olan bitkiler (yapraklar, çiçekler vb.) şap, ip, kaynatma işlem için kazan.
		kumaş, ipek, keçe,	138	
		meyve kabuğu, bitki	139	Dante: Uygulanacak olan ham pamuk, doğal kumaş, keçe, kağıt, deri, üzerine renk vermesi için çeşitli bitki meyve-sebze kabukları, sarmak için sopa ve ip vb.
		yaprağı,	140	
		demir sülfat, mordan,	141	Demir sülfat ya da paslı demir, mordanlama için soya sütü yoğurt vb. Kaynatmak için kazan, su
		pas, kaynatma, çiçek	142	

	çubuk, ip kazan	143	Palet: Doğal kokulu bitkiler, yapraklar. Kükürt Çamaşır sodası Doğal kumaşlar (ipek, keçe, pamuksu) İp, sopa, sıcak su, tencere
		144	
		145	Şimşek: Doğal malzemeler, bitkiler, meyvelerin kabukları, paslı demir, sodium sülfat, çamaşır sodası
		146	
		147	Balık: Doğal malzemeler, bitkiler kullanılıyor (kokulu ve renkli bitkiler) kükürt, çamaşır sodası demir, sülfat, kumaş ve çeşitleri, sarmak için çubuk gerekli
		148	
		149	Vintage: İpek, kumaş, buldan kumaşı, şap, küflü demir, ip, keçe, nar, soğan, kazan vs gibi malzemeler
		150	
		151	Nostalji: Kumaş çeşitleri (ipek, pamuk, keçe vb.) demir, bitkiler, ip, kaynatabileceğimiz su ve kazan tüp, fırça, streç film, saracak sopa.
		152	
3-Ecoprint'in kullanım alanları nelerdir?	Moda Sanat Moda tasarım, endüstriyel tasarım, sanat, tekstil, giyim, baskı	153 154 155 156 157 158 159 160	Sanat: Moda tasarım, tekstil alanında kullanılır. Ekko: Sanatsal çalışmalar tekstil ve giyim alanında kullanılabilir. Dante: Sanatsal işler, giyim sektörü, aksesuar Palet: Ecoprint, moda tasarım, endüstriyel tasarım, alanlarında kolaylıkla kullanılabilir. Şimşek: Baskı resim Balık: Baskı resim tekniğinde kullanılıyor Vintage: Tekstil alanında, eğitim alanında bir çok alanda kullanılabilir. Nostalji: Giyim sanat moda tekstil
4-Ecoprint tekniği hangi yaştan itibaren çalışmak için uygundur?	Uygulama yaş aralığı, Yaş aralığı nedenleri 7 ve üstü 13 ve üstü 3 16 ve üstü 3 18 ve üstü 1	161 162 163 164 165 166 167	Sanat: 16 yaş üstü. Kullanılan malzemelerin içerisinde dikkatli davranılmadığı sürece cilde, zarar verebilecek malzemelerden dolayı 16 yaş ve üstü olabileceğini düşünüyorum. Ekko: 16 ve üstü. Yapılan çalışma süreci içerisinde tehlike arz edecek aşamalardan dolayı. (kaynatma işlemi gibi) Dante: 13 yaş ve üstü. Güvenlik açısından, kaynatma sürecinde dikkat, gerektiriyor, sarma işleminde güç ve dikkat edebilecek olmaları.

		168	Palet: 13 yaş ve üstü. Kumaşlar hazırlandıktan sonra sopaya iplerin sıkı bir şekilde
Güvenlik		169	sarılması gerekiyor, bu yüzden kasların ve ortamda kaynaklanan bir kazanın
Güç		170	bulunmamasından dolayı 13 yaş ve üstü olması gerektiğini düşünüyorum.
		171	Şimşek: 13 yaş ve üstü. Kaynatma işlemi yapılacağı için 13 yaş ve üstü olması
		172	kaynatma işlemi uygulaması eğitmen tarafından yapılırsa 10 ve üstü de olabilir.
		173	Balık: 18 yaş ve üstü
		174	Kullanılan malzeme ve yapılış aşamaları yüzünden belli bir yaş sınırı gerekli
		175	olduğunu düşünüyorum.
		176	Vintage: 16 yaş ve üstü. Tedbirli olunması gereken ve güç isteyen bazı aşamalar
		177	buluyor.
		178	Nostalji: 7 ve üstü
		179	Küçük çocuklar için zararlı bir madde yok, fakat kaynatma aşamasında bir yetişkin
		180	yardımları ile devam edebilirler. Her yaş için zevkli bir çalışma olduğunu
		181	düşünüyorum.
5-Ecoprint tekniği	Uygulama mekanı	182	Sanat: Özel ortam olması gerektiğini düşünüyorum.
uygulamaları özel		183	Ekko: Uygun ortam gerektirir. Atölye ortamı vb. Yerler uygundur.
ortam ve şartlar	Evet 7	184	Dante: Kumaşları serebilecek düz zeminlere, kazanda kaynatılabilecek uygun
gerektirir mi?	Hayır 1	185	ortam gereklidir. Onun dışında çoğu ortamda yapılabilir.
		186	Palet: Evet gerekir. Çünkü uygulaması sırasında ocağa (piknik tüpü) gibi yakıcı bir
	Özel alan	187	malzemeyle kaynama yapılması için ortam gerekir. Eğer bu işlem kolaylık
	Atölye	188	sağlanabilecek bir alanda yapılırsa daha az tehlikeli olabilir.
	Güvenlik	189	Şimşek: Özel ortam ve şartlar gerektirmez sadece ocak ve tencere gibi malzemeler
	Rahat	190	gerekir.
		191	Balık: Evet gereklidir. Çünkü kaynatmak gerekiyor.
		192	Vintage: En azından su kayna bilecek bir ortam ve geniş masala bir ortam
		193	gerektiriyor.

				194	Nostalji: Evet geniş ve ferah bir atölye ortamı daha rahat olacaktır.
2-Sanatta	6-Sanatta	Ecoprint	ve	195	Sanat: Evet, Doğal malzemelerden kaynaklı kendini yenilikçi olduğu için
ekolojik (doğal)	ekolojik (doğal)	sürdürülebilirlik		196	sürdürülebileceğini düşünüyorum.
malzeme kullanımı	malzeme			197	Ekko: Evet. Doğal malzemeleri direkt kullanmak varlıklarını korumak için
ile sürdürülebilir	kullanımı			198	etkilidir.
gelecek arasında	sürdürülebilir bir	Evet 8		199	Dante: Evet. Çünkü çevreye zararsız, geri dönüşüme uygun, tekrar tekrar
öğrenciler nasıl bir	gelecek için	Yenilikçi		200	kullanabilmek kaynakları dengeli kullanabilmek adına gereklidir.
ilişki kurmaktadır?	gerekli midir?	Direk kullanım		201	Palet: Evet. Çünkü doğada bir çok bitki var ve her bitkinin rengi farklı bunlar
		Doğalı koruma		202	kullanılarak kumaş üzerindeki baskılar günlük yaşantımızda kıyafetlerimizde de
		Zararsız		203	kullanılır ve sürdürülebilirlik.
		Geri dönüştürülebilir		204	Şimşek: Evet, Kimyasal kullanımı azaltacağı için bence gereklidir.
		Dengeli		205	Balık: Evet.
		kullanım		206	Vintage: Evet. Doğal malzeme kullanımı gerekli şartlarda uyulduğu takdirde
		Günlük kullanım		207	sürdürülebilir bir hale geliyor.
				208	Nostalji: Evet. Doğal malzemeler kullandığımız için dalından kopmuş artık
				209	kurtaramayacağımız bitkileri değerlendiriyoruz. (meyve kabukları gibi)
7-Ecoprint tekniği	Çevre	kirliliği,		210	Sanat: Ecoprintle kullanılan canlı bitkilerden dolayı farkındalık yaratır.
uygulamaları	ecoprint			211	Ekko: Yaratır. İnsanların göremediği bir teknik ve üslup ile ortaya konması bir
çevre duyarlılığı	uygulamaları,			212	avantajdır.
konusunda				213	Dante: Yaratır, çünkü bu uygulamalarının organik çevreye zararsız olduğunu
farkındalık yaratır	Evet 8	doğal		214	bilerek, bu konuya dikkat çekilebilir. Örneğin moda dünyasında bu kadar sentetik
mi?	malzeme, farkındalık,			215	kumaş ve boyaların içinde doğal malzemeyi moda haline dönüştürülebilir.
	Doğayı koruma			216	Palet: Evet, çünkü doğadan elde edilen ürünler kullanılarak yapılan bu çalışmalar,
				217	doğaya daha az zarar vermemizin gerektiğini hatta hiç zarar vermemeliyiz. Doğanın
				218	bize sunduğu güzellikleri değerlendirmeliyiz.
				219	Şimşek: Evet elde edilen yani üretilenlerde doğal malzemelerde neler

		220	yapabileceğimizi farkedebiliriz
		221	Balık: Evet, yaratır. Doğal malzemelerin bitkilerin ne kadar değerli olduğunu ve
		222	doğal malzemelerde nelerin yapılabileceğini gösterir.
		223	Vintage: Evet, en azından doğada yok olabilen malzeme kullanımı her açısından
		224	daha iyi iyidir.
		225	Nostalji: Kesinlikle farkındalık yaratır. Çünkü bu çalışmanın doğal yöntemlerle
		226	yapılıyor olmasından dolayı daha çok doğayı koruyup, fidanlar dikip yeni bitkiler
		227	keşfetmeye çalışacağız.
9-Ecoprint tekniği	Ecoprint uygulama	228	Sanat: Kesinlikle uygundur tamamen doğal malzemelerle elde ediliyor yapılan
sürdürülebilir	uygunluğu	229	çalışmalar bir görsel öğretmenin bilmesi gerektiği teknik olmalıdır. Öğretmenin
sanat eğitimi için		230	programlarında yer almalıdır.
uygun mudur,		231	Ekko: Yer almalıdır. Ortam ve malzeme bakımında kısıtlanma olmadığı sürece
görsel sanatlar	Olmalı 7	232	sanat eğitimi için önemli olacağını düşünüyorum.
öğretim	Olmamalı 1	233	Dante: Uygundur. Yerde almalıdır. Çünkü çocukların karakter ve bakış açılarının
programlarında	Uygun şartlar olması	234	geliştiği dönemde, algılarının açık iken sürdürülebilir yaşam bilincini oluşturmada
yer almalı mı?	Tesadüfe açık	235	basamak olabilir.
	Faydalı	236	Palet: Aslında farklı bir teknik. Bence almalı, çünkü ben bu teknik altında hiç bir
	Farklı	237	fikrim yokken daha öğrendikten sonra en basitinden dışarı çıktığımda şu çiçek
	Bilinç oluşturma	238	hepsi renk veriyor, yaprak hangi renk veriyor diye düşünmeye başladım.
		239	Şimşek: Uygundur. Bazı işlemlerin öğretmenin kontrolü altında olması şartıyla.
		240	Bir kazan olarak kullanılabilir. Mesela atık ya da doğal malzemelerle kompozisyon
		241	kurulabilir.
		242	Balık: Uygun olmadığını düşünüyorum. Görsel sanatlar eğitiminde uygun şartlar
		243	olursa kullanılabilir.
		244	Vintage: Kesinlikle uygun olduğunu düşünüyorum. Tesadüf ve bilinçli sanat eseri
		245	çıkarmaya elverişli bir teknik. Görsel sanatlar öğretim programında yer almalıdır.

			246	Nostalji: Bence kesinlikle seçmeli sanat baskı dersinde bu teknik gösterilmelidir.
			247	Çok zevkli ve faydalıdır.
3-Mevcut derslerinde kullanılan malzemenin sürdürülebilir bakımından uygunluğuna öğrenci görüşleri nelerdir?	atölye 8-Seçmeli Anasanat derslerinde kullanılan malzemeleri sürdürülebilir yaşam bakımından ilişkin yaşam görüşleri bakımından uygun buluyor musunuz?	ve Sürdürülebilir yaşamla ilişki	248	Sanat: Kısmen uygun buluyorum bazı malzemelerin içerisinde bulunan maddelerden dolayı yaşamı tetiklediğini zarar verebileceğini düşünüyorum gerekli ortam sağlanmadığı takdirde.
			249	Ekko: Kısmen buluyorum. Ecoprint uygulanması kadar sürdürülebilir olmayabilirler
			250	Dante: Bazıları evet, bazıları hayır, çünkü kullanılan boyalar kimyasal çevreye zararlı, fakat kil, çamur vs. gibi dönüşümü sağlıyor
			251	Palet: Evet, Çünkü bazı boyalar haen daha kimyasal madde kullanılmadan bitkilerden elde edilebilecek boyaların yapılacağını düşünüyorum.
			252	Şimşek: Uygun buluyorum fakat uygulaması sınırlı çünkü sadece kompozisyon kurabiliyoruz ekstra bir yenilik olursa çok daha uygun olur.
			253	Balık: Kısmen kolajlarda kullandığımız doğal malzemeler gibi
			254	Vintage: Çevre duyarlılığı konusunda çok uygun olmadığını düşünüyorum. Ne insana ne çevreye zararı olmayan ecoprint tekniği daha uygun.
			255	Nostalji: Hazır boyalar kullandığımız için, doğaya zarar vererek elde ediyoruz aslında. Fakat bu çalışmada, meyve kabukları ve ya dalından kopmuş bitkileri değerlendirdiğimiz için doğaya zarar vermiyoruz.
			256	
			257	
			258	
			259	
			260	
			261	
			262	
			263	
4-Ecoprint tekniği ile sanatsal yapmaya öğrenci görüşleri nelerdir?	10-Ecoprint tekniği ile (sanatsal) çalışmalar yapılabilir mi?	Sanat eseri	264	Sanat: Özgün ve sanatsal olarak çeşitli çalışmalar elde edilebilir örneğin tekstil üzerinde farklılıklar olabilir, moda tasarım üzerine farklılık yaratılabilir.
			265	Ekko: Farklı malzemeler (farklı bitkiler) farklı etkiler ortaya koyar.Buna bakılarak özgün çalışmalar yapılabilir.
			266	Dante: Yapılabilir. Kullanılan her bitki, kumaş yüzey vs. farklı renk ve kurgularda çalışılabilir.
			267	Palet: Yapılabilir. Tuval üzerinde, bir grafik tasarımdA, çanta, ayakkabı da kullanılabilir. Tuval üzerinde kalaylar üzerinde yapılabilir.
			268	
			269	
			270	
			271	

272	Şimşek: Özgün kompozisyonlar kurulabilir fakat ürün çeşitliliği olmazsa tekrara düşebilir.
273	
274	Balık: Kısmen, genellikle tam olarak işlediğimiz sonda her zaman çıkmayabilir.
275	Vintage: Ecoprint tekniği deneysel yollarla keşfe açık bir teknik özgün (sanatsal)
276	çalışmalara son derece açık
277	Nostalji: Kesinlikle çok yaratıcı, özgün çalışmalar çıkacaktır. Üretkenlik olarak
278	önü açık bir çalışma.

Ek: 2 Öğrenci uygulama sonuçları

Dante rumuzlu öğrencinin ipek üzerine okaliptüs ve karabiber yaprağı çalışması

Nostalji rumuzlu öğrencinin ipek üzerine okaliptüs karabiber ve sardunya yaprağı çalışması.

Vintage rumuzlu öğrencinin pamuklu yüzey üzerine okaliptüs karabiber, sarı çiğdem çalışması

Balık rumuzlu öğrencinin nar kabuğuyla renklendirilmiş ipek üzerine okaliptüsve karabiber çalışması

Şimşek rumuzlu öğrencinin pamuklu yüzey üzerine okaliptüs, karabiber çalışması

Palet rumuzlu öğrencinin, nar kabuğu ile renklendirilmiş pamuklu yüzey üzerine okaliptüs, karabiber, gül yaprağı çalışması

Ekko rumuzlu öğrencinin keçe üzerine okaliptüs çalışması

Sanat rumuzlu öğrencinin, nar kabuğu ile renklendirilmiş demir mordanlı , karabiber, okaliptüs, kasımpatı, ve ıtır çalışması

Vintage rumuzlu öğrencinin pamuklu yüzey üzerine, okaliptüs, gül yaprağı, karabiber yaprağı ve sarı çiğdem çalışması

Ecco rumuzlu öğrencinin ipek üzerine 3D yöntemi ile çalışması

Balık rumuzlu öğrencinin patiska yüzey üzerine okalıptüs, karabiber ve gül yaprağı çalışması

Dante rumuzlu öğrencinin patiska üzerine okalıptüs ve karabiber yaprağı çalışması

Ecco rumuzlu öğrencinin patiska üzerine okaliptüs karabiber ve ıtır yaprağı çalışması

Nostalji rumuzlu öğrencinin patiska üzerine okaliptüs karabiber ve gül yaprağı çalışması

Şimşek rumuzlu öğrencinin ipek üzerine 3D çalışması

Balık rumuzlu öğrencinin pamukluyüzey üzerine okaliptüs karabiber kasımpatı çalışması

Ek: 3 Öğrenci Gözlem Formu

Gözlemin Amacı: Pamukkale Üniversitesi Eğitim Fakültesi Resim-İş Eğitimi Bölümü özgün baskı dersi almış, gönüllü öğrenciler ile yapılan görüşme sırasında görüşmecilerin verdikleri tepkileri kayıt altına almaktır.

Rumuz :

Davranış ve tepkiler	Evet	Hayır
Görüşmeye istekli miydi?		
Araştırmaya yeterli zaman ayırabildi mi?		
Araştırma konusu ilgisini çekti mi?		
Uygulama aşamalarını doğru yapabildi mi?		
Düşüncelerini ifade edebildi mi?		
Araştırmaya dönüt verebildi mi?		

Gözlemci Yorumu:

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Ek: 4

Değerli Öğrenci,

Ben, Nuran Çağdaş Ören. PAÜ, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Resim-İş Eğitimi Bilim Dalı'nda Yüksek Lisans öğrencisiyim. Doç. Dr. FeryalBeykal Orhun danışmanlığında, "Görsel Sanatlar Eğitiminde Sürdürülebilirlik Bağlamında Ecoprint Çalışmalarının Değerlendirilmesi" başlıklı yüksek lisans tezi araştırmamı yürütmekteyim. Bu yazılı görüşme formu araştırmama veri toplamak için oluşturulmuştur. Etki altında kalmaksızın vereceğiniz yanıtlar araştırmamın bulgularına önemli ölçüde katkı sağlayacaktır ve araştırma dışında hiçbir şekilde kullanılmayacaktır. Yardımlarınız için şimdiden teşekkür ederim.

Nuran Çağdaş Ören
Tel: 05321679281
E-posta: nurancagdasoren@gmail.com

1. Ecoprint tekniği ve uygulamaları hakkında bilginiz var mı?

Evet Kısmen Hayır

2. Ecoprint'te kullanılan malzemeler nelerdir?

(Belirtiniz)

3. Ecoprint'in kullanım alanları nelerdir?

(Belirtiniz)

4. Ecoprint tekniği hangi yaştan itibaren çalışmak için uygundur?

7 ve Üstü 10 ve üstü 13 ve üstü 16 ve üstü 18 ve üstü

(Neden? Açıklayınız)

5. Ecoprint tekniği uygulamaları özel ortam ve şartlar gerektirir mi?

(Nasıl? Açıklayınız.)

6. Sanatta ekolojik (doğal) malzeme kullanımı sürdürülebilir bir gelecek için gerekli midir?

Evet Kısmen Hayır

(Nasıl? Örnekleyerek açıklayınız.)

7. Ecoprint tekniği uygulamaları çevre duyarlılığı konusunda farkındalık yaratır mı?

(Nasıl? Açıklayınız.)

8. Seçmeli ve Anasanat atölye derslerinde kullanılan malzemeleri sürdürülebilir yaşam bakımından uygun buluyor musunuz?

(Belirtiniz)

9. Ecoprint tekniği sürdürülebilir sanat eğitimi için uygun mudur, görsel sanatlar öğretim programlarında yer almalı mı?

(Neden? Örnekleyerek açıklayınız)

10. Ecoprint tekniği ile özgün (sanatsal) çalışmalar yapılabilir mi?

(Nasıl? Açıklayınız.)

Sanat eğitiminde ekolojik malzeme kullanımı ve sürdürülebilir bir gelecek için önemi konusunda ayrıca belirtmek istedikleriniz varsa, aşağıdaki boşluğa yazabilirsiniz.

Ek:5**PAMUKKALE ÜNİVERSİTESİ ÖZGÜN BASKI DERS KAZANIMLARI (2019)**

- 1 Özgün baskı resminin tanımı, türleri ve tarihsel gelişim sürecini açıklar.
- 2 Özgün baskının resim sanatındaki yerini açıklar.
- 3 Her düzeyde yaş grubu için uygulanabilir kazı ve basım teknikleri geliştirir.
- 4 Baskı resim araç –gereç kullanım yöntemleri ile uygulama ve uygulatma yeteneği kazanır.
- 5 Farklı malzeme ve yüzeylerle özgün baskı resimler yapar.
- 6 Ürettiği sanatsal çalışmalar üzerine portfolyo hazırlar.
- 7 Özgün baskı sanat çalışmalarını sergileme yöntemlerini uygular.

ÖZGEÇMİŞ

Kişisel Bilgiler	
Adı:	Nuran
Soyadı:	ÇAĞDAŞ ÖREN
Doğum Yeri ve Tarihi	Acıpayam /DENİZLİ 30.05.1975
Uyruğu	T.C.
İletişim adresi ve e-mail adresi	Çamlaraltı Mahallesi Bursa cad. Çamlaraltı sit. A1 Blok No:60 D:6 Kınıklı Pamukkale/DENİZLİ nurancagdasoren@gmail.com
Eğitim Bilgileri	
İlköğretim	Hürriyet İlköğretim okulu, Yeşilyuva Kasabası, Acıpayam/ Denizli (1981-1989)
Ortaöğretim	Denizli Lisesi, Merkez, Denizli (1989-1992)
Yüksek Öğretim (Ön Lisans)	Kırıkkale üniversitesi, Meslek yüksek okulu, Bilgisayar Programcılığı (1993-1996)
Yükseköğretim (Lisans)	Pamukkale Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, Resim-İş , Denizli (1996-2000)
Yabancı Dil	
Mesleki Deneyim	
Eylül , 2000- Haziran, 2004	Öğretmen-Atatürk (P.İ.O) İlköğretim Okulu Köyceğiz/MUĞLA
Haziran,2004–Haziran, 2006	Öğretmen-Kabalı İlköğretim Okulu Kabalı/SİNOP
Haziran, 2006-Haziran, 2010	Öğretmen-14 Eylül İlköğretim Okulu Dikili/İZMİR
Haziran, 2010-Haziran, 2017	Öğretmen-Tavas Halk Eğitim Merkezi Tavas/DENİZLİ
Haziran,2017	Öğretmen-Ahmet Nuri Erikoğlu Ortaokulu Pamukkale/DENİZLİ